

Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Sammanfattning

I betänkandet behandlas budgetpropositionen (prop. 2012/13:1) i fråga om utgiftsområde 1 Rikets styrelse, redogörelsen Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2011 (redog. 2011/12:RS2) och 25 motionsyrkanden med anknytning till utgiftsområdet. I betänkandet behandlas även riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2013.

Utrikesutskottet har yttrat sig över propositionen och motionerna i de delar som rör utrikesförvaltningen.

Konstitutionsutskottet föreslår att anslagen inom utgiftsområdet ska uppgå till sammanlagt 11 978 842 000 kronor. Utskottet tillstyrker de yrkanden i övrigt som regeringen, riksdagsstyrelsen och Riksdagens ombudsmän (JO) har lagt fram, inklusive riksdagsstyrelsens lagförslag. Utskottet föreslår vidare att riksdagen lägger Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2011 till handlingarna. Företrädarna för Miljöpartiet de gröna, Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet förklarar i var sitt särskilt yttrande att de inte deltar i beslutet om anslagsfördelningen inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse eftersom deras partiers förslag till ramar för utgiftsområdet inte har antagits av riksdagen i budgetprocessens första steg.

I betänkandet finns sex reservationer (S, MP, V) och tre särskilda yttranden (MP, SD, V).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	6
Redogörelse för ärendet	10
Ärendet och dess beredning	10
Propositionens huvudsakliga innehåll	11
Utskottets överväganden	13
Kungliga hov- och slottsstaten	13
Propositionen	13
Motionerna	15
Tidigare behandling	15
Utskottets ställningstagande	16
Riksdagens ledamöter och partier m.m.	16
Propositionen	17
Motionen	17
Tidigare behandling	18
Utskottets ställningstagande	18
Riksdagens förvaltningsanslag	19
Propositionen	19
Organiseringen av informationen till allmänheten om EU	21
Utskottets ställningstagande	22
Riksdagens fastighetsanslag	23
Propositionen	23
Utskottets ställningstagande	24
Riksdagens ombudsmän (JO)	25
Propositionen	25
Motionen	27
Tidigare behandling	27
Utskottets ställningstagande	27
En ny nationell tillsynsorganisation	28
Motionen	28
Tidigare behandling	28
Utskottets ställningstagande	30
Sametinget	30
Propositionen	30
Motionen	32
Utskottets ställningstagande	32
Regeringskansliet m.m.	32
Propositionen	32
Motionerna	33
Tidigare behandling	35
Utrikesutskottets yttrande	35
Utskottets ställningstagande	37
Länsstyrelserna	38
Propositionen	38
Utskottets ställningstagande	39
Länsstyrelserna m.m.	40

Propositionen	40
Motionerna	42
Hållbart skydd av naturområden	43
Nationell samordnare mot våld i nära relationer	43
Tidigare behandling	43
Utskottets ställningstagande	43
Demokratipolitik	44
Propositionen	44
Utskottets ställningstagande	46
Allmänna val och demokrati	46
Propositionen	46
Utskottets ställningstagande	47
Justitiekanslern	47
Propositionen	48
Utskottets ställningstagande	49
Datainspektionen	49
Propositionen	49
Motionen	51
Utskottets ställningstagande	51
Svensk författningssamling	51
Propositionen	51
Utskottets ställningstagande	52
Valmyndigheten	52
Propositionen	52
Utskottets ställningstagande	53
Stöd till politiska partier	53
Propositionen	53
Gällande ordning	54
Motionerna	54
Utredningar m.m.	55
Övrigt	57
Tidigare behandling	57
Information från Justitiedepartementet	58
Utskottets ställningstagande	58
Nationella minoriteter	59
Propositionen	59
Utskottets ställningstagande	60
Åtgärder för nationella minoriteter	60
Propositionen	60
Motionen	61
Utskottets ställningstagande	61
Åtgärder för den nationella minoriteten romer	62
Propositionen	62
Motionen	62
Utskottets ställningstagande	62
Medier	62
Propositionen	63
Utskottets ställningstagande	64
Presstödsnämnden	65

Propositionen	65
Utskottets ställningstagande	65
Presstöd	65
Propositionen	66
Motionerna	67
Utskottets ställningstagande	67
Myndigheten för radio och tv m.m.	67
Propositionen	68
Utskottets ställningstagande	69
Budgetlagen och finansiering av investeringar	69
Motionen	69
Tidigare behandling	70
Utskottets ställningstagande	71
Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information	71
Propositionen	72
Motionerna	73
Tidigare behandling	73
Utskottets ställningstagande	73
Riksdagsförvaltningens årsredovisning	73
Redogörelsen	73
Utskottets ställningstagande	74
Föräldraledighet för statsråd	74
Motionerna	74
Tidigare behandling	75
Utskottets ställningstagande	75
Reservationer	76
1. Insyn i kungliga hovstaten, punkt 2 (V)	76
2. Utrikesförvaltningens organisation, punkt 4 (V)	77
3. Kvinno- och mansjourer, punkt 5 (MP)	77
4. Länsstyrelsernas kartläggning av värdefulla skogar, punkt 6 (S)	78
5. Återinförande av avgifter vid djurskyddskontroller, punkt 7 (V)	79
6. Budgetlagen och finansiering av investeringar, punkt 11 (V)	79
Särskilda yttranden	81
1. Anslagen m.m. för 2013 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse, punkt 1 (MP)	81
2. Anslagen m.m. för 2013 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse, punkt 1 (SD)	82
3. Anslagen m.m. för 2013 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse, punkt 1 (V)	83
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	86
Proposition 2012/13:1	86
Redogörelse 2011/12:RS2	87
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2012	87
<i>Bilaga 2</i>	
Riksdagsstyrelsens lagförslag	90
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets anslagsförslag	91

Bilaga 4

Utrikesutskottets yttrande	92
----------------------------------	----

Tabeller

Budgetpropositionens och oppositionspartiernas förslag till anslag för 2013 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse	12
Investeringsplan för 2:2 Riksdagens förvaltningsanslag	21
Investeringsplan för 2:3 Riksdagens fastighetsanslag	24
Utskottets förslag till anslag för 2013 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse	91

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Anslagen m.m. för 2013 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse

a) *Finansiering av demokratiforskning*

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2013 för anslaget 6:1 Allmänna val och demokrati besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 15 000 000 kronor för 2014–2016. Därmed bifaller riksdagen proposition 2012/13:1 utgiftsområde 1 punkt 1.

b) *Finansiering av stöd till politiska partier*

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2013 för anslaget 6:6 Stöd till politiska partier besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 171 200 000 kronor för 2014. Därmed bifaller riksdagen proposition 2012/13:1 utgiftsområde 1 punkt 2.

c) *Finansiering av vissa handläggningskostnader vid Myndigheten för radio och tv*

Riksdagen bemyndigar regeringen att disponera de avgifter som tas ut för att finansiera Myndigheten för radio och tv:s kostnader för handläggningen av ansökningar om att sända tv samt ansökningar om att sända digital kommersiell radio. Därmed bifaller riksdagen proposition 2012/13:1 utgiftsområde 1 punkt 3.

d) *Ändring i lagen om stöd till riksdagsledamöternas och parti-gruppernas arbete i riksdagen*

Riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag i bilaga 2 till lag om ändring i lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och parti-gruppernas arbete i riksdagen. Därmed bifaller riksdagen proposition 2012/13:1 utgiftsområde 1 punkt 5.

e) *Investeringsplaner för Riksdagsförvaltningen*

Riksdagen godkänner förslagen till investeringsplaner för anslagen 2:2 Riksdagens förvaltningsanslag och 2:3 Riksdagens fastighetsanslag för 2013–2016. Därmed bifaller riksdagen proposition 2012/13:1 utgiftsområde 1 punkterna 6 och 7.

f) *Låneram för Riksdagsförvaltningen*

Riksdagen bemyndigar Riksdagsförvaltningen att för 2013 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar som används i verksamheten som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 100 000 000 kronor och för investeringar i fastigheter och tekniska

anläggningar som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 500 000 000 kronor. Därmed bifaller riksdagen proposition 2012/13:1 utgiftsområde 1 punkterna 8 och 9.

g) Anslagskredit för riksdagens fastighetsanslag

Riksdagen beslutar att det för anslaget 2:3 Riksdagens fastighetsanslag för 2013 ska finnas en anslagskredit på högst 5 procent av anvisat anslag. Därmed bifaller riksdagen proposition 2012/13:1 utgiftsområde 1 punkt 10.

h) Anslagsfinansiering av JO:s anläggningstillgångar

Riksdagen beslutar att Riksdagens ombudsmän (JO) för 2013 får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet. Därmed bifaller riksdagen proposition 2012/13:1 utgiftsområde 1 punkt 12.

i) Fördelning av anslagen inom utgiftsområde 1

Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2013 inom utgiftsområdet i enlighet med specifikationen i bilaga 3. Därmed bifaller riksdagen proposition 2012/13:1 utgiftsområde 1 punkterna 4, 11 och 13 samt avslår motionerna

2012/13:K331 av Jonas Åkerlund m.fl. (SD),

2012/13:K367 av Peter Eriksson m.fl. (MP) yrkande 2 och

2012/13:K370 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V).

2. Insyn i kungliga hovstaten

Riksdagen avslår motion

2012/13:K207 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 2.

Reservation 1 (V)

3. Regeringskansliets organisation

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 42 och

2012/13:U341 av Bodil Ceballos m.fl. (MP) yrkande 6.

4. Utrikesförvaltningens organisation

Riksdagen avslår motionerna

2012/13:K260 av Roger Haddad (FP),

2012/13:K350 av Anders Hansson (M),

2012/13:K377 av Annelie Enochson och Tuve Skånberg (båda KD),

2012/13:U208 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 10,

2012/13:U262 av Lars Johansson m.fl. (S) yrkande 1,

2012/13:U306 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 98 och

2012/13:So595 av Helena Leander m.fl. (MP) yrkande 24.

Reservation 2 (V)

- 5. Kvinno- och mansjourer**
Riksdagen avslår motion
2012/13:K367 av Peter Eriksson m.fl. (MP) yrkande 1.
Reservation 3 (MP)
- 6. Länsstyrelseras kartläggning av värdefulla skogar**
Riksdagen avslår motion
2012/13:MJ455 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 44.
Reservation 4 (S)
- 7. Återinförande av avgifter vid djurskyddskontroller**
Riksdagen avslår motion
2012/13:MJ312 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 3.
Reservation 5 (V)
- 8. Offentlig redovisning av bidrag till politiska partier**
Riksdagen avslår motionerna
2012/13:K204 av Mia Sydow Mölleby m.fl. (V),
2012/13:K271 av Eva-Lena Jansson (S) yrkande 3,
2012/13:K365 av Ibrahim Baylan (S) och
2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 31.
- 9. Skydd för den judiska minoriteten**
Riksdagen avslår motion
2012/13:K221 av Annelie Enochson och Tuve Skånberg (båda KD).
- 10. Översyn av presstödet m.m.**
Riksdagen avslår motionerna
2012/13:K272 av Christian Holm (M) och
2012/13:K318 av Berit Högman m.fl. (S).
- 11. Budgetlagen och finansiering av investeringar**
Riksdagen avslår motion
2012/13:T320 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 19.
Reservation 6 (V)
- 12. Föräldraledighet för statsråd**
Riksdagen avslår motion
2012/13:K201 av Caroline Szyber (KD).
- 13. Riksdagsförvaltningens årsredovisning**
Riksdagen lägger redogörelse 2011/12:RS2 till handlingarna.

Stockholm den 27 november 2012

På konstitutionsutskottets vägnar

Peter Eriksson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Peter Eriksson (MP)¹, Per Bill (M), Björn von Sydow (S), Andreas Norlén (M), Helene Petersson i Stockaryd (S), Lars Elinderson (M), Billy Gustafsson (S), Karl Sigfrid (M), Phia Andersson (S), Hans Hoff (S), Per-Ingvar Johnsson (C), Hans Ekström (S), Kajsa Lunderquist (M), Tuve Skånberg (KD), Jonas Åkerlund (SD)², Mia Sydow Mölleby (V)³ och Mathias Sundin (FP).

¹⁻³ Avstår från ställningstagande under punkt 1.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I budgetpropositionen för 2013 lämnar regeringen, riksdagsstyrelsen och Riksdagens ombudsmän förslag om anslag inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse för budgetåret 2013.

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att för anslagen 6:1 *Allmänna val och demokrati* respektive 6:6 *Stöd till politiska partier* besluta om bidrag och åtaganden som medför behov av framtida anslag på högst 15 000 000 kronor för 2014–2016 respektive 171 200 000 kronor för 2014. Regeringen föreslår även att riksdagen bemyndigar regeringen att disponera de avgifter som tas ut för att finansiera Myndigheten för radio och tv:s kostnader för handläggningen av ansökningar om att sända tv samt ansökningar om att sända digital kommersiell radio.

Riksdagsstyrelsen föreslår att riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen. Vidare föreslår riksdagsstyrelsen att riksdagen godkänner de föreslagna investeringsplanerna för anslagen 2:2 *Riksdagens förvaltningsanslag* och 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* för 2013–2016 samt bemyndigar Riksdagsförvaltningen att för 2013 besluta om lån i Riksgäldskontoret för dels investeringar som används i verksamheten som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 100 000 000 kronor, dels investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 500 000 000 kronor. Riksdagsstyrelsen föreslår också att riksdagen beslutar att det för 2013 ska finnas en anslagskredit på högst 5 procent av anvisat anslag för anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag*.

Riksdagens ombudsmän (JO) föreslår att riksdagen beslutar att JO för 2013 får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet.

Regeringens, riksdagsstyrelsens och JO:s förslag till riksdagsbeslut finns i *bilaga 1*. Riksdagsstyrelsens lagförslag finns i *bilaga 2*.

I betänkandet behandlar utskottet också dels Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2011 (redog. 2011/12:RS2), dels 25 motionsyrkanden som väckts under den allmänna motionstiden 2013. Även dessa förslag finns i *bilaga 1*.

Den 6 november 2012 lämnade riksdagsdirektören Kathrin Flossing och andra företrädare för Riksdagsförvaltningen information om Riksdagsförvaltningens årsredovisning för 2011 och om budgetförslaget för 2013 m.m. Den 8 november 2012 lämnade statssekreteraren Magnus G Graner och andra företrädare för Justitiedepartementet information om den pågående beredningen av lagstiftningsförslag om offentlig redovisning av bidrag till politiska partier.

Konstitutionsutskottet har gett utrikesutskottet tillfälle att yttra sig över förslagen i propositionen och motionerna i de delar som berör utrikesförvaltningen. Utrikesutskottets yttrande återges i *bilaga 4*.

Den 21 november 2012 behandlade riksdagen finansutskottets betänkande 2012/13:FiU1 i vilket propositionens förslag till utgiftsram för bl.a. utgiftsområde 1 behandlas. Summan av de utgifter som hör till utgiftsområdet får högst uppgå till det belopp som riksdagen har beslutat. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (i denna del), vilket innebär att utgifterna för utgiftsområde 1 högst får uppgå till sammanlagt 11 978 842 000 kronor.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Regeringen, riksdagsstyrelsen och JO föreslår i budgetpropositionen att riksdagen för budgetåret 2013 anvisar anslagen – som samtliga är ramanslag – inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse i enlighet med den uppställning som redovisas i propositionen (se nästa sida).

Av uppställningen framgår att anslagsbeloppen för utgiftsområdet uppgår till sammanlagt 11 978 842 000 kronor för 2013. Miljöpartiet de gröna, Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna föreslår i motioner ändringar av vissa av anslagen inom utgiftsområdet.

Budgetpropositionens och oppositionspartiernas förslag till anslag för 2013 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Belopp i tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	MP	SD	V
1:1 <i>Kungliga hov- och slottsstaten</i>	124 103			-12 000
2:1 <i>Riksdagens ledamöter och partier m.m.</i>	821 897			-62 000
2:2 <i>Riksdagens förvaltningsanslag</i>	684 519			
2:3 <i>Riksdagens fastighetsanslag</i>	70 000			
2:4 <i>Riksdagens ombudsmän (JO)</i>	82 145			+5 000
3:1 <i>Sametinget</i>	39 617		+5 000	
4:1 <i>Regeringskansliet m.m.</i>	6 648 181			-300 000
5:1 <i>Länsstyrelserna m.m.</i>	2 467 895	+125 000	+45 000	
6:1 <i>Allmänna val och demokrati</i>	44 000			
6:2 <i>Justitiekanslern</i>	36 617			
6:3 <i>Datainspektionen</i>	42 583	-42 583		
6:4 <i>Svensk författningssamling</i>	1 300			
6:5 <i>Valmyndigheten</i>	18 504			
6:6 <i>Stöd till politiska partier</i>	171 200		-17 000	
7:1 <i>Åtgärder för nationella minoriteter</i>	96 917			
7:2 <i>Åtgärder för den nationella minoriteten romer</i>	11 500		-11 500	
8:1 <i>Presstödsnämnden</i>	6 580			
8:2 <i>Presstöd</i>	567 119			
8:3 <i>Myndigheten för radio och tv</i>	25 061			
9:1 <i>Svenska institutet för europeapolitiska studier samt EU-information</i>	19 104			-19 104
99:1 <i>Ny tillsynsorganisation</i>	nytt anslag	+10 000		
Summa	11 978 842	+92 417	+21 500	-388 104

Not: Oppositionspartiernas förslag anges som avvikelser från regeringens förslag i budgetpropositionen.

Utskottets överväganden

Kungliga hov- och slottsstaten

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar 124 103 000 kronor till anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* för 2013 och avslår dels ett motionsyrkande i denna del om att ett lägre belopp anvisas till anslaget, dels ett motionsyrkande om ökad insyn i hovstatens ekonomi och verksamhet.

Jämför reservation 1 (V) och särskilt yttrande 3 (V).

Anslaget används för att täcka kostnaderna för statschefens officiella funktioner, inklusive kostnaderna för den kungliga familjen. Anslaget används även för att täcka driftskostnader för de kungliga slotten utom rent fastighetsunderhåll som finansieras av Statens fastighetsverk. Kungliga hovstaterna är den officiella beteckningen på den organisation (i dagligt tal kallad hovet) som har till uppgift att bistå statschefen och kungliga huset i deras officiella plikter. Riksmarskalken leder hovstaterna och är ansvarig inför kungen för hela organisationens verksamhet. I budgetsammanhang delas Kungliga hovstaterna in i kungliga hovstaten och kungliga slottsstaten.

Hovstaten består av Riksmarskalksämberet, Hovmarskalksämberet, H.M. Drottningens hovstat, H.K.H. Kronprinsessans hovstat, H.K.H. Hertiginnan av Hallands hovstat och H.M. Konungens hovstall. Från denna del av anslaget betalas kostnader för representation och statsbesök, resor, transporter, personal m.m. samt levnadsomkostnader som är direkt kopplade till statschefens funktion och normala levnadsomkostnader för kungen och hans familj som inte är av rent privat karaktär.

Slottsstaten omfattar Husgerådskammaren, inklusive Bernadottebiblioteket, och Ståthållarämbetet. Husgerådskammaren svarar för förvaltning, underhåll och vård av de kungliga slottens konstverk, möbler och andra inventarier. Ståthållarämbetet förvaltar de kungliga slotten med tillhörande byggnader och parkanläggningar.

Propositionen

Verksamheten

Kungliga hov- och slottsstaterna hade under 2011 sammanlagt 257 tillsvidareanställda medarbetare, motsvarande 229 heltidstjänster (en ökning med drygt 6 procent jämfört med 2010). Ökningen förklaras framför allt av att ett antal anställda vid visningsverksamheten övergått från tidsbegränsade anställningar till tillsvidareanställningar. Ett stort antal personer anlitas

även för tillfälliga uppdrag, bl.a. i samband med representations- och galamiddagar, i visningsverksamheten och för parkarbeten. Dessa insatser motsvarar ca 54, mot tidigare 70, heltidsanställningar på årsbasis, och engagerade ca 600 personer under 2011. En reviderad översyn av personalförsörjningen visar att ca 18 procent av de anställda uppnår pensionsålder under perioden 2012–2016, vilket innebär att rekryteringsfrågorna fortfarande står i fokus. Under 2011 genomfördes en organisationsöversyn för att skapa en mer effektiv organisation. Vidare har omprioriteringar gjorts med satsningar på framför allt kronprinsessparets verksamhet samt ökad och fördjupad informationsverksamhet.

Vad avser Hovstaten framgår att för verksamheten under 2011 avsattes ca 62 miljoner kronor. Vad gäller användningen av medlen föll de största kostnaderna, 38 procent, inom Riksmarskalksämvetets ansvarsområde, främst för övergripande ledning. I övrigt har användningen av medlen fördelat sig enligt följande: Hovmarskalksämvetets ansvarsområde (17 procent), avser främst officiell programverksamhet, representation och resor, H.M. Drottningens hovstat (16 procent), avser i huvudsak kostnader för personal inom det kungliga hushållet som tjänstgör i kök och servering vid officiell representation, H.K.H. Kronprinsessans hovstat inklusive H.K.H. Prins Daniels programverksamhet (10 procent) samt H.M. Konungens hovstat (19 procent), varav ungefär hälften av kostnaderna kan hänföras till ceremoniella transporter.

Under 2011 uppgick anslagssparandet till 1 055 000 kronor, under 2010 till –403 000 och under 2009 till 16 041 kronor.

Riksrevisionens iakttagelser

Den verksamhet som kungliga hovstaten bedriver omfattas inte av Riksrevisionens granskning enligt lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m.

Riksrevisionen har granskat kungliga slottsstatens årsredovisning för räkenskapsåret 2011. Riksrevisionen bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt är rättvisande.

Anslaget

Regeringen föreslår att anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* för 2013 ska uppgå till 124 103 000 kronor. Förslaget innebär en ökning med 602 000 kronor jämfört med riksdagens budgetbeslut i december 2011, vilket motsvarar uppräkningsökningen av anslaget till följd av pris- och löneomräkning.

Översyn av överenskommelsen med Riksmarskalksämvetet

Riksmarskalksämvetet ska enligt en överenskommelse som träffades med regeringen 1996 lämna en berättelse över den samlade verksamheten inom kungliga hov- och slottsstaten. Tyngdpunkten ska läggas på hur tilldelade medel har använts när det gäller Ståthållarämbetet och Husgerådskamma-

ren (Slottsstaten). Vid en ny överenskommelse mellan regeringen och Riksmarskalksämberet 2005 beslöts bl.a. att den verksamhet som bedrivs inom ramen för anslaget till Hovstaten ska redovisas utförligare i verksamhetsberättelsen (prop. 2005/06:1 utg.omr. 1 avsnitt 6.4.1).

Den 7 december 2011 tillkännagav riksdagen att regeringen ska genomföra en översyn av överenskommelsen med Riksmarskalksämberet. Översynen angavs syfta till att verka för en ökad insyn i hovstaten, men samtidigt respektera statschefens privata sfär och inte utgöra någon ändring i den nuvarande konstitutionella ordningen (bet. 2011/12:KU1, rskr. 2011/12:56). Frågan bereds inom Regeringskansliet.

Motionerna

Anslaget

Jonas Sjöstedt m.fl. (V) föreslår i partimotion 2012/13:K370 att anslaget minskas med 12 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag (yrkandet i denna del). Motionärerna framhåller att Sverige bör vara en republik och att kungliga hov- och slottsstaten ska avvecklas i samband med monarkins avskaffande. I motionen anges att ett beslut om ett nytt statsskick dock inte är aktuellt i denna budget, varför motionärerna nöjer sig med att kräva ett sparbeting av hovstaten på ca 10 procent för 2013.

Ökad insyn i hovstaten

Jonas Sjöstedt m.fl. (V) begär i partimotion 2012/13:K207 (yrkande 2) att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om insyn i kungliga hovstaternas ekonomi och verksamhet. I motionen anförs bl.a. att statschefen har specificerade uppgifter som självklart borde kunna granskas på samma sätt som all annan verksamhet som finansieras med offentliga medel. Exakt hur denna modell ska se ut behöver enligt motionärerna utredas, men att en granskning och insyn i kungliga hovstaternas verksamhet och ekonomi behövs är helt klart.

Tidigare behandling

Senast utskottet behandlade motioner om insyn i hovstaten var vid förra årets budgetbehandling (bet. 2011/12:KU1). Utskottet fick då information från företrädare för Regeringskansliet och kungliga hovstaterna om bl.a. redovisningen av anslagets olika delar, gränsdragningen mellan de delar i hovstaten som omfattas av överenskommelsen och de delar som inte omfattas och de rättsliga och konstitutionella förutsättningarna för eventuella ändringar i den nuvarande överenskommelsen. Utskottet ansåg att det fanns förutsättningar för att, inom ramen för de gällande konstitutionella och rättsliga regelverken, genomföra en översyn av den överenskommelse om redovisning av anslaget till kungliga hovstaten som träffats mellan regeringen och Riksmarskalksämberet. En sådan översyn borde enligt utskot-

tet verka för en ökad insyn i hovstaten men samtidigt respektera statschefens privata sfär och inte utgöra någon ändring i den nuvarande konstitutionella ordningen. Mot bakgrund av detta tillstyrktes motioner och utskottet föreslog att riksdagen skulle tillkännage för regeringen att regeringen skulle genomföra en översyn av den nuvarande överenskommelsen som träffats mellan regeringen och Riksmarskalksämberet om redovisningen av hovstatens verksamhet. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen anvisar 124 103 000 kronor till anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* för 2013. Därmed avstyrks motion 2012/13:K370 (V) yrkandet i denna del. Riksdagen tillkännagav i december 2011 att regeringen skulle genomföra en översyn av överenskommelsen med Riksmarskalksämberet. Översynen skulle enligt riksdagen verka för en ökad insyn i hovstaten, men samtidigt respektera statschefens privata sfär och inte utgöra någon ändring i den nuvarande konstitutionella ordningen. Utskottet konstaterar att en sådan översyn för närvarande bereds inom Regeringskansliet. Utskottet som inte önskar föregripa den pågående beredningen avstyrker motion 2012/13:K207 (V) yrkande 2.

Riksdagens ledamöter och partier m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen. Riksdagen anvisar 821 897 000 kronor till anslaget 2:1 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.* för 2013 och avslår ett motionsyrkande i denna del om att anslaget anvisas ett lägre belopp.

Jämför särskilt yttrande 3 (V).

Anslaget används för kostnader som till största delen är lagbundna, bl.a. arvoden och reseersättningar till riksdagens ledamöter samt pensioner och inkomstgarantier för f.d. riksdagsledamöter och EU-parlamentariker. Anslaget används även för stöd till partigrupperna i riksdagen, bidrag till interparlamentariskt samarbete samt för klimatkompensation. Även bidrag till Rikskommittén Sveriges Nationaldag och till föreningen Sällskapet riksdagsledamöter och forskare (Rifo) finansieras från anslaget.

Propositionen

Verksamheten

För en mer utförlig redogörelse av arbetet i riksdagen hänvisas till Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2011 (redog. 2011/12:RS2) samt utskottens egna verksamhetsberättelser.

Under 2011 uppgick anslagssparandet till 12 808 000 kronor, under 2010 till 86 647 000 och under 2009 till 57 654 000 kronor.

Lagändring

Stödet till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen regleras i lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen. Stödet till partigrupperna i riksdagen för politiska sekreterare till riksdagens ledamöter beräknas med utgångspunkt i ett månatligt belopp per person i enlighet med nämnda lag. Genom ändring i lagens 10 § föreslår riksdagsstyrelsen en uppräknings av månadsbeloppet för stödet till politiska sekreterare med ca 2,5 procent från nuvarande 53 900 till 55 200 kronor fr.o.m. den 1 januari 2013. För ovanstående ändamål föreslås att nivån på anslaget *2:1 Riksdagens ledamöter och partier m.m.* höjs med 5 444 000 kronor för stödet till partigrupperna i riksdagen.

Översyn av inkomstgarantin

Riksdagsstyrelsen har beslutat att tillsätta en parlamentarisk kommitté för att se över reglerna för inkomstgarantin för riksdagens ledamöter. Kommittén ska redovisa sina överväganden och förslag senast i december 2012. Riksdagsstyrelsen avser därefter att återkomma till riksdagen i denna fråga.

Anslaget

Riksdagsstyrelsen föreslår att ett anslag på 821 897 000 kronor anvisas för 2013. Förslaget innebär en ökning med 6 628 000 kronor jämfört med riksdagens budgetbeslut i december 2011, vilket utöver den ovannämnda ökningen av månadsbeloppet för stödet till politiska sekreterare även inkluderar pris- och löneomräkning. För 2013 bör det enligt riksdagsstyrelsen finnas en anslagskredit på högst 3 procent av anvisat anslag för anslaget *2:1 Riksdagens ledamöter och partier m.m.*

Motionen

Jonas Sjöstedt m.fl. (V) föreslår i partimotion 2012/13:K370 att anslaget minskas med 62 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag (yrkandet i denna del). I motionen föreslås att riksdagsledamöternas arvoden knyts till 100 procent av ett prisbasbelopp per månad och att man avskaf-

far alla extra ersättningar direkt knutna till riksdagsarbetet. Detta innebär enligt motionärerna en ungefärlig besparing till statskassan på 62 miljoner kronor för 2013 jämfört med regeringens förslag.

Tidigare behandling

Utskottet har tidigare vid ett flertal tillfällen behandlat motionsyrkanden om bl.a. formerna för att fastställa riksdagsledamöternas arvoden, arvodenas storlek och avskaffande av extraarvoden för uppdrag inom riksdagen, s.k. uppdragsarvoden. Med anledning av motioner om riksdagsledamöternas arvoden med motsvarande innebörd som de nu aktuella har utskottet bl.a. framhållit att frågan om arvodenas storlek och hur dessa ska bestämmas har varit föremål för ingående bedömningar och att olika system för bestämningen av arvodet har prövats. I betänkande 2002/03:KU19 (s. 31 f.) menade utskottet att ordningen med en fristående nämnd som fastställer arvodet, till skillnad från bl.a. en ordning där riksdagsledamöterna själva bestämmer sina arvoden, har fungerat väl och borde kunna ses som den långsiktiga lösning som arvodesfrågan behöver. Utskottet har vid ett flertal senare tillfällen vidhållit detta ställningstagande (bet. 2004/05:KU29, 2006/07:KU33, 2006/07:KU4 och 2010/11:KU19).

Senast utskottet behandlade motioner i ämnet var hösten 2011. Utskottet var alltjämt av den uppfattningen att ordningen med en fristående nämnd som fastställer arvodet har fungerat väl. Utskottet vidhöll därför sitt tidigare ställningstagande om formerna för att bestämma riksdagsledamöternas arvoden (bet. 2011/12:KU1).

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen antar förslaget till lag om ändring i lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen. Utskottet, som alltjämt är av den uppfattningen att ordningen med en fristående nämnd som fastställer riksdagsledamöternas arvode fungerar väl, föreslår att riksdagen anvisar 821 897 000 kronor till anslaget 2:1 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.* för 2013. Utskottet avstyrker därmed motion 2012/13:K370 (V) yrkandet i denna del.

Riksdagens förvaltningsanslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar 684 519 000 kronor till anslaget 2:2 *Riksdagens förvaltningsanslag* för 2013 och godkänner förslaget till investeringsplan för Riksdagsförvaltningen för perioden 2013–2016. Riksdagen bemyndigar Riksdagsförvaltningen att för 2013 besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar intill ett belopp av 100 000 000 kronor.

Anslaget används för Riksdagsförvaltningens förvaltningskostnader, bidrag till föreningar i riksdagen samt för arvoden och ersättningar till nämnder och styrelse.

Propositionen

Verksamheten

Riksdagsförvaltningen har endast en verksamhetsgren: Stöd till den parlamentariska processen. Huvuduppgiften för förvaltningen är att ge stöd vid behandlingen av riksdagens ärenden och tillhandahålla de resurser och den service som behövs för kammarens, utskottens och de övriga riksdagsorganens verksamhet. Riksdagsförvaltningen ska dessutom informera om riksdagens arbete och frågor som rör EU, handlägga ärenden som rör riksdagens internationella kontakter, svara för säkerhet och för fredstida krishantering i riksdagen samt svara för de myndighets- och förvaltningsuppgifter som anges i riksdagsordningen och andra lagar och föreskrifter.

Riksdagsstyrelsen kan konstatera att Riksdagsförvaltningen i allt väsentligt har utfört de uppdrag som ålagts förvaltningen och ser resultatet som tillfredsställande. Riksdagsförvaltningen har under 2011 säkerställt att riksdagen kunnat fullgöra sina uppgifter enligt regeringsformen och riksdagsordningen.

Under 2011 uppgick anslagssparandet till 61 811 000 kronor, under 2010 till 41 495 000 och under 2009 till 35 245 000 kronor.

Riksdagsstyrelsens överväganden

Under 2013 planeras verksamheten inom de uppdragsområden som anges i den strategiska planen för Riksdagsförvaltningen 2013–2016 som fastställts av riksdagsstyrelsen. Den verksamhet som planeras ska vara ändamålsenlig och tillförlitlig samt präglas av hög kvalitet och kostnadseffektivitet. I alla sammanhang ska Riksdagsförvaltningen särskilt prioritera den verksamhet som avses inom uppdragsområdet Stöd till arbetet i kammare och utskott m.m. Därefter ska verksamheten inom uppdragsområdet Stöd och service till ledamöter och partikanslier prioriteras.

Riksdagsstyrelsen har beslutat att etablera trafikbegränsande åtgärder i anslutning till riksdagens byggnader, vilket förväntas öka de årliga driftskostnaderna för bevakning. De ökade driftskostnaderna ska rymmas inom anslaget.

För att öka möjligheterna för fler gymnasieklaser från hela Sverige att besöka riksdagen föreslår riksdagsstyrelsen att nivån på det resebidrag som infördes 2008 höjs från 1 500 000 till 2 500 000 kronor. Den föreslagna höjningen ska rymmas inom anslaget.

Vård och bevarande av byggnader och samlingar

Riksdagsförvaltningen har genom verksamheten inom uppdragsområdet säkerställt att riksdagens byggnader och samlingar vårdas och bevaras. Prioriteringen av det fleråriga renoveringsprogrammet av riksdagens fastigheter har resulterat i att omfattande åtgärder har genomförts under året. Förvaltningen har fått i uppdrag att ta fram en övergripande lokalstrategi för fastigheterna, och en beredningsgrupp för strategiskt viktiga fastighetsfrågor har inrättats under ledning av talmannen.

Myndighet och arbetsgivare

Det pågående arbetet med att utveckla Riksdagsförvaltningen som myndighet, Färdplan 2014, fortsätter. Fyra arbetsområden ingår i nämnda färdplan: styrning, kommunikation, organisation och den attraktiva arbetsplatsen. Inom dessa områden genomförs ett stort antal uppdrag. Inom arbetsområdet styrning ingår bl.a. Riksdagsförvaltningens process för intern styrning och kontroll. En översyn av förvaltningens samtliga styrdokument pågår. Arbetet ska leda till att tydliggöra ansvar och befogenheter, och det bidrar därmed till processen för intern styrning och kontroll. Inom området kommunikation är klarspråk ett område som kommer att prioriteras. Även frågor om hur sociala medier kan komma till nytta i verksamheten kommer att utredas. Inom arbetsområdet organisation fortsätter arbetet med att slutföra de organisationsförändringar som beslutades 2011. De inledda översynerna av kommunikationsavdelningen och den nyinrättade it-avdelningen kommer att slutföras och följas upp. Översynen av kommunikationsavdelningen omfattar även överväganden om hur informationen till allmänheten om EU ska organiseras. Inom arbetsområdet den attraktiva arbetsplatsen ska kompetensförsörjningen både på kort och på lång sikt säkerställas genom analyser och olika åtgärder. Vidare ska Riksdagsförvaltningens miljöcertifiering behållas och förvaltningen ska ha en hög ambition när det gäller miljöhänsyn i den löpande verksamheten.

Riksrevisionens iakttagelser

Enligt Riksrevisionens uppfattning ger årsredovisningen en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Riksdagsförvaltningens finansiella ställning den 31 december 2011.

Anslaget

Riksdagsstyrelsen föreslår att ett anslag på 684 519 000 kronor anvisas för 2013. Förslaget innebär en ökning med 5 937 000 kronor (inklusive pris- och löneomräkning) jämfört med riksdagens budgetbeslut i december 2011. Med reservation för uppräknningen av stödet till politiska sekreterare har Riksdagsförvaltningen gjort bedömningen att det preliminärt tilldelade anslaget för 2013 i huvudsak bör kunna rymma den ordinarie verksamheten. Riksdagsstyrelsen påpekar även i propositionen att det inom området ny teknik och webb inte går att utesluta behovet av framtida anslagsjusteringar varför riksdagsstyrelsen kan behöva återkomma till riksdagen i denna fråga. För 2013 bör det enligt riksdagsstyrelsen för anslaget 2:2 *Riksdagens förvaltningsanslag* finnas en anslagskredit på högst 3 procent av anvisat anslag. För 2013 bör det enligt riksdagsstyrelsen beviljas en räntekontokredit på högst 10 procent av myndighetens totala anslagsutrymme.

Riksdagsstyrelsen föreslår att Riksdagsförvaltningen bemyndigas att ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar som används i verksamheten som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 100 000 000 kronor.

Investeringsplan och låneramar

Riksdagsstyrelsen föreslår att riksdagen godkänner förslaget till investeringsplan för Riksdagsförvaltningen för perioden 2013–2016. Investeringsplanen framgår av följande tabell.

Investeringsplan för 2:2 Riksdagens förvaltningsanslag

Miljoner kronor

	Utfall	Prognos	Budget	Beräknat	Beräknat	Beräknat
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Anläggningstillgångar	34,7	31,2	50	50	50	50
Summa investeringar	34,7	31,2	50	50	50	50
Lån i Riksgäldskontoret	34,7	31,2	50	50	50	50
Anslag						
Summa finansiering	34,7	31,2	50	50	50	50

Nivån på de investeringar som föreslås genomföras under perioden 2013–2016 beräknas ligga på samma nivå som tidigare år.

Organiseringen av informationen till allmänheten om EU

Som nämnts ovan framgår av budgetpropositionen att översynen av Riksdagsförvaltningens kommunikationsavdelning även omfattar hur informationen till allmänheten om EU ska organiseras. Av propositionen framgår inte några överväganden med avseende på EU-upplysningen.

Våren 1995 inrättades genom riksdagsbeslut en central funktion inom Riksdagsförvaltningen för information till allmänheten om EU-frågor på initiativ av konstitutionsutskottet (bet. 1994/95:KU36, rskr. 1994/95:389). Utskottets initiativ togs mot bakgrund av en utredning (SOU 1995:127)

som betonade vikten av att en sådan funktion skulle få en självständig ställning inom riksdagens förvaltningsorganisation, bl.a. genom en självständigt fungerande medarbetargrupp. Skälet till detta var behovet av att markera organets identitet och integritet. Utskottet instämde i utredningens bedömning. Även utredningen om allmänhetens tillgång till EU-relaterad information m.m. föreslog i sitt betänkande (SOU 2002:96) en fortsatt och utvecklad verksamhet för EU-upplysningen med riksdagen som huvudman. Utredningen ansåg att en förutsättning för utredningens förslag om allmänhetens upplysningstjänst i EU-relaterade frågor var att riksdagen skulle ge funktionen en sådan ställning i organisationen att den kunde få en egen tydlig identitet och möjlighet att självständigt marknadsföra sig som allmänhetens EU-upplysning.

I en promemoria från Riksdagsförvaltningen (RDF) kommunikationsavdelning av den 27 mars 2012 föreslogs bl.a. att den EU-information som då bedrevs på EU-upplysningen (EUU) skulle integreras med RDF:s övriga informations- och kommunikationsverksamhet. Som skäl till ändringen angavs bl.a. att EU-frågorna har kommit att bli en integrerad del av utskottens verksamhet och övrig riksdagsverksamhet. Riksdagsdirektören beslutade den 21 juni 2012 att EEU fr.o.m. den 1 september 2012 skulle upphöra som organisatorisk enhet inom RDF och att information om EU skulle integreras med RDF:s övriga informations- och kommunikationsverksamhet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen anvisar 684 519 000 kronor till anslaget 2:2 *Riksdagens förvaltningsanslag* för 2013 och godkänner förslaget till investeringsplan för Riksdagsförvaltningen för perioden 2013–2016. Utskottet föreslår även att riksdagen bemyndigar Riksdagsförvaltningen att för 2013 besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar intill ett belopp av 100 000 000 kronor.

EU-upplysningen inrättades genom ett riksdagsbeslut efter initiativ av konstitutionsutskottet. Mot denna bakgrund och med beaktande av utskottets uttalande om vikten av EU-upplysningens självständiga ställning inom riksdagens förvaltningsorganisation anser utskottet att riksdagen borde ha fått ta ställning till organisationsförändringen, eller i vart fall fått tydlig information om denna innan den genomfördes. Utskottet förutsätter att organisationsförändringen följs upp så att kvaliteten i Riksdagsförvaltningens EU-information till allmänheten säkerställs.

Riksdagens fastighetsanslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar 70 000 000 kronor till anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* för 2013 och godkänner förslaget till investeringsplan för Riksdagsförvaltningen för perioden 2013–2016. Riksdagen godkänner att det för 2013 ska finnas en anslagskredit på högst 5 procent av det anvisade anslaget samt bemyndigar Riksdagsförvaltningen att för 2013 besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 500 000 000 kronor.

Anslaget används för att täcka kostnader för särskilt beslutat underhåll i Riksdagsförvaltningens egna fastigheter och bostadsrätter. Det används också för kostnader för renoverings- och underhållsåtgärder, evakueringslokaler i samband med renoveringsarbeten, fast inredning och konst. Anslaget ska även täcka kostnader för räntor och avskrivningar för ovanstående.

Propositionen

Sedan Riksdagsförvaltningen tog över förvaltningen av riksdagens byggnader från Byggnadsstyrelsen på 1980-talet och ytterligare fastigheter tillkom i samband med Byggnadsstyrelsens nedläggning 1993 har samtliga underhålls- och ombyggnadsåtgärder till största delen anslagsfinansierats. Under senare år har dock en del större investeringsåtgärder finansierats via lån i Riksgäldskontoret. Riksdagsförvaltningen har under de senaste åren påbörjat en omfattande genomgång av fastigheternas status. Den analysen visar att skicket på fastigheterna och deras tekniska installationer generellt sett är sämre än vad som tidigare konstaterats.

Anslaget

Riksdagsstyrelsen föreslår att 70 000 000 kronor anvisas under anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* för 2013. Förslaget innebär en minskning med 20 000 000 kronor jämfört med riksdagens budgetbeslut i december 2011. Riksdagsförvaltningen avser att årligen återkomma med eventuella justeringar av denna nivå. För 2013 bör det enligt riksdagsstyrelsen för anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* finnas en anslagskredit på högst 5 procent av anvisat anslag.

Riksdagsstyrelsen föreslår att Riksdagsförvaltningen bemyndigas att ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 500 000 000 kronor.

Investeringsplan och låneramar

Riksdagsstyrelsen föreslår att riksdagen godkänner förslaget till investeringsplan för Riksdagsförvaltningen för perioden 2013–2016. Investeringsplanen framgår av följande tabell.

Investeringsplan för 2:3 Riksdagens fastighetsanslag

Miljoner kronor

	Utfall 2011	Prognos 2012	Budget 2013	Beräknat 2014	Beräknat 2015	Beräknat 2016
Anläggningstillgångar, fastigheter	1,9	1,2	10	10	10	10
Underhåll och renoveringsplan, fastigheter	10,5	103,9	213	76	28	63
Summa investeringar	12,4	105,1	223	86	38	73
Lån i Riksgäldskontoret	12,4	105,1	223	86	38	73
Anslag						
Summa finansiering	12,4	105,1	223	86	38	73

Nivån på de investeringar som föreslås för perioden 2013–2016 kommer att fortsätta vara högt på grund av planerade underhålls- och renoveringsåtgärder av Riksdagsförvaltningens fastigheter.

Riksdagsförvaltningen har för 2012 låneramar som avser investeringar i fastigheter (420 000 000 kronor). Riksdagsstyrelsen föreslår att riksdagen bemyndigar Riksdagsförvaltningen att för 2013 besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar intill ett belopp på 500 000 000 kronor. På grund av omfattningen av planerade underhålls- och ombyggnadsåtgärder samt eventuella tidsmässiga förskjutningar kommer nyttjandegraden periodvis att vara lägre än 90 procent.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen anvisar 70 000 000 kronor till anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* för 2013 och godkänner förslaget till investeringsplan för Riksdagsförvaltningen för perioden 2013–2016. Utskottet föreslår även att riksdagen dels godkänner att det för 2013 ska finnas en anslagskredit på högst 5 procent av det anvisade anslaget, dels bemyndigar Riksdagsförvaltningen att för 2013 besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 500 000 000 kronor.

Riksdagens ombudsmän (JO)

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar 82 145 000 kronor till anslaget 2:4 *Riksdagens ombudsmän (JO)* för 2013 och avslår ett motionsyrkande i denna del om att anslaget ska anvisas ett högre belopp. Riksdagen beslutar att JO för 2013 får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet.

Jämför särskilt yttrande 3 (V).

Anslaget används för Riksdagens ombudsmäns förvaltningskostnader. Anslaget används också för att finansiera anläggningstillgångar som används i Riksdagens ombudsmäns verksamhet.

Propositionen

Verksamheten

Enligt 13 kap. 6 § regeringsformen samt lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän är JO:s uppgift att utöva tillsyn över tillämpningen i offentlig verksamhet av lagar och andra författningar. Det främsta syftet med JO:s verksamhet är att främja rättssäkerheten. Ett av målen för verksamheten är att främja rättssäkerheten och höja den rättsliga kvalitetsnivån i myndighetsutövningen genom att övervaka efterlevnaden av lagar och andra författningar hos dem som utövar offentlig verksamhet. Ett annat mål är att främja den internationella spridningen av idén om rättslig kontroll genom oberoende ombudsmannainstitutioner. Ytterligare ett mål för verksamheten är att fullgöra de uppgifter som ankommer på ett nationellt besöksorgan (National Preventive Mechanism, NPM) enligt det fakultativa protokollet av den 18 december 2002 till Förenta nationernas konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (OPCAT).

Mål och resultat

De övergripande mål som sattes upp för 2011 överensstämmer med de mål som nu föreslås för 2013. För 2011 hade därutöver angetts dels att särskild vikt skulle läggas vid att minska ärendebalansens totala omfattning och andelen ärenden i balans som var äldre än ett år, dels att inspektionsverksamheten skulle bedrivas i samma omfattning som under 2010.

Antalet inkomna klagomålsärenden minskade under 2011 med drygt 10 procent jämfört med 2010. Trots det ökade ärendebalansen något (68 ärenden) jämfört med årsskiftet 2010/2011. Andelen ärenden av den utgående

balansen som var äldre än ett år låg kvar på samma nivå som året innan, dvs. 4 procent. Inspektionsverksamheten minskade från 50 inspektionsdagar år 2010 till 34 dagar år 2011 (2009 var antalet dagar 35).

NPM-verksamheten inledde sin verksamhet under augusti. Enheten besökte under hösten sex institutioner där människor hålls frihetsberövade och gjorde ett flertal informations- och studiebesök vid olika myndigheter och organisationer.

Av propositionen framgår att 2011 på många sätt var ett extraordinärt år för JO. Två nya justitieombudsmän tillträdde under året, den 1 januari respektive den 1 juni. De två övriga ombudsmännen fick delvis nya arbetsuppgifter och ansvarsområden, vilket hängde samman med byte av chefsjustitieombudsman och en omorganisation. Förändringen av innehållet i ombudsmännens respektive ansvarsområden innebar bl.a. att många föredragande fick för dem nya ärendetyper att handlägga, vilket medförde längre handläggningstider. Under våren togs ett nytt ärendehanteringssystem i drift. Systemet har inneburit stora förändringar i arbetssätt och arbetsrutiner och upplevdes inledningsvis som komplicerat och tidskrävande. Därtill var personalomsättningen på tillsynsavdelningarna stor under året. Dessa omständigheter har påverkat handläggningstiden också i äldre ärenden. Sammanfattningsvis anförs att de speciella omständigheter som förelegat under året och som redovisats ovan har medfört att målen för 2011 inte helt kunnat uppnås.

Under 2011 uppgick anslagssparandet till 10 695 000 kronor, under 2010 till 9 950 000 och under 2009 till 8 842 000 kronor.

Riksrevisionens iakttagelser

Riksrevisionen har för 2011 bedömt årsredovisningen som i allt väsentligt rättvisande.

Anslaget

JO föreslår att 82 145 000 kronor anvisas under anslaget 2:4 *Riksdagens ombudsmän (JO)* för 2013. Förslaget innebär en ökning med 2 330 000 kronor (inklusive pris- och löneomräkning) jämfört med riksdagens budgetbeslut i december 2011.

JO föreslår därtill att Riksdagens ombudsmän för 2013 får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet. Enligt 11 § lagen (2006:999) med ekonomiadministrativa bestämmelser m.m. för riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän och Riksrevisionen ska anläggningstillgångar finansieras med lån i Riksgäldskontoret, om inte riksdagen beslutar att finansiering ska ske på annat sätt. JO föreslår att anläggningstillgångarna även under 2013 får finansieras med anslagsmedel men att detta belopp, sammanlagt 1 000 000 kronor, tas från anslagssparandet.

Regeringens strategi för mänskliga rättigheter

Av budgetpropositionen framgår att regeringens arbete för mänskliga rättigheter i Sverige har bedrivits med utgångspunkt i två handlingsplaner (skr. 2001/02:83 och 2005/06:95) och att detta arbete framöver bör förstärkas och förtydligas. Vidare anges i propositionen att det under hösten 2011 och våren 2012 har genomförts en samrådsprocess i dessa frågor, att regeringens tidigare handlingsplaner på området har utarbetats efter liknande samrådsprocesser och att bl.a. samrådsprocessen är en utgångspunkt för det pågående arbetet med att utarbeta regeringens tredje strategi för mänskliga rättigheter i Sverige som regeringen avser att återkomma till riksdagen med under hösten 2012. Inom ramen för detta arbete bereds även förslagen och rekommendationerna i två utredningsbetänkanden som behandlar arbete med mänskliga rättigheter inom Sverige (SOU 2010:70 och SOU 2011:29). I det ena betänkandet (SOU 2010:70) föreslås bl.a. inrättandet av en nationell institution för de mänskliga rättigheterna. Förslagen från utredningarna har remissbehandlats och bereds i Regeringskansliet.

Motionen

Jonas Sjöstedt m.fl. (V) föreslår i partimotion 2012/13:K370 att anslaget ökas med 5 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag (yrkandet i denna del). I motionen föreslås att JO utökas med en ny avdelning med ansvar för övervakning av mänskliga rättigheter i Sverige.

Tidigare behandling

Senast utskottet behandlade ett motionsyrkande om utökade medel till JO i syfte att finansiera en ny avdelning med ansvar för övervakning av mänskliga rättigheter i Sverige var hösten 2011 (bet. 2011/12:KU1). Utskottet önskade då inte föregripa den pågående samrådsprocessen kring bl.a. två framlagda utredningar om det framtida arbetet med mänskliga rättigheter inom Sverige och avstyrkte motionen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen anvisar 82 145 000 kronor till anslaget 2:4 *Riksdagens ombudsmän (JO)* för 2013 och beslutar att JO för 2013 får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet. Utskottet önskar inte föregripa beredningen av två utredningar om det framtida arbetet med mänskliga rättigheter inom Sverige och avstyrker motion 2012/13:K370 (V) yrkandet i denna del.

En ny nationell tillsynsorganisation

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att för det kommande budgetåret sätta upp och tilldela budgetmedel för en ny nationell tillsynsorganisation.

Motionen

Peter Eriksson m.fl. (MP) föreslår i kommittémotion 2012/13:K367 att ett nytt anslag *Ny tillsynsorganisation* sätts upp inom utgiftsområdet och att anslaget och myndigheten tilldelas 10 000 000 kronor för 2013 (yrkande 2 i denna del). I motionen anförts att den offentliga organisationen för tillsyn över den offentligdrivna verksamheten är splittrad, vad avser såväl hur och av vem den utförs som hur den finansieras. För viss verksamhet, t.ex. Kriminalvårdens och Migrationsverkets verksamheter, saknas tillsyn, och det enda ordinarie tillsynsorganet är Justitiekanslern (JK). Detta medför enligt motionärerna att kontrollen av verksamhetens effektivitet och utförande kan bli bristfällig och att enskildas förtroende för samhället minskar. Till detta kommer enligt motionärerna att Riksdagens ombudsmän (JO) – som är ett extraordinärt tillsynsorgan under riksdagen – under en lång period av år har kommit att få en alltmer ansträngd ärendesituation och en roll som ordinarie tillsynsorgan för verksamhetsområden där normal tillsyn inte finns eller är välkänd. Motionärerna framhåller dessutom att det även inom andra områden finns behov av en översyn av tillsynsverksamheten och hänvisar till Tillsynsutredningens förslag (SOU 2004:100). Enligt motionärerna skulle ett genomförande av en enhetlig tillsynsorganisation leda till en kvalitativt förbättrad verksamhet och minska belastningen hos JO och JK. Motionärerna betonar att en utökad och mer enhetlig tillsynsorganisation inte behöver medföra ökade kostnader för det allmänna även om de bedömer att införandet av en ny organisation i sig övergångsvis skulle medföra ökade kostnader om maximalt 10 miljoner kronor per år. Även om motionärerna pekar på och välkomnar riksdagens tillkännagivande i fråga om bristen på reguljär tillsyn inom migrations- och socialförsäkringsområdet (se nedan), anser de att det behöver tas ett helhetsgrepp på hur den statliga tillsynen är organiserad och att ta fram en tillsynsorganisation som är anpassad efter att nya myndigheter kan tillkomma eller försvinna, liksom uppgifter med dem.

Tidigare behandling

I samband med behandlingen av Justitieombudsmännens ämbetsberättelse för tiden den 1 juli 2009–30 juni 2010 (redog. 2010/11:JO1) konstaterade konstitutionsutskottet att JO under flera år hade pekat på att frånvaron av ordinarie tillsynsorgan inom exempelvis kriminalvårds- och socialförsäk-

ringsområdena var ett problem. Vidare hade JO i ämbetsberättelsen anförut att det var närmast häpnadsväckande att reguljära tillsynsorgan fortfarande saknades på flera områden. Utskottet instämde i detta och underströk att det var mycket olyckligt att frånvaron av reguljära tillsynsorgan innebär att JO, som är avsett att vara ett extraordinärt tillsynsorgan, inte kunde fullfölja denna uppgift på det sätt som var meningen (bet. 2010/11:KU16 s. 8).

I samband med behandlingen av fjolårets budgetproposition om utgiftsområde 1 Rikets styrelse och en följdmotion (MP) om att sätta upp och tilldela budgetanslag till en ny nationell tillsynsorganisation konstaterade utskottet att JO fortfarande i alltför stor omfattning ägnar sin tillsyn åt sådana ärenden som skulle behandlas bättre i ett annat sammanhang. Frågan om behovet av att lösa vissa tillsynsfrågor var enligt utskottet betydelsefull. Något utrymme för att under det kommande budgetåret tilldela medel för en ny form av tillsyn saknades emellertid enligt utskottet, som avstyrkte motionsyrkandet i denna del. Utskottet anförde emellertid att det avsåg att återkomma till frågan i samband med behandlingen av ämbetsberättelsen (bet. 2011/12:KU1 s. 32).

I samband med behandlingen av Justitieombudsmännens ämbetsberättelse för det föregående verksamhetsåret (redog. 2011/12:JO1) konstaterade konstitutionsutskottet att klagomål som rör Kriminalvårdens verksamhet i dag utgör en stor del av JO:s ärendemängd och att denna verksamhet har en stor betydelse för den enskilde, många gånger med en långtgående inverkan på människors personliga liv (bet. 2011/12:KU6). För att JO ska få bättre förutsättningar att bedriva den extraordinära tillsyn som är avsedd ansåg utskottet att frågan om bristen på ordinarie tillsyn över Kriminalvårdens verksamhet borde ses över. Utskottet konstaterade att regeringen hade beslutat om ett tilläggsdirektiv till Polisorganisationskommittén som motsvarade utskottets önskemål. Utskottet såg positivt på detta och ansåg därmed att motionsyrkandena i bl.a. följdmotioner till JO:s ämbetsberättelse i dessa delar var tillgodosedda. Även inom migrations- och socialförsäkringsområdena pekade konstitutionsutskottet på att bristen på ordinarie tillsynsorgan leder till att en stor del av JO:s resurser ägnas åt sådant som i stället bör hanteras i en annan ordning. Konstitutionsutskottet ansåg, liksom socialförsäkringsutskottet, att det borde utredas hur och i vilken organisatorisk form en ordinarie tillsyn över ärendehandläggningen inom Migrationsverkets och socialförsäkringens verksamhetsområden borde utformas. Konstitutionsutskottet föreslog att riksdagen borde ge detta till känna för regeringen. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (rskr. 2011/12:160–162).

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser alltså att frågan om en lösning av vissa tillsynsfrågor såväl inom kriminalvården som migrations- och socialförsäkringsområdena är betydelsefull. Utskottet önskar dock inte i dagsläget föregripa pågående och kommande utredningar. Vidare bedömer utskottet att det saknas utrymme för att under det kommande budgetåret tilldela medel för en ny form av tillsyn. Utskottet avstyrker därmed motion 2012/13:K367 (MP) yrkande 2 i denna del.

Sametinget

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar 39 617 000 kronor till anslaget 3:1 *Sametinget* för 2013 och avslår ett motionsyrkande i denna del om att anslaget ska anvisas ett högre belopp.

Jämför särskilt yttrande 2 (SD).

Sametinget bildades 1993 och är en förvaltningsmyndighet inom rennärsområdena samtidigt som det är ett samiskt folkvalt organ med val vart fjärde år. Sametingets verksamhet regleras i sametingslagen (1992:1433) och förordningen (2007:1239) med instruktion för Sametinget. Statsbidrag enligt förordningen (2007:1347) om statsbidrag vid vissa studier i samiska administreras av Sametinget. Anslaget används för Sametingets förvaltningskostnader.

Propositionen

Verksamheten m.m.

Av propositionen framgår att regeringens vision Bruka utan att förbruka till stor del sammanfaller med Sametingets arbete med landsbygdsprogrammet och Sametingets livsmiljöprogram Eallinbiras (se prop. 2012/13:1 utg.omr. 23 s. 24–25 och 56). Sametinget driver inom programmet flera åtgärder för företagsutveckling med fokus på hållbarhet och långsiktigt hållbart nyttjande. Inom landsbygdsprogrammet har Sametinget ett särskilt ansvar för samiska närings- och landsbygdsutvecklingsfrågor. För perioden 2007–2013 är den sammanlagda budgeten drygt 75 miljoner kronor. Mellan 2007 och 2011 har 303 ansökningar mottagits, varav 187 beviljats. Vid 2011 års utgång har drygt 65 procent av medlen förbrukats.

Under 2013 kommer val till Sametinget att äga rum. Då väljs ledamöter till Sametingets folkvalda plenum för kommande fyraåriga mandatperiod. Regeringen säkerställer finansieringen av valet genom en tillfällig anslagsförstärkning till Sametinget. Regeringen anser även att en permanent ökning bör ske för att stärka det politiska arbetet i Sametinget. Ett led i

det arbetet är att utveckla samepolitiken genom dialoger mellan regeringen och Sametinget samt mellan Sametinget och andra myndigheter och organisationer.

Enligt sametingslagen (1992:1433) ska Sametinget, förutom att leda, bl.a. fastställa mål för det samiska språkarbetet. Tillämpningen av den språkhandbok som Sametinget tidigare har tagit fram på uppdrag av regeringen har under 2011 följts upp. Uppföljningen visar bl.a. att handboken är väl känd bland tillfrågade myndigheter, kommuner och landsting.

För att öka kunskapen om de nationella minoriteterna och minoritetsrätigheterna driver Sametinget en särskild webbplats. Webbplatsen utgör ett viktigt stöd i arbetet med nationella minoritetsfrågor. Under 2011 genomförde myndigheten ett samråd med företrädare för de nationella minoritetsorganisationerna för att inhämta synpunkter om webbplatsen med syfte att utveckla den och fick över lag positiva reaktioner. Vidare har webbplatsen under 2011 utökats med ett intranät som ska fungera som ett forum för de tjänstemän som arbetar med minoritetsfrågor.

Under hösten 2011 presenterade Länsstyrelsen och Sametinget en handbok till stöd för dem som ska verkställa och genomföra minoritetspolitiken på såväl statlig som lokal och regional nivå. Handboken har distribuerats till berörda myndigheter, samtliga kommuner och landsting/regioner samt till minoritetsorganisationer.

Inom utgiftsområde 17 disponerar även Sametinget medel för insatser för samisk kultur och samiska organisationer. År 2011 fördelades 8,9 miljoner kronor i stöd till samisk kultur och samiska organisationer. Därutöver får Sametinget 5,5 miljoner kronor till den samiska teatern Giron Sámi Teáther.

Under 2011 uppgick anslagssparandet till 3 967 000 kronor, under 2010 till 6 092 000 och under 2009 till 3 835 000 kronor.

Samefonden

Riksdagen beslöt 1962 att nettoavkastningen av samefondsskogarna under en tid av 50 år ska tillföras det som i dag är Samefonden. Beslutet gällde från den 1 juli 1962 till den 30 juni 2012. Statens fastighetsverk förvaltar skogarna på renbetesfjällen och betalar avkastningen till Samefonden. I enlighet med budgetpropositionen för 2009 beslöt riksdagen att regeringen får använda en del av de inkomster från Statens fastighetsverk som redovisas under Samefonden för delfinansiering av arrendekostnader för vinterbete. Regeringen anser att Statens fastighetsverk fr.o.m. 2013 bör betala in medlen till en inkomstittel och att Samefonden bör kompenseras genom anslagsmedel i statens budget. Av medlen ska även fortsättningsvis hälften avsättas i delfonden under Samefonden för att betala en del av arrende av bete för ren i Härjedalen. Ur Samefonden lämnas bidrag för rennäringens rationalisering, främjande av rennäringen, den samiska kulturen och samiska organisationer samt för inköp eller arrende av renbetesmark. Samefondens styrelse beslutar om den årliga bidragsfördelningen.

Anslaget

Regeringen föreslår att 39 617 000 kronor anvisas under anslaget 3:1 *Sametinget* för 2013, vilket motsvarar en ökning med 4 824 000 kronor (inklusive pris- och löneomräkning) jämfört med riksdagens budgetbeslut i december 2011. Anslaget tillförs engångsvis 2 300 000 kronor under 2013 för genomförande av valet till Sametingets plenum. Därutöver förstärks anslaget fr.o.m. 2013 permanent med dels 1 000 000 kronor för arbete i den politiska delen av Sametinget, dels 1 500 000 kronor som årligen ska överföras till Samefonden.

Motionen

Jonas Åkerlund m.fl. (SD) föreslår i kommittémotion 2012/13:K331 att anslag 3:1 *Sametinget* fastställs till 44 617 000 kronor för 2013, dvs. 5 miljoner högre än regeringens förslag i propositionen (yrkandet i denna del).

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen anvisar 39 617 000 kronor till anslaget 3:1 *Sametinget* för 2013. Därmed avstyrks motion 2012/13:K331 (SD) yrkandet i denna del.

Regeringskansliet m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar 6 648 181 000 kronor till anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* för 2013 och avslår ett motionsyrkande om lägre anslagsbelopp. Riksdagen avslår nio motionsyrkanden om Regeringskansliets, inklusive utrikesförvaltningens, organisation. Jämför reservation 2 (V) och särskilt yttrande 3 (V).

Anslaget används för Regeringskansliets förvaltningskostnader. I anslaget ingår Statsrådsberedningen, samtliga departement, Förvaltningsavdelningen, utrikesrepresentationen, kommittéväsendet och andra utredningar samt gemensamma ändamål (hyror, kapitalkostnader m.m.).

Propositionen

Verksamheten

I propositionen redovisar regeringen Regeringskansliets verksamhet under 2011. Regeringskansliet, kommittéerna och utlandsmyndigheterna hade vid utgången av 2010 tillsammans 4 345 tjänstgörande, varav ca 5 procent var

anställda enligt det s.k. politikeravtalet. Antalet tjänstgörande minskade med 126 personer under 2011, bl.a. till följd av neddragningen av Regeringskansliets anslag under 2011. Antalet utlandsstationerade minskade 2011 från 584 till 571. Antalet regeringsärenden uppgick under 2011 till 6 355 stycken (jämfört med 7 033 förra året). Interpellationssvaren ökade marginellt från 436 till 453 mellan 2010 och 2011, och frågesvaren minskade från 869 till 723 mellan 2010 och 2011.

Under 2011 har arbetet med omstrukturering i Regeringskansliets förvaltningsavdelning fortsatt i syfte att säkerställa hög kvalitet i förvaltningsstödet och för att utvecklingsarbetet ska kunna fortsätta inom tillgängliga ekonomiska ramar.

Under 2011 uppgick anslagssparandet till 460 339 000 kronor, under 2010 till 834 724 000 och under 2009 till 542 810 000 kronor.

Riksrevisionens iakttagelser

Riksrevisionen anger att Regeringskansliets årsredovisning har upprättats i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Riksrevisionen har bedömt att Regeringskansliets årsredovisning för räkenskapsåret 2011 i allt väsentligt är rättvisande.

Anslaget

Regeringen föreslår att anslag 4:1 *Regeringskansliet m.m.* ska uppgå till 6 648 181 000 kronor för 2013. Det är en ökning med 35 943 000 kronor (inklusive pris- och löneomräkning och övriga förändringar som t.ex. valutakurser och lokalkostnader i utlandet) jämfört med riksdagens budgetbeslut i december 2011.

Motionerna

Anslaget

Jonas Sjöstedt m.fl. (V) föreslår i partimotion 2012/13:K370 att anslaget minskas med 300 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag (yrkandet i denna del). Motionärerna motiverar sitt förslag med att den helt omotiverade ökningen på 300 miljoner kronor 2012 ska avvisas samt att besparingar bör ske på Regeringskansliet i Sverige och inte genom ytterligare nedläggningar av ambassader.

Regeringskansliets organisation

Bodil Ceballos m.fl. (MP) begär i kommittémotion 2012/13:U341 (yrkande 6) att regeringen inom Regeringskansliet inrättar funktioner för styrningen av politiken för global utveckling (PGU). Motionärerna anser att PGU måste få en central plats i Regeringskansliet så att möjliga synergier och målkonflikter kan analyseras kontinuerligt. I motionen anges bl.a. att Regeringskansliet måste ansvara för den politiska styrningen och sam-

ordningen av statssekreterarna, att Utrikesdepartementet behöver förstärkt kapacitet att samordna arbetet, samt att tjänstemän på de olika departementen och relevanta myndigheter behöver ha ett tydligt uppdrag och erforderlig kunskap för att arbeta med PGU.

Morgan Johansson m.fl. (S) begär i kommittémotion 2012/13:Ju373 (yrkande 42) att man inom Regeringskansliet tillsätter en arbetsgrupp bestående av representanter från olika departement. Motionärerna anser att det är viktigt att någon tar ett helhetsgrepp om frågan om barnsexhandeln, att arbetet mot barnsexturism måste samordnas och koordineras och att frågan i dag spänner över många departements ansvarsområden. Därför måste det enligt motionärerna tydliggöras att en minister i regeringen har ansvar för hela barnsexturismen som fråga.

Utrikesförvaltningens organisation m.m.

Organisation m.m.

Roger Haddad (FP) begär i motion 2012/13:K260 att Sverige öppnar en ambassad i Beirut. I motionen anges bl.a. att det är anmärkningsvärt att Sverige är ett av de få EU-länder som har stängt sin ambassad i Beirut. Motionären anser att en svensk ambassad i Beirut skulle underlätta för näringslivsutbytet, turismen och de med svenskt medborgarskap som bor i Libanon samt för Sveriges arbete och delaktighet i den viktiga fredsprocessen för Mellanöstern.

Annelie Enochson och Tuve Skånberg (båda KD) begär i motion 2012/13:K377 att riksdagen ska begära att regeringen omlokaliserar Sveriges ambassad från Tel Aviv till västra Jerusalem. Motionärerna anför bl.a. att Israel är det enda landet i världen där en svensk ambassad inte ligger i huvudstaden samt att i alla förslag för en tvåstatslösning har västra Jerusalem ingått i vad som permanent ska tillhöra Israel. Därför är det enligt motionärerna fel och förmätet av Sverige att förvägra Israel att själv bestämma var dess huvudstad ska ligga. Motionärerna påpekar att en liknande motion behandlades under förra riksmötet och avslogs då.

Urban Ahlin m.fl. (S) begär i kommittémotion 2012/13:U306 (yrkande 98) att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionens avsnitt 16 Sveriges representation i världen. I avsnittet framhålls bl.a. vikten av att slå vakt om Utrikesdepartementets (UD) möjligheter att såväl behålla som nyrekrytera kompetent personal. Vidare framhåller motionärerna den överenskommelse som slöts i augusti 2011 mellan regeringen och Socialdemokraterna och som innebär att ambassaderna i Hanoi, Buenos Aires, Luanda och Kuala Lumpur räddas från nedläggning, att UD i närtid ska stärka sin närvaro på viktiga tillväxtmarknader och att Exportrådet får ytterligare resurser för att stödja viktiga framtidsbranschers exportsatsningar på ett antal nyckelmarknader. Motionä-

terna anser även att det kritiserade beslutet att lägga ned generalkonsulatet i New York utgör ett exempel på regeringens kortsiktiga prioriteringar och att Sverige bör ha ett generalkonsulat i New York.

Lars Johansson m.fl. (S) begär i motion 2012/13:U262 (yrkande 1) att en svensk diplomatisk representation snarast bör installeras i Somalias huvudstad Mogadishu. Enligt motionärerna skulle en svensk diplomatisk representation inne i Somalia aktivt bidra till att stärka banden mellan Sverige och Somalia samt underlätta för bistånd och återuppbyggnadsarbete. Regeringen skulle enligt motionärerna även kunna pröva att samarbeta med andra nordiska länder för att gemensamt skapa en representation i Somalia.

I motion 2012/13:K350 begär Anders Hansson (M) att det samarbete mellan Sverige, Danmark och Norge som rör ambassader, representationer, delegationer och konsulat ska utökas. I motionen anges bl.a. att syftet med ett utökat samarbete mellan dessa nordiska länder vore att täcka ett större område med utrikesrepresentation och att minska kostnaderna för administration, servicetjänster etc.

Jämställdhet m.m.

I partimotion 2012/13:U208 (yrkande 10) av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) föreslås att alla svenska ambassader och biståndskontor ska ha en handläggare som ansvarar för jämställdhetsarbetet.

Helena Leander m.fl. (MP) begär i kommittémotion 2012/13:So595 (yrkande 24) att hbtq-utbildningen av ambassadörer och annan personal på Utrikesdepartementet ska öka. I motionen anges bl.a. att det finns ett stort behov av sådana utbildningsinsatser och att resultatet av en sådan utbildning kan vara att hbtq automatiskt inkluderas vid diskussioner om mänskliga rättigheter.

Tidigare behandling

Utskottet har flera gånger behandlat motioner om Regeringskansliets organisering och frågor som hänger samman med detta. Senast vid förra årets budgetbehandling (bet. 2011/12:KU1 s. 42) ansåg utskottet alltså att riksdagen inte har till uppgift att fatta beslut i frågor som rör Regeringskansliets organisering (jfr bet. 2006/07:KU1 s. 62–63). Under hösten 2010 och 2011 avstyrkte utskottet motioner om utrikesförvaltningens organisation och förändringar inom utrikesrepresentationen på samma grund som utskottet enligt ovan avstyrkt motioner om Regeringskansliets organisering.

Utrikesutskottets yttrande

Ärenden om Sveriges representation i utlandet hör sedan 2001 till utgiftsområde 1 och bereds således av konstitutionsutskottet. Utskottet har framhållit att det är angeläget att utrikesfrågorna i största möjliga utsträckning

ges en sammanhållen behandling och att konstitutionsutskottet, i den mån det behövs, kommer att ge utrikesutskottet tillfälle att yttra sig vid beredning av budgetfrågor som berör utrikesförvaltningen (bet. 2000/01:KU23).

Utrikesutskottet har i ett yttrande, som finns i *bilaga 4*, lämnat synpunkter på anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* i den del som avser utrikesrepresentationen och vissa motioner. Utrikesutskottet har inga invändningar mot regeringens förslag om medelstilldelning. Sveriges representation utomlands är enligt utskottet en viktig fråga för Sveriges utrikes-, bistånds- och näringspolitik. Utskottet erinrar om sitt tidigare uttalande (yttr. 2011/12:UU1y) att regeringen löpande bör samråda med riksdagen om den fortsatta strategiska utvecklingen av Sveriges utrikesrepresentation. För att uppnå effektivitet i utrikesförvaltningen är det enligt utrikesutskottet också viktigt att slå vakt om Utrikesdepartementets (UD) möjligheter att såväl behålla som rekrytera personal med olika kompetenser. Utskottet betonade då även vikten av att Sverige stärker sin närvaro på viktiga tillväxtmarknader och att resurser satsas för att stödja viktiga framtidsbranschers exportsatsningar.

Av utrikesutskottets yttrande framgår att utskottet informerats av UD:s kabinetssekreterare om utrikesförvaltningens ekonomiska situation och om genomförandet av utrikesförvaltningsutredningens (SOU 2011:21) rekommendationer. UD:s ekonomiska situation är i dagsläget att betrakta som stabil även om ett visst underskott under 2013 kommer att täckas med minskade personalkostnader till följd av naturlig avgång, minskade fastighetskostnader och effektiviserad verksamhet på utlandsmyndigheterna. Därtill anges bl.a. att outnyttjade medel från 2012 också kommer att användas för att täcka underskottet.

När det gäller utrikesförvaltningsutredningen framgår att ca 80 procent av utredarens sammanlagt 174 rekommendationer nu är genomförda. Detta innebär bl.a. att utlandsmyndigheterna har gjorts mer flexibla, och det är nu möjligt att ha utlandsmyndigheter med begränsad verksamhet. Effektiviseringar av verksamheten har också gjorts vad gäller konsulär beredskap samt migrationsärenden, administration och it-system. Ett annat av utredningens förslag som genomförts är sammanslagningen av Invest Sweden och Exportrådet. Utrikesutskottet erinrar i denna del särskilt om sitt yttrande till näringsutskottet (yttr. 2011/12:UU5y) och utrikesutskottets uttalande att främjandet är en integrerad del av den svenska utrikespolitiken och att de olika aktörernas insatser måste genomsyras av de grundläggande principer om demokrati, mänskliga rättigheter, fred, jämställdhet och hållbar utveckling som den svenska utrikespolitiken vilar på. Svenska utlandsmyndigheter har enligt utrikesutskottet en viktig roll för att låta detta synsätt vägleda främjandet på landnivå, och för att de främjande insatser som genomförs på ett långsiktigt hållbart sätt ska stärka Sverigebilden. Utskottet vill återigen understryka vikten av att utlandsmyndigheternas resurser och bemanning vid behov anpassas för att hantera detta.

Vidare påminner utskottet om att det förra året yttrade sig om ett motionsyrkande om ökat nordiskbaltiskt samarbete och då erinrade om att de aktuella länderna i augusti 2011 hade undertecknat ett samförståndsavtal om postering av diplomater på varandras utlandsmyndigheter. Vid kabinettssekreterarens föredragning i år framkom att samlokalisering med nordiska länder sker på ett trettiootal platser och att det på ytterligare ett tjugotal sker nordisk samverkan i olika former.

Slutligen vill utrikesutskottet med anledning av aktuella motionsyrkanden påminna om att beslutskompetensen i frågor som rör Regeringskansliets och utrikesförvaltningens organisation och personal samt fördelning av resurser inom utrikesförvaltningen enligt regeringsformen ligger hos regeringen eller hos de myndigheter som lyder under regeringen. Enligt utskottets mening är det mot denna bakgrund inte riksdagens uppgift att göra tillkännagivanden i denna typ av frågor. Utskottet understryker dock i detta sammanhang vikten av att frågor om jämställdhet, sexuellt likaberättigande och mångfald genomsyrar Regeringskansliets hela verksamhet. Med anledning av motionerna anges i yttrandet att utskottet under innevarande riksmöte närmare kommer att behandla frågor som rör politiken för global utveckling (PGU) respektive Mellanöstern. Med hänvisning till det anförda anser utrikesutskottet att motionerna 2012/13:U306 yrkande 98 (S), 2012/13:U341 yrkande 6 (MP), 2012/13:So595 yrkande 24 (MP), 2012/13:U208 yrkande 10 (V), 2012/13:U262 yrkande 1 (S), 2012/13:K260 (FP), 2012/13:K377 (KD) och 2012/13:K350 (M) bör avstyrkas av konstitutionsutskottet.

I yttrandet finns tre avvikande meningar om dels Sveriges representation i världen (S), dels inrättande av funktioner för styrningen av politiken för global utveckling (PGU) och ökade hbtq-utbildning av ambassadörer och annan personal på UD (MP), dels jämställdhetshandläggare för alla svenska ambassader och biståndskontor (V). I yttrandet lämnas även ett särskilt yttrande (V) som gäller regeringens planerade och genomförda omläggningar av Sveriges ambassader och konsulat samt ett förslag om en minskning av Regeringskansliets anslag med 300 miljoner kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att regeringens förslag till anslagsnivå säkerställer Regeringskansliets förmåga att utgöra ett effektivt och kompetent instrument för regeringen i dess uppgift att styra riket. Konstitutionsutskottet betonar i likhet med utrikesutskottet vikten av att Sverige stärker sin närvaro på viktiga tillväxtmarknader och att resurser satsas för att stödja viktiga framtidsbranschers exportsatsningar. Utskottet konstaterar att den flerpartiöverenskommelse som slöts mellan regeringen och Socialdemokraterna i augusti 2011 bl.a. har inneburit att ambassaderna i Hanoi, Buenos Aires, Luanda och Kuala Lumpur räddats från nedläggning och att UD i närtid ska stärka sin närvaro på viktiga tillväxtmarknader. Vidare får Exportrådet ytterligare resurser för att stödja viktiga framtidsbranschers exportsatsningar på ett

antal nyckelmarknader. Konstitutionsutskottet delar utrikesutskottets mening och föreslår således att riksdagen anvisar 6 648 181 000 kronor till anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* för 2013. Därmed avstyrks 2012/13:K370 (V) yrkandet i denna del.

Konstitutionsutskottet anser alltså att riksdagen inte har till uppgift att fatta beslut i frågor som rör Regeringskansliets organisering. Därmed avstyrks motionerna 2012/13:U341 (MP) yrkande 6 och 2012/13:Ju373 (S) yrkande 42.

Vad gäller utrikesförvaltningen är utskottet mot bakgrund av bl.a. sitt tidigare ställningstagande och utrikesutskottets synpunkter inte berett att tillstyrka de aktuella motionsyrkandena. Därmed avstyrks motionerna 2012/13:U306 yrkande 98 (S), 2012/13:So595 yrkande 24 (MP), 2012/13:U208 yrkande 10 (V), 2012/13:U262 yrkande 1 (S), 2012/13:K260 (FP), 2012/13:K377 (KD) och 2012/13:K350 (M).

Länsstyrelserna

Området Länsstyrelserna, som tidigare benämndes Regional samhällsorganisation, avser den samordnade länsförvaltningen med de 21 länsstyrelserna. Området omfattar anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.*

Propositionen

Utgiftsutveckling

Enligt propositionens förslag (avsnitt 8.2) blir utgifterna för området totalt 2 468 miljoner kronor under 2013. Under 2014, 2015 respektive 2016 beräknas utgifterna till 2 507, 2 539 respektive 2571 miljoner kronor. Prognosen för innevarande budgetår är att utgifterna kommer att uppgå till 2 320 miljoner kronor.

Mål och indikatorer

Målet för området Länsstyrelserna är att nationella mål ska få genomslag i länen samtidigt som hänsyn tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Målet gäller för samtliga län oavsett ansvars- och uppgiftsfördelning mellan stat och kommun.¹

Resultatredovisningen för länsstyrelserna baseras på Regeringskansliets underlag till den gemensamma myndighetsdialogen som hålls årligen. Grunderna för bedömningarna som tas fram inför dialogen hämtas huvudsakligen från årsredovisningarna, och framtagandet av underlaget har involverat flertalet departement. I regleringsbrev för 2011 respektive 2012 har länsstyrelserna fått i uppdrag att identifiera ett antal indikatorer inom olika verksamhetsområden för att tydliggöra hur länsstyrelserna bidrar till att upp-

¹ Målet för området Länsstyrelserna överensstämmer helt med målet för det tidigare området Regional samhällsorganisation som beslutades av riksdagen (prop. 2000/01:1, bet. 2000/01:BoU1, rskr. 2000/01:90).

fylla målet för området Länsstyrelserna. I och med att uppdraget redovisades i juni 2012 kommer valda indikatorer främst att användas i resultatredovisningar av verksamhet fr.o.m. 2012.

Resultat

Av propositionen framgår att resultatredovisningen utgår från bl.a. sex av länsstyrelsernas verksamhetsområden enligt länsstyrelseinstruktionen. Områdena har valts utifrån deras storleksmässiga betydelse för länsstyrelsernas totala verksamhet, men också utifrån politiska prioriteringar. Resultatredovisningen för området delas således upp i sex avsnitt: a) samordningsarbete och sektorsövergripande arbete, b) naturvård och miljöskydd, c) lantbruk och landsbygd, livsmedelkontroll samt djurskydd, d) hållbar samhällsplanering och boende, e) integration och migration samt f) jämställdhet. Utöver dessa redovisas även ärendehandläggning och service samt organisation och finansiering (avsnitt 8.4.2).

Inriktning

I budgetpropositionen (prop. 2012/13:1 utg.omr. 1 avsnitt 8.5) redogör regeringen för sina genomförda och planerade åtgärder samt utredningsuppdrag. Vidare anges i propositionen att länsstyrelsernas verksamhet i stor utsträckning också påverkas av de politiska inriktningar som anges för andra utgiftsområden och som redovisas under respektive utgiftsområde.

Utskottets ställningstagande

Det som redovisas i propositionen om området Länsstyrelserna ger i detta sammanhang inte anledning till något uttalande från utskottets sida.

Länsstyrelserna m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar 2 467 895 000 kronor till anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* för 2013 och avslår dels två motionsyrkanden i denna del om att anslaget ska anvisas ett högre belopp, dels ett motionsyrkande om att förutsättningarna för stödet till kvinno- och mansjourernas verksamhet måste ändras så att verksamheten ges en långsiktigt stabil ekonomisk situation, dels ett motionsyrkande om en översyn av länsstyrelsernas resurser för kartläggningen av värdefulla skogar, dels ett motionsyrkande om att möjligheten för djurskyddskontrollanterna att ta ut kontrollavgifter ska återinföras.

Jämför reservationerna 3 (MP), 4 (S) och 5 (V) samt särskilda yttranden 1 (MP) och 2 (SD).

Anslaget används för de 21 länsstyrelsernas förvaltningskostnader samt ersättningar till 13 kommunala samverkansorgan och landstingen i Skåne, Västra Götalands och Hallands län samt Gotlands kommun för de uppgifter som dessa övertagit från länsstyrelserna. Vidare används anslaget för regeringens behov av vissa mindre utvecklingsinsatser, t.ex. inom it-området, och visst europeiskt samarbete. Anslaget beräknas finansiera cirka hälften av länsstyrelsernas förvaltningskostnader. Resterande del finansieras av avgifter och bidrag, främst genom olika sakanslag.

Propositionen

Verksamheten

Av propositionen framgår bl.a. att kostnaderna för verksamheten vid landets 21 länsstyrelser uppgick till 4 406 miljoner kronor 2011, vilket innebär en minskning med 0,8 procent jämfört med föregående år. Vissa ökningarna inom exempelvis djurskyddskontrollen och nya uppdrag såsom arbetet med samordnad flyktingmottagning och ensamkommande flyktingbarn uppvägdes av en viss minskning inom verksamhet som finansieras med bidrag.

Personalkostnaderna uppgick till 2 676 miljoner kronor eller 60,7 procent av de totala kostnaderna. Lokalkostnaderna uppgick till 304 miljoner kronor (6,9 procent), medan övriga driftskostnader uppgick till 1 426 miljoner kronor (32,4 procent). De olika kostnadsslagens andel av de totala kostnaderna är oförändrade jämfört med 2010. Anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* finansierade länsstyrelsernas verksamhet 2011 med 2 238 miljoner kronor (2 200 miljoner kronor för 2010), vilket motsvarar 50,6 procent av den totala finansieringen. Länsstyrelseanslagets andel av den totala finansieringen har stadigt minskat mellan 2000 och 2010. Intäkter av

bidrag, sammanlagt 1 653 miljoner kronor, utgjorde den näst största finansieringskällan med 37 procent. De största bidragsgivarna var Naturvårdsverket och Statens jordbruksverk.

Under 2011 uppgick anslagssparandet till 20 160 000 kronor, under 2010 till 16 841 000 och under 2009 till 22 562 000 kronor. Vad gäller anslagssparandet, som har minskat sedan 2008, konstateras i propositionen att trenden bröts 2011 (se ovan). Sparandet varierar dock mellan länsstyrelserna. Åtta länsstyrelser har för 2011 ett utnyttjande av sina respektive anslagskrediter som behöver hanteras kommande år. Av dessa åtta utnyttjade fem länsstyrelser anslagskrediten även för 2010.

Bevarande av skogar med höga naturvärden

I regeringens proposition Svenska miljömål – för ett effektivare miljöarbete (prop. 2009/10:155) får Miljömålsberedningen i uppgift att ta fram beslutsunderlag för ett nytt etappmål för långsiktigt skydd av skogsmark till 2020 i syfte att bidra till uppfyllelse av miljö kvalitetsmålet Levande skogar. Miljömålsberedningen ska enligt ett delbetänkande (SOU 2012:15) utreda hur staten genom sitt eget markinnehav kan agera t.ex. genom brukande, skötsel och byten av mark. I propositionen anger regeringen att bevarande av skogar med höga naturvärden är av fortsatt hög prioritet (s. 188). Det krävs ytterligare insatser, främst när det gäller det formella skyddet, där avsättningar av skogar med höga naturvärden måste fortsätta för att miljö kvalitetsmålet Levande skogar ska nås. Regeringen ser positivt på det arbete som görs inom Kometprogrammet (Kompletterande metoder för skydd av skog), som har initierats i fem län. Ambitionen är att den kompletterande metoden på sikt ska genomföras även i övriga län, om den bedöms vara ett verkningsfullt redskap i arbetet med att bevara skog.

Djurskyddet

Mot bakgrund av övergångsproblemen i samband med att länsstyrelserna övertog ansvaret för djurskyddskontrollen från kommunerna har länsstyrelserna enligt regeringen uppfyllt sina uppgifter förhållandevis väl. Utvecklingen är generellt sett tydligt positiv och de kontroller som utförs blir allt mer effektiva, rättssäkra och likvärdiga. Regeringen uppger i budgetpropositionen bl.a. att antalet kontroller har ökat under 2011, att andelen planerade kontroller har ökat samt att bilden av att länsstyrelserna agerar allt mer enhetligt är tydlig. Vidare anges i budgetpropositionen att många länsstyrelser dock har prioriterat ned tillsynen över djurhälsopersonalen.

Anslaget

Regeringen föreslår att anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* för 2013 ska uppgå till 2 467 895 000 kronor, vilket innebär en ökning med 110 463 000 kronor (inklusive pris- och löneomräkning) jämfört med riksdagens budgetbeslut i december 2011.

Motionerna

Peter Eriksson m.fl. (MP) föreslår i kommittémotion 2012/13:K367 att anslag 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* för 2013 ska uppgå till 2 592 895 000 kronor, dvs. en ökning med 125 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag (yrkande 2 i denna del). Av motionen framgår att den statliga verksamheten på regional nivå genom länsstyrelserna ger allt sämre förutsättningar för arbetet inom naturvård och miljöskydd, särskilt miljömålsarbetet men även djurskyddet. Motionärerna föreslår för år 2013 att den föreslagna ökningen med 125 miljoner kronor ska läggas på bl.a. djurskyddskontroller (40 miljoner kronor), övergripande miljömålsarbete (25 miljoner kronor), skogsskydd (20 miljoner kronor), hav i balans (15 miljoner kronor) och kvinno- och mansjourer (10 miljoner kronor). Av motionen framgår även att anslaget och satsningarna på övergripande miljömålsarbete och havsmiljön föreslås öka även 2013 och 2014. I samma motion yrkar motionärerna att riksdagen tillkännager för regeringen att förutsättningarna för stödet till jourverksamheten måste ändras, så att verksamheten ges en långsiktigt stabil ekonomisk situation (yrkande 1).

Jonas Åkerlund m.fl. (SD) föreslår i kommittémotion 2012/13:K331 att anslag 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* fastställs till 2 512 895 000 kronor för 2013, dvs. en ökning med 45 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag (yrkandet i denna del). I motionen anges att länsstyrelserna får ett ökat stöd med det tillhörande uppdraget att intensifiera djurskyddskontrollerna.

Matilda Ernrans m.fl. (S) begär i kommittémotion 2012/13:MJ455 att riksdagen tillkännager för regeringen att den bör se över de resurser länsstyrelserna har för att kartlägga värdefulla skogar för att se om dessa kan omprioriteras för att förstärka detta arbete (yrkande 44). Av motionen framgår att det har visat sig att vissa länsstyrelsernas arbete med att kartlägga skogar med höga naturvärden släpar efter. Motionärerna anser att det måste undersökas om dessa länsstyrelser behöver resursförstärkning för att klara sitt arbete eller om det räcker med en omfördelning för att prioritera detta viktiga uppdrag.

Jens Holm m.fl. (V) föreslår i kommittémotion 2012/13:MJ312 (yrkande 3) att riksdagen tillkännager för regeringen att möjligheten för djurskyddskontrollanterna att ta ut kontrollavgifter ska återinföras. Motionärerna välkomnar att ansvaret numera ligger på länsstyrelserna, men de anser att kontrollverksamheten behöver ökade resurser. Därför vill de återinföra möjligheten att ta ut kontrollavgifter. På det sättet kan enligt motionärerna kontrollanterna få ett välbehövligt tillskott av resurser för att bedriva en bättre verksamhet.

Hållbart skydd av naturområden

Av regeringens proposition om hållbart skydd av naturområden (prop. 2008/09:214) framgår att kunskapsläget när det gäller värdefulla skogar är relativt gott, bl.a. tack vare Skogsstyrelsens och större skogsägares nyckelbiotopsinventeringar och de särskilda inventeringar av statliga skogar som Naturvårdsverket och länsstyrelserna har genomfört (s. 42). I propositionen påpekas även att det fortfarande finns värdefulla skogar som inte har uppmärksammats i inventeringarna.

Nationell samordnare mot våld i nära relationer

Den 26 april 2012 beslutade regeringen att utse en nationell samordnare mot våld i nära relationer (dir. 2012:38). I samordnarens uppdrag ingår bl.a. att överväga hur skyddet för och stödet till brottsoffren kan utvecklas och i detta sammanhang särskilt överväga hur kvinnojourers och andra berörda ideella organisationers verksamhet kan förstärkas. Uppdraget ska slutredovisas senast den 30 juni 2014.

Tidigare behandling

Senast utskottet behandlade motionsyrkanden om resurser till djurskyddskontroller var vid förra årets budgetbehandling (bet. 2011/12:KU1). Utskottet konstaterade då att regeringen i budgetpropositionen för 2012 hade angett att de övergångs- och omställningsproblem som uppstod när länsstyrelserna 2009 tog över djurskyddskontrollen från kommunerna hade hantelats väl och att de omfattande ärendebalanserna i stort sett hade åtgärdats, även om fortsatta problem med de tekniska och administrativa stödsystemen för djurskyddskontrollen hade rapporterats. Utskottet förutsatte att regeringen noggrant skulle följa utvecklingen på området för att säkerställa att kvaliteten på djurskyddskontrollen upprätthålls. Utskottet var dock inte då berett att förorda några tillkännagivanden till regeringen om ändrad fördelning av anslag till djurskyddskontroller och om förstärkta resurser till djurskyddskontroller. Utskottet avstyrkte motionsyrkandena och riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen anvisar 2 467 895 000 kronor till anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* för 2013. Därmed avstyrks motionerna 2012/13:K367 (MP) yrkande 2 i denna del och 2012/13:K331 (SD) yrkandet i denna del. Utskottet anser även att det i dagsläget inte behövs något tillkännagivande om att förutsättningarna för stödet till kvinno- och mansjourer måste ändras så att verksamheten ges en långsiktigt stabil ekonomisk situation. Därmed avstyrks motion 2012/13:K367 (MP) yrkande 1.

Vad gäller översynen av länsstyrelsernas resurser för kartläggningen av värdefulla skogar noterar utskottet att regeringen tidigare har uttalat att bevarande av skogar med höga naturvärden är av fortsatt hög prioritet samt att de särskilda inventeringar som Naturvårdsverket och länsstyrelserna genomfört har inneburit att kunskapsläget när det gäller värdefulla skogar är relativt gott men inte komplett. Utskottet anser att regeringen själv får bedöma om det krävs en resursförstärkning eller omfördelning av tilldelade medel för att länsstyrelsernas arbete med att kartlägga skogar med höga naturvärden inte ska släpa efter. Därmed avstyrks motion 2012/13: MJ455 (S) yrkande 44.

Vad gäller återinförandet av kontrollavgifter vid djurskyddskontroller konstaterar utskottet att regeringen bl.a. uppger att antalet djurskyddskontroller har ökat under 2011 och att andelen planerade kontroller har ökat. Utskottet förutsätter alltså att regeringen noggrant följer utvecklingen på området för att säkerställa att kvaliteten på djurskyddskontrollen upprätthålls. Detta inte minst mot bakgrund av att många länsstyrelser har prioriterat ned tillsynen över djurhälsopersonalen. Utskottet är dock inte i dagsläget berett att förorda några tillkännagivanden till regeringen om ett återinförande av kontrollavgifter vid djurskyddskontroller och avstyrker därmed motion 2012/13: MJ312 (V) yrkande 3.

Demokratipolitik

Demokratipolitiken omfattar frågor om medborgarnas inflytande och delaktighet i samhället, demokrati och allmänna val samt demokratins utveckling. Även Valmyndighetens, Justitiekanslerns och Datainspektionens verksamhet samt tilldelningen av Svensk författningssamling (SFS) faller inom detta område. Demokratipolitiken omfattar också samordning och utveckling av frågor om mänskliga rättigheter på nationell nivå. Området omfattar vidare stödet till politiska partier.

Propositionen

Utgiftsutveckling

Enligt propositionens förslag (avsnitt 9.2) blir utgifterna för demokratipolitiken totalt 314 miljoner kronor under 2013. Under 2014, 2015 respektive 2016 beräknas utgifterna till 311, 298 respektive 300 miljoner kronor. Prognosen för innevarande budgetår är att utgifterna kommer att uppgå till 292 miljoner kronor.

Mål och indikatorer

Det av riksdagen beslutade målet för demokratipolitiken är en levande demokrati där individens möjligheter till inflytande förstärks och de mänskliga rättigheterna respekteras (prop. 2008/09:1 bet. 2008/09:KU1, rskr. 2008/09:83).

Målet för demokratipolitiken uppfylls framför allt genom att medborgarens möjligheter till insyn, inflytande och deltagande säkerställs, genom att hot mot demokratin motverkas och genom att de mänskliga rättigheterna respekteras. En prioriterad fråga inom området är att stärka och värna demokratin mot våldsbejakande extremism.

Resultatbeskrivningen i propositionen görs i förhållande till det övergripande målet för demokratipolitiken och i förhållande till de resultat som uppnåtts inom de prioriterade områdena val, insyn och inflytande samt insatser för att motverka hot mot demokratin. Redovisningen sker också i förhållande till resultatredovisningarna för Valmyndigheten, Justitiekanslern och Datainspektionen.

Några andra mål eller indikatorer framgår inte av propositionen.

Resultat

Vad gäller området val, insyn och inflytande (avsnitt 9.4 i propositionen) omfattar resultatredovisningen följande: Valmyndighetens verksamhet, såväl förberedelsearbetet och genomförandet som uppföljningen (bl.a. genom SCB:s rapport "Valdeltagande vid omvalen 2011") av omvalen i Västra Götaland och Örebro, programmet Ett Europa för medborgarna 2007–2013, demokratiforskning, medborgardialog med stöd av it och EU:s medborgarinitiativ. Därtill beskrivs i resultatredovisningen regeringsbeslut om medel till dels SCB för tre studier om det svenska valdeltagandet, dels Göteborgs universitet för uppdraget att genomföra en studie om svenska folkets uppfattning i vissa demokratifrågor, dels SKL för medborgardialog i den lokala beslutsprocessen. Vad gäller resultatredovisningen för arbetet med att värna demokratin (avsnitt 9.5) redogörs i propositionen för genomförda åtgärder och pågående utredningar. Vad gäller resultatredovisningen för mänskliga rättigheter (avsnitt 9.6) redogörs för olika utredningar och vidtagna åtgärder och rapporter till internationella organ med avseende på kartläggningen om mänskliga rättigheter, arbetet för grundläggande rättigheter inom EU, internationella organs granskning av mänskliga rättigheter och Sveriges rapportering samt regeringens webbplats om mänskliga rättigheter.

Inriktning

I propositionen redogörs för politikens inriktning i frågor om demokrati, bl.a. översynen av valsystemet, fördjupade möjligheter till medborgarinflytande i beslutsprocessen, handlingsplanen för att värna demokrati mot våldsbejakande extremism samt åtgärder för att stärka de demokratiska vär-

deringarna och för att förebygga våldsbejakande extremism. Vad gäller politikens inriktning i frågor om mänskliga rättigheter berörs i propositionen bl.a. det fortsatta systematiska arbetet för mänskliga rättigheter i Sverige, åtgärder inom särskilda rättighetsområden samt arbetet inom FN, EU och Europarådet.

Utskottets ställningstagande

Det som redovisas i propositionen om området Demokratipolitik ger i detta sammanhang inte anledning till något uttalande från utskottets sida.

Allmänna val och demokrati

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar 44 000 000 kronor till anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* för 2013 och bemyndigar regeringen att under 2013 för anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 15 000 000 kronor under perioden 2014–2016.

Anslaget används för statens kostnader för valseدلar och annat valmaterial samt ersättningar till myndigheter och kommunerna för biträde i samband med val. Anslaget används också för uppföljning och utveckling av demokratipolitiken, arbete med att värna och stärka demokratin samt mångvetenskaplig demokratiforskning. Vidare får anslaget användas för vissa administrationskostnader som är en förutsättning för genomförandet av insatser inom området. Anslagets storlek beror till största delen på vilka val som hålls under året.

Propositionen

Verksamheten m.m.

Verksamheten under 2011 kopplat till anslaget redovisas under avsnittet Resultat under rubriken Demokratipolitik i budgetpropositionen. I propositionen lämnar regeringen följande överväganden vad gäller anslaget: Under 2014 infaller två nationella val, dels valet till Europaparlamentet, dels de allmänna valen. Utifrån att valen äger rum samma år går det enligt regeringen att göra stordriftsfördelar och samordningsvinster. Samtidigt innebär valen en ökad arbetsbelastning för den centrala valadministrationen. Regeringen gör bedömningen att en del insatser och åtgärder som krävs för att säkerställa valen 2014 kan utföras redan under 2013. Detta gäller främst upphandlingar och produktion av valmaterial.

Under 2011 uppgick anslagssparandet till 18 784 000 kronor, under 2010 till 30 990 000 och under 2009 till 11 749 000 kronor. Skillnaderna i nivå för anslagssparandet är kopplade till anslagsbelastningens variationer.

Anslaget

Regeringen föreslår att 44 000 000 kronor anvisas under anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* för 2013, vilket innebär en ökning med 8 660 000 kronor jämfört med riksdagens budgetbeslut i december 2011. Regeringen avser att återkomma till riksdagen inför budgetpropositionen för 2014 med förslag på utökade medel till anslaget i syfte att finansiera valen under 2014.

Bemyndigandet

I propositionen anförts att regeringen har riksdagens bemyndigande att under innevarande år ingå ekonomiska åtaganden och att fortsatt stöd till mångvetenskaplig demokratiforskning förutsätter att långsiktiga åtaganden om forskningsbidrag kan göras även fortsättningsvis. Mot bakgrund av detta föreslås att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2013 för anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 15 000 000 kronor under perioden 2014–2016.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen dels anvisar 44 000 000 kronor till anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* för 2013, dels bemyndigar regeringen att under 2013 för anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 15 000 000 kronor under perioden 2014–2016.

Justitiekanslern

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar 36 617 000 kronor till anslaget 6:2 *Justitiekanslern* för 2013.

Anslaget används för Justitiekanslerns förvaltningskostnader. Justitiekanslerns främsta uppgifter är att utöva tillsyn över den offentliga förvaltningen, att bevaka statens rätt i rättegångar, att svara för statens skadereglering, att vara regeringens juridiska rådgivare samt att vara åklagare i mål rörande tryck- och yttrandefrihetsbrott. Justitiekanslern utövar också tillsyn över advokatväsendet och har vissa uppgifter enligt lagen (1998:150) om allmän kameraövervakning. Justitiekanslern överklagar

även beslut om rättshjälp och ersättning till rättsliga biträden för statens räkning. Dessutom företräder Justitiekanslern svenska staten i de internationella oljeskadefonderna.

Propositionen

Verksamheten

Justitiekanslerns tillsynsverksamhet har främst omfattat klagomålshantering och genomgång av myndigheternas ärendeförteckningar. Myndighetens egeninitierade ärenden och inspektionsverksamhet har på grund av ett ansträngt arbetsläge fått stå tillbaka.

Arbetet med att värna tryck- och yttrandefriheten har främst bestått av prövning av inkomna anmälningar om brott mot tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen. Liksom tidigare år har en stor del av anmälningarna under 2011 avsett publiceringar som inte har omfattats av grundlagsskydd. Det gäller ofta uttalanden på hemsidor och bloggar där webbplatsen inte omfattats av den så kallade databasregeln i 1 kap. 9 § yttrandefrihetsgrundlagen, vilket innebär att ärendena då ska hanteras av allmän åklagare och inte av Justitiekanslern. Många av de publiceringar som omfattas av grundlagsskydd har avsett anmälningar om förtal, där allmänt åtal mycket sällan anses påkallat. I de fall där Justitiekanslern har beslutat att inleda förundersökning har det oftast gällt anmälningar om ifrågasatt hets mot folkgrupp.

Under 2011 inkom 2 740 skadeståndsärenden till Justitiekanslern, vilket är 74 färre än 2010. Drygt 60 procent av de inkomna ärendena avsåg ersättningsanspråk enligt lagen (1998:714) om ersättning vid frihetsberövanden och andra tvångsåtgärder. Myndigheten avgjorde nästan 1 500 sådana ärenden under 2011 och i drygt 90 procent av fallen beviljades ersättning.

Antalet inkomna ärenden ökade med 335 under 2011 till ca 8 600 ärenden. Antalet ärenden i balans ökade med 165 till ca 1 700 ärenden. Den genomsnittliga handläggningstiden minskade under 2011 till 80 dagar (jämfört med 90 dagar 2010). Antalet inkomna tillsynsärenden minskade med cirka 80 ärenden jämfört med 2010. Inkomna ärenden rörande integritetsfrågor ökade under 2011 främst vad gäller ärenden om allmän kameraövervakning, vilket beror på att antalet ansökningar till länsstyrelser om tillstånd till sådan övervakning har ökat. Under 2011 inkom ca 2 400 ärenden om rättshjälp, vilket är en ökning med ca 300 ärenden jämfört med 2010. Justitiekanslern har under året överklagat beslut i 49 rättshjälpsärenden.

Regeringen bedömer att Justitiekanslern har uppfyllt de mål och uppgifter som regeringen har satt upp för verksamheten. Regeringen anför vidare att det är positivt att myndighetens handläggningstider har minskat för merparten av ärendetyperna. Det är enligt regeringen av vikt att Justitiekanslern fortsätter bedriva ett aktivt utvecklingsarbete för att ytterligare förbättra kvaliteten och effektiviteten i verksamheten.

Under 2011 uppgick anslagssparandet till –36 000 kronor, under 2010 till –1 499 000 och under 2009 till –1 997 000 kronor.

Anslaget

För att Justitiekanslern ska kunna upprätthålla en godtagbar nivå på verksamheten utifrån det uppdrag myndigheten har, bl.a. som tillsynsmyndighet över andra myndigheter och deras ärendehantering, föreslås att anslaget ökas med 2 000 000 kronor fr.o.m. 2013. Regeringen föreslår att 36 617 000 kronor anvisas under anslaget 6:2 *Justitiekanslern* för 2013, vilket motsvarar en ökning med 2 129 000 kronor (inklusive pris- och löneomräkning) jämfört med riksdagens budgetbeslut i december 2011.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen anvisar 36 617 000 kronor till anslaget 6:2 *Justitiekanslern* för 2013.

Datainspektionen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar 42 583 000 kronor till anslaget 6:3 *Datainspektionen* för 2013 och avslår ett motionsyrkande i denna del om att anslaget ska utgå helt.

Jämför särskilt yttrande 1 (MP).

Anslaget används för Datainspektionens förvaltningskostnader. Datainspektionen har till uppgift att verka för att människor ska skyddas mot att deras personliga integritet kränks genom behandling av personuppgifter och för att god sed ska iakttas i kreditupplysnings- och inkassoverksamhet.

Propositionen

Verksamheten

Vad gäller tillsynen över behandlingen av personuppgifter lade Datainspektionen ca 85 procent av sina resurser på verksamhetsgrenen under 2011. Myndigheten har riktat in verksamheten mot känsliga områden och nya företeelser där risken för integritetskränkning är särskilt stor, t.ex. forskningsprojekt som hanterar känsliga personuppgifter, hälso- och sjukvårdens behandling av patientuppgifter, stora it-system inom polisen, kameraövervakning på arbetsplatser, i flerfamiljshus och på skolor, användning av s.k. molntjänster, bankers användning av mobilappar och företag som använder bakgrundskontroll vid rekryteringar.

Tillsynen har omfattat kommuner, statliga myndigheter och privata företag och har utformats som fält-, skrivbords- och enkätinspektioner. Det totala antalet inledda respektive avslutade tillsynsärenden av behandlingen av personuppgifter uppgick 2011 till 247 respektive 154 (jämfört med 214 respektive 210 ärenden under 2010). Under 2011 ökade således ärendebalanserna framförallt på grund av att ett stort antal enkätinspektioner påbörjades under senare delen av året.

Datainspektionen har under 2011 fortsatt att arbeta aktivt med sin informationsverksamhet i syfte att synliggöra integritetsfrågorna i samhället. Myndigheten har bl.a. fortsatt att arrangera utbildningstillfällen för personuppgiftsombud och besvara frågor genom myndighetens upplysningstjänst. Datainspektionen har aktivt samverkat med andra myndigheter och organisationer, bl.a. medverkar man i EU:s tillsyn över och utveckling av dataskyddsdirektivet i syfte att direktivet ska tillämpas enhetligt i medlemsstaterna.

I propositionen anges att ca 15 procent av myndighetens resurser under 2011 gick till verksamhetsgrenen tillsyn och tillståndsgivning inom kreditupplysnings- och inkassoverksamhet. Under 2011 påbörjade respektive avgjorde Datainspektionen 10 respektive 13 tillsynsärenden enligt kreditupplysningslagen (jämfört med 16 respektive 9 ärenden under 2010). Tillsynsverksamheten på kreditupplysningsområdet har under 2011 inriktats på branschens tillämpning av de lagändringar i kreditupplysningslagen som trädde i kraft i början av året.

I jämförelse med tidigare år har antalet tillsynsärenden enligt inkassolagen sjunkit något, från ca 80 ärenden 2009 och 2010 till drygt 60 ärenden 2011. Detta förklaras av att Datainspektionen har prioriterat arbetet med att revidera myndighetens allmänna råd om inkassoverksamheten och att utbilda inkassobranschen.

Regeringen bedömer att Datainspektionen har uppfyllt de mål och uppgifter som regeringen har satt upp för verksamheten. Med utgångspunkt i ett omfattande uppdrag, ett föränderligt och växande arbetsfält och begränsade resurser har Datainspektionen gjort väl avvägda prioriteringar i sin verksamhet under året.

Under 2011 uppgick anslagssparandet till 434 000 kronor, under 2010 till 157 000 och under 2009 till 69 000 kronor.

Överväganden

Det är enligt regeringen av vikt att Datainspektionens tillsyn av den offentliga förvaltningen fungerar i enlighet med de krav som ställs på myndigheten, inte minst inom integritetsområdet, och att myndigheten kan utföra sitt uppdrag utifrån de omvärldsförändringar som påverkar verksamheten. Mot bakgrund av detta ökas Datainspektionens anslag med 2 000 000 kronor fr.o.m. 2013. Regeringen planerar en proposition där det föreslås att den 1 juli 2013 ska införas ett nytt centralt tillsynsansvar på kameraövervakningsområdet. Förslaget innebär även att rätten att överklaga beslut om

kameraövervakning för att tillvarata allmänhetens intressen kommer att flyttas till Datainspektionen från Justitiekanslern. För att finansiera förslaget ökas fr.o.m. 2013 Datainspektionens anslag med 3 000 000 kronor.

Anslaget

Regeringen föreslår att anslaget 6:3 *Datainspektionen* för 2013 uppgår till 42 583 000 kronor, vilket motsvarar en ökning med 5 190 000 kronor (inklusive pris- och löneomräkning) jämfört med riksdagens budgetbeslut i december 2011.

Motionen

Peter Eriksson m.fl. (MP) föreslår i kommittémotion 2012/13:K367 att anslaget 6:3 *Datainspektionen* för 2013 ska utgå helt (yrkande 2 i denna del). Av motionen framgår att dessa medel motsvarar det integritetsskyddsarbete som utförs av myndigheten och som enligt motionen bör samlas under en ny integritetsskyddsmyndighet inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen anvisar 42 583 000 kronor till anslaget 6:3 *Datainspektionen* för 2013. Därmed avstyrker utskottet motion 2012/13:K367 (MP) yrkande 2 i denna del.

Svensk författningssamling

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar 1 300 000 kronor till anslaget 6:4 *Svensk författningssamling* för 2013.

Anslaget används bl.a. för den kostnadsfria tilldelningen av Svensk författningssamling (SFS) till kommuner, landsting och kommunbibliotek som regleras i 7 § författningssamlingsförordningen (1976:725), den så kallade frilistan.

Propositionen

Statens utgifter för den kostnadsfria tilldelningen av SFS har ökat. I budgetpropositionen för 2011 (prop. 2010/11:1 utg.omr. 1 avsnitt 9.12.4) redovisades behovet av en höjning av anslaget med 200 000 kronor fr.o.m. 2011 och med ytterligare 100 000 kronor fr.o.m. 2013. Regeringen föreslår att 1 300 000 kronor anvisas under anslaget 6:4 *Svensk författningssamling* för 2013.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen anvisar 1 300 000 kronor till anslaget 6:4 *Svensk författningssamling* för 2013.

Valmyndigheten

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar 18 504 000 kronor till anslaget 6:5 *Valmyndigheten* för 2013.

Anslaget används för Valmyndighetens förvaltningskostnader. Valmyndigheten är en förvaltningsmyndighet för frågor om val och folkomröstningar.

Propositionen

Verksamheten

Valmyndighetens arbete har under 2011 huvudsakligen varit inriktat på att förbereda, genomföra och följa upp omvalen den 15 maj 2011. Valmyndigheten har också arbetat med att säkerställa rutiner och system för att möjliggöra extra val till kommun- och landstingsfullmäktige.

Mot bakgrund av att omvalet i Örebro var begränsat till en av fyra valkretsar genomförde Valmyndigheten anpassningar av det gemensamma it-stödet för valadministrationen till val i en valkrets av flera. Områden som föranledde anpassningar av it-stödet var bl.a. hanteringen av namnvalsedlar, rutinerna för hur ledamöter och ersättare ska utses och sammanslagningen av resultatet från 2011 års omval med resultatet från 2010 års allmänna val i övriga valkretsar. Valmyndigheten genomförde ett antal informationsinsatser i samband med omvalen, bl.a. genom att annonsera i dagstidningar och på webbsidor. Information om röstningsprocessen översattes till 25 språk, inklusive de nationella minoritetsspråken. Information om omvalen producerades också på teckenspråk, i punktskrift, i en lättläst broschyr och inläst på cd-skiva. Valmyndigheten annonserade särskilt för att nå hemlösa. I februari 2012 lämnade myndigheten en rapport till regeringen som redovisar erfarenheterna från omvalen. Valmyndigheten redovisar i rapporten sin bedömning av vilka förändringar av regler och rutiner som bör övervägas. I rapporten har vägts in synpunkter på omvalens genomförande som Valmyndigheten hämtat in från länsstyrelser och valnämnder.

Regeringen bedömer att Valmyndigheten har uppfyllt målet och genomfört omvalen med största möjliga tillförlitlighet och effektivitet för de delar av valadministrationen som ligger inom Valmyndighetens ansvarsområde, dvs. den centrala valadministrationen.

Under 2011 uppgick anslagssparandet till 527 000 kronor, under 2010 till 1 249 000 och under 2009 till 1 367 000 kronor.

Anslaget

Regeringen föreslår att 18 504 000 kronor anvisas under anslaget 6:5 *Valmyndigheten* för 2013 vilket motsvarar en ökning med 258 000 kronor jämfört med riksdagens budgetbeslut i december 2011.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen anvisar 18 504 000 kronor till anslaget 6:5 *Valmyndigheten* för 2013.

Stöd till politiska partier

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar 171 200 000 kronor till anslaget 6:6 *Stöd till politiska partier* för 2013 samt bemyndigar regeringen att under 2013 för anslaget 6:6 *Stöd till politiska partier* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 171 200 000 kronor under 2014. Därmed avslår riksdagen ett motionsyrkande om att anslaget ska uppgå till ett mindre belopp. Riksdagen avslår fyra motionsyrkanden om att regeringen ska återkomma med förslag till lagstiftning om utökade krav på offentlig redovisning av bidrag till politiska partier.

Jämför särskilt yttrande 2 (SD).

Enligt lagen (1972:625) om statligt stöd till politiska partier lämnas stöd dels som partistöd, dels som kanslistöd för ett år i taget räknat fr.o.m. den 15 oktober. Partistödet lämnas som mandatbidrag och delas ut som ett bidrag per riksdagsplats. Resultatet i de senaste två valen räknas. Bidraget är för närvarande 333 300 kronor per plats och år. Kanslistödet lämnas som grundstöd och tilläggsstöd. Medlen betalas ut av Partibidragsnämnden.

Propositionen

Anslaget

Regeringen föreslår att anslaget 6:6 *Stöd till politiska partier* ska uppgå till 171 200 000 kronor för 2013, vilket är oförändrat jämfört med riksdagens budgetbeslut i december 2011.

Bemyndigandet

I propositionen anför regeringen att det, enligt lagen (2006:999) med ekonomoadministrativa bestämmelser m.m. för riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän och Riksrevisionen, krävs bemyndigande för beslut om bl.a. bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter under senare budgetår än det år statsbudgeten avser, vilket gäller för stödet till politiska partier. Mot denna bakgrund föreslår regeringen att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2013 för anslaget 6:6 *Stöd till politiska partier* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 171 200 000 kronor under 2014.

Gällande ordning

Enligt 13 § första stycket lagen om statligt stöd till politiska partier prövas frågor om statligt partistöd av Partibidragsnämnden. Enligt 14 § tredje stycket ska utbetalningarna av partistöd göras kvartalsvis av riksdagsförvaltningen. År räknas som regel och enligt 12 § första stycket fr.o.m. den 15 oktober, och stödet räknas ut en gång för varje år.

I statbudgeten anvisar riksdagen varje år medel till det statliga partistödet på ett särskilt anslag (6:6 *Stöd till politiska partier*). Anslaget ställs till regeringens disposition. Genom regleringsbrev tilldelar regeringen sedan Riksdagsförvaltningen dispositionsrätten till anslaget.

Motionerna

Anslaget

Jonas Åkerlund m.fl. (SD) föreslår i kommittémotion 2012/13:K331 att anslaget 6:6 *Stöd till politiska partier* ska uppgå till 154 200 000 kronor för 2013, dvs. en minskning med 17 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag (yrkandet i denna del).

Offentlig redovisning av bidrag till partier och kandidater

Mia Sydow Mölleby m.fl. (V) föreslår i kommittémotion 2012/13:K204 att regeringen bör utreda och återkomma med förslag till lagstiftning om en öppen redovisning av politiska partiers intäkter. I motionen anförts att Greco, Europarådets arbetsgrupp mot korruption, vid flera tillfällen har kritiserat Sverige för att det inte finns någon lagstiftning som reglerar hur partier finansieras. Regeringen bör ges i uppdrag att återkomma till riksdagen med förslag till offentlig redovisning av juridiska och fysiska personers bidrag till partier inklusive partiernas regionorganisationer. Regeringens förslag bör enligt motionärerna omfatta dels partiers skyldighet att offentliggöra fysiska personer som ger mer än 20 000 kronor per år till ett

parti, dels regler om redovisning av bidrag till personvalskampanjer, dels regler om att samtliga bidrag från juridiska personer ska redovisas, oavsett nivå.

Eva-Lena Jansson (S) begär i motion 2012/13:K271 (yrkande 3) att regeringen skyndsamt ska lägga fram en proposition i syfte att lagstifta om offentlig redovisning av ekonomiska bidrag till partier. I motionen anförts bl.a. att Sverige är ett av få länder som fortfarande inte har tydliga regler på området och har fått befogad kritik från Europarådets grupp för korruptionsbevakning.

Ibrahim Baylan (S) föreslår i motion 2012/13:K365 att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i motionen om öppenhet vad gäller finansiering av personvalskampanj vid riksdagsval. I motionen anför motionären att det i ett öppet och demokratiskt samhälle är rimligt att väljarna vet vad de får när de lägger sin röst på en viss kandidat. Därför krävs enligt motionären en lagreglering om att alla som kandiderar till riksdagen och som bedriver personvalskampanj öppet redovisar var de får sin finansiering ifrån och vad de i sin tur har för åtaganden gentemot sponsorer och finansiärer. En sådan lag bör enligt motionären omfatta både direkt och indirekt ekonomiskt stöd.

Morgan Johansson m.fl. (S) begär i kommittémotion 2012/13:Ju373 (yrkande 31) att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i motionen om partifinansieringen. I motionen anförts bl.a. att det är en självklarhet för alla partier i en öppen och fungerande demokrati att redovisa hur verksamheten finansieras och att det måste vara klart och tydligt för väljarna varifrån partierna får sina medel och vilka intressen som ligger bakom.

Utredningar m.m.

Lagförslag om redovisning av bidrag till partier och kandidater

I januari 2004 överlämnades utredningsbetänkandet Allmänhetens insyn i partiets och valkandidaters intäkter (SOU 2004:22) till regeringen. Utredningen föreslog att allmänhetens insyn i hur partier finansierar sin verksamhet och kandidaterna finansierar sina kampanjer ska säkerställas genom en författningsreglering, där bl.a. namn på privatpersoner som lämnar bidrag över 20 000 kronor per år ska redovisas av partierna. Utredningen motiverar behovet av en rättslig reglering bl.a. med att den ordning med frivilliga insatser genom partiöverenskommelse som infördes i mitten av 1950-talet har flera allvarliga brister.

Av en remissammanställning framgår att bl.a. följande remissinstanser riktade invändningar mot utredningsförslagets grundlagsförenlighet: justitieombudsmännen, Svea hovrätt, juridiska fakulteterna vid Stockholms och Lunds universitet, statsvetenskapliga institutionen vid Uppsala universitet samt samhällsvetenskapliga fakulteterna vid Göteborgs universitet och Umeå universitet. Andra remissinstanser reste inga sådana invändningar i

den delen: Kammarrätten i Stockholm, länsrätten i Stockholms län, Justitiekanslern och Riksåklagaren. För en sammanfattning av vissa av ovan nämnda remissinstansers synpunkter hänvisas till konstitutionsutskottets budgetbetänkande för budgetåret 2012 (bet. 2011/12:KU1 s. 67–68).

Enligt tidigare uppgifter från Justitiedepartementet bereds inte utredningsbetänkandet längre i Regeringskansliet. Efter remissbehandling beslutade regeringen den 8 december 2009 att skriva av ärendet (dnr Ju2004/2098/L6). Avskrivningen skedde mot propositionen med förslag om en reformerad grundlag (prop. 2009/10:80).

Europarådets organ mot korruption

Europarådet har arbetat fram en straffrättslig och en civilrättslig konvention mot korruption som båda har ratificerats av Sverige. Europarådet har även antagit rekommendationer mot korruption, t.ex. principer för finansiering av politiska partier och valkampanjer. Europarådets organ för utvärdering av arbetet mot korruption, Group of States against Corruption (Greco), genomför återkommande utvärderingar. Sverige blev medlem i Greco när det bildades 1999.

Den 19 februari 2009 antog Greco tio rekommendationer gällande Sverige, varav tre stycken gällde vissa artiklar i Europarådets straffrättsliga konvention om korruption och dess tilläggsprotokoll, och sju stycken gällde vissa artiklar i Europarådets rekommendation från 2003 om gemensamma regler mot korruption vid finansieringen av politiska partier och valkampanjer. De sistnämnda rekommendationerna gällde bl.a. att bestämmelser bör införas som innebär dels ett generellt förbud mot anonyma bidrag till partier och kandidater, dels att enskilda bidrag över en viss nivå ska redogöras tillsammans med bidragsgivarens identitet.

I en promemoria upprättad vid Justitiedepartementet den 23 april 2010 redovisas regeringens åtgärder med anledning av dessa sju rekommendationer. Av promemorian framgår bl.a. att rekommendationerna har tagits under noggrant övervägande men att regeringen anser att den långa traditionen av självreglering räcker för att motverka korruption i Sverige. Det står även att det för närvarande därför inte finns några planer på att ändra det nuvarande systemet. Skälet till att det har ansetts onödigt att ha närmare bestämmelser om finansiering av politiska partier och valkampanjer är enligt promemorian att självregleringen har visat sig fungera väl i ett land som Sverige där nivån av korruption är låg.

Den 1 april 2011 antog Greco slutsatser om att Sverige inte genomfört någon av de sju rekommendationer som gällde Europarådets rekommendation om gemensamma regler mot korruption vid finansieringen av politiska partier och valkampanjer. Dessutom konstaterade Greco att avsaknaden av konkreta initiativ är slående och att Sverige tycks vara inriktat på att behålla en modell med självreglering genom frivilliga överenskommelser. Därutöver nämns i Grecos slutsatser från april 2011 att varje land bedöms i ljuset av dess egna meriter och att organets rekommendationer inte nöd-

vändigtvis kräver lagstiftningsåtgärder. Mot bakgrund av Sveriges ”uppenbart bristande efterlevnad” av rekommendationerna begärde Greco att Sverige senast den 31 oktober 2011 skulle återkomma med en rapport över en uppdatering om arbetet med att genomföra rekommendationerna.

I en promemoria upprättad vid Justitiedepartementet den 27 oktober 2011 redovisades rapporten som Greco begärt. I promemorian hänvisas till den ovannämnda parlamentariska kommitténs uppdrag att bl.a. utreda reglerna om kommunalt partistöd och till att det sedan maj 2011 pågår diskussioner mellan samtliga riksdagspartier om en ny frivillig överenskommelse som skulle innebära större insyn i finansieringen av politisk verksamhet. Dessutom hade enligt promemorian sju av åtta riksdagspartier antagit eller höll på att anta regler som innebar att bidrag till partier överstigande 20 000 kronor skulle redovisas offentligt tillsammans med bidragsgivarens identitet. Slutligen framhölls i promemorian vissa gällande föreskrifter med anledning av Grecos (femte) rekommendation om att Sverige borde säkerställa en oberoende revision i fråga om politiska partier som är skyldiga att hålla sig med bokföring och räkenskaper. Enligt de föreskrifter som nämndes i promemorian omfattades även politiska partier av krav på revision och bokföring (vilket alltså gäller).

Den 11 september 2012 överlämnades en promemoria från Justitiedepartementet till Greco. Av promemorian framgår att regeringen har initierat ett lagstiftningsarbete i syfte att öka allmänhetens tillgänglighet till uppgifter om partiernas finansiering. I promemorian anges bl.a. att en majoritet av riksdagspartierna stödjer detta initiativ och att regeringen för närvarande planerar att lämna en proposition till riksdagen under hösten 2013. Enligt promemorian skulle lagstiftningen således kunna träda i kraft före de allmänna valen 2014, under förutsättning att den godkänns av riksdagen.

Övrigt

Under beredningen av ett yttrande (yttr. 2011/12:KU8y) till justitieutskottet inhämtade konstitutionsutskottet upplysningar om att man inom Justitiedepartementet avsåg att ta fram direktiv till en utredning med ambitionen att en lag om partibidrag ska vara på plats före riksdagsvalet 2014. Konstitutionsutskottet hade därtill fått veta att samtal pågår mellan samtliga riksdagspartier om hur en lagstiftning kring partifinansieringen ska utformas och att samtalen hade förts på ett sådant sätt att man bedömde att en lagstiftning ska kunna vara på plats före riksdagsvalet 2014. Utskottet noterade även i sitt yttrande att justitieministern hade uttalat att hon avsåg att initiera ett lagstiftningsarbete i Justitiedepartementet.

Tidigare behandling

Utskottet har tidigare behandlat motioner om redovisning av parti- och kampanjfinansiering bl.a. under hösten 2005 (bet. 2005/06:KU9). Utskottet avstyrkte motionerna med hänvisning till den fortsatta beredningen av den

då nyligen framlagda utredningen Allmänhetens insyn i partiers och valkandidaters intäkter (SOU 2004:22). En utförlig redogörelse för tidigare behandling i bl.a. riksdagen av dessa frågor har lämnats i betänkande 2003/04:KU13 s. 30–32. Sist utskottet behandlade motioner i frågor om författningsreglering av parti- och kampanjfinansiering var vid förra årets budgetbehandling (bet. 2011/12:KU1 s. 64–71). Utskottet noterade då att det tagits kontakter i syfte att inleda diskussioner mellan samtliga riksdagspartier om en ny överenskommelse kring partifinansieringen. Utskottet önskade inte föregripa resultatet av dessa diskussioner och var därför då inte berett att ställa sig bakom motionerna om offentlig redovisning av bidrag till partier.

Av utskottets tidigare behandling i ämnet (se bet. 2007/08:KU14 s. 33 f.) framgår bl.a. att den nämnda utredningens (SOU 2004:22) förslag mötts av invändningar av rättsvårdande myndigheter när det gäller grundlagsförenligheten. Invändningarna gällde dels förslaget överensstämmelse med föreningsfriheten, dels förenligheten med förbudet mot åsiktsregistrering. Utskottet hänvisade till frivilliga överenskommelser som en mer framkomlig väg för att nå de önskvärda offentliga redovisningarna.

Information från Justitiedepartementet

Den 8 november 2012 lämnade Magnus G Graner, statssekreterare vid Justitiedepartementet, information om lagstiftningsarbetet kring partifinansiering och redovisning av bidrag till politiska partier. Av informationen framgick att arbetet inom Justitiedepartementet pågår intensivt och att det bl.a. utgår från de synpunkter som Greco meddelat Sverige, tidigare utredningar och remissvaren till dessa samt den frivilliga överenskommelse som slutits mellan vissa riksdagspartiers partisekreterare. Av informationen framgick även att departementet i dagsläget bedömer att en departementspromemoria kan skickas ut på remiss under våren 2013 i syfte att lägga fram en proposition till riksdagen under hösten 2013. Vidare förtydligades att beredningsarbetet bedrivs med utgångspunkten i att ett eventuellt lagstiftningsförslag inte ska kräva grundlagsändringar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen anvisar 171 200 000 kronor till anslaget 6:6 *Stöd till politiska partier* för 2013 samt bemyndigar regeringen att under 2013 för anslag 6:6 *Stöd till politiska partier* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 171 200 000 kronor under 2014. Därmed avstyrker utskottet ett motionsyrkande om att anslaget ska uppgå till ett mindre belopp.

Vad gäller frågan om lagstiftning om utökade krav på offentlig redovisning av bidrag till politiska partier konstaterar utskottet att beredningsarbetet med en sådan lagstiftning pågår inom Justitiedepartementet. Utskottet har inhämtat att beredningen av lagstiftningen har lagts upp på ett sådant sätt att departementet i dagsläget bedömer att en lagstiftning ska kunna

vara på plats före riksdagsvalet 2014. Utskottet, som inte vill föregripa beredningen, avstyrker motionerna 2012/13:K204 (V), 2012/13:K271 (S) yrkande 3, 2012/13:K365 (S) och 2012/13:Ju373 (S) yrkande 31.

Nationella minoriteter

Området omfattar frågor om skydd och stöd för de nationella minoriteterna och de historiska minoritetsspråken.

Propositionen

Utgiftsutveckling

Enligt propositionens förslag blir utgifterna för regeringens politik för nationella minoriteter totalt 108 miljoner kronor under 2013 (avsnitt 10.2). Under 2014, 2015 respektive 2016 beräknas utgifterna till 108, 108 respektive 98 miljoner kronor. För innevarande budgetår är prognosen att utgifterna kommer att uppgå till 99 miljoner kronor.

Mål och indikatorer

Målet för regeringens politik för nationella minoriteter är att ge skydd för de nationella minoriteterna och stärka deras möjligheter till inflytande samt stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande (prop. 2008/09:1, bet. 2008/09:KU1, rskr. 2008/09:83). Målet har delats upp i tre delområden: diskriminering och utsatthet, inflytande och delaktighet, samt språk och kulturell identitet (prop. 2008/09:158, bet. 2008/09:KU23, rskr. 2008/09:272). Några indikatorer för regeringens politik avseende nationella minoriteter framgår inte av propositionen.

Resultat

I propositionen redovisas dels hur myndigheternas ansvar på området tydliggjorts, dels resultaten under rubriker som följer de ovan nämnda delområdena. Vad gäller diskriminering och utsatthet redogörs i propositionen (avsnitt 10.4.1) för Diskrimineringsombudsmannens (DO) arbete, jämställdhetsstatsningen inom minoritetspolitik, ökad säkerhet för den judiska minoriteten och stärkt kunskap om nationella minoriteter. Vad avser delområdet inflytande och delaktighet redovisar regeringen bl.a. samrådsmöten och samrådsformer samt statsbidrag till företrädare för de nationella minoriteterna. När det gäller delområdet språk och kulturell identitet redovisas i propositionen bl.a. resultatredovisningen med avseende på utvidgade förvaltningsområden, grundskyddet i lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk, statliga myndigheters minoritetsarbete, aktiva revitaliseringsinsatser samt kultur och språkvård. Utöver redovisningen under var och en av de tre delområdena redovisas även åtgärder avseende regeringens samordnade och långsiktiga strategi för romsk inkludering.

Inriktning

Regeringen redovisar i propositionen sin inriktning på minoritetspolitiken. Redovisningen i denna del följer dels de tre ovannämnda delområdena, dels sådana andra områden som den minoritetspolitiska reformen samt regeringens samordnade och långsiktiga strategi för romsk inkludering.

Utskottets ställningstagande

Det som redovisas i propositionen om området Nationella minoriteter ger i detta sammanhang inte anledning till något uttalande från utskottets sida.

Åtgärder för nationella minoriteter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar 96 917 000 kronor till anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* för 2013 och avslår en motion om statens ansvar för att upprätthålla säkerheten för den judiska befolkningen och judiska institutioner i Sverige.

Anslaget används till åtgärder för nationella minoriteter, t.ex. statsbidrag till kommunerna i språkliga förvaltningsområden och för de kostnader som Länsstyrelsen i Stockholms län och Sametinget har för uppföljning enligt lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Propositionen

Anslaget ökas med 11 000 000 kronor fr.o.m. 2013 för att finansiera statsbidrag till de kommuner som genom särskilt regeringsbeslut ansluts till de språkliga förvaltningsområdena. Samtidigt minskar anslaget med 4 000 000 kronor då den särskilda satsningen för den judiska minoritetens säkerhetsarbete avslutas 2012. Regeringen föreslår därmed att 96 917 000 kronor anvisas under anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* för 2013, vilket motsvarar en ökning med 7 000 000 kronor jämfört med riksdagens budgetbeslut i december 2011.

Satsningen för den judiska minoriteten

Av propositionen framgår att inom ramen för den särskilda satsningen för den judiska minoritetens säkerhetsarbete erhöll Judiska centralrådet 3,5 miljoner kronor, som efter bedömning av behov av säkerhetshöjande insatser fördelats till judiska församlingar och till andra föreningar och organisationer som bedriver verksamhet för den judiska minoriteten. Judiska centralrådet ska senast den 1 april 2013 lämna en slutrapport om bl.a. hur medlen

använts och vilka effekter som uppnåtts. Vidare anges i propositionen att regeringen avser att följa upp denna insats under 2013 genom den slutrapport som ska lämnas senast den 1 april 2013.

Motionen

Tuve Skånberg och Annelie Enochson (båda KD) begär i motion 2012/13: K221 att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om statens ansvar för att upprätthålla säkerheten för den judiska befolkningen och judiska institutioner i Sverige. I motionen anförs bl.a. att hotbilden mot den judiska befolkningen i Sverige har ökat drastiskt under senare tid, med hot mot och misshandel av enskilda judar samt hot, vandalisering och sabotage mot judiska institutioner och begravningsplatser i Sverige. Motionärerna anför att Simon Wiesenthal-centret i Los Angeles avråder judar från att besöka södra Sverige och att Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) har uppmanat Sverige att öka insatserna mot antisemitism. I motionen framhålls dels att regeringen för 2012 avsatte 4 miljoner kronor för att skärpa säkerheten för den judiska minoriteten men att pengarna är ett engångsbelopp och inte finansierar de löpande säkerhetsinsatser, dels att säkerhetskostnaderna för de olika judiska församlingarna i Stockholm, Göteborg och Malmö uppgår till drygt 5 miljoner kronor för 2011. Ungefär 25 procent av medlemsavgiften till Stockholms judiska församling går enligt motionärerna till säkerhetskostnader (vilket innebär att många aktiviteter som är angelägna för församlingen måste läggas åt sidan). Motionärerna anför även att den judiska befolkningen är en av fem godkända nationella minoriteter i Sverige, vilket innebär att man måste säkerställa de judiska institutionerna och den judiska livsstilen. Det borde därför vara en självklarhet att staten löpande bär den större delen av dessa säkerhetskostnader eftersom det är statens uppgift att garantera säkerheten för sina medborgare.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen anvisar 96 917 000 kronor till anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* för 2013. Riksdagen har tidigare beslutat om en särskild satsning för den judiska minoritetens säkerhetsarbete på 4 miljoner kronor under 2012. Huvuddelen av dessa medel lämnades till Judiska centralrådet. Utskottet konstaterar att rådet senast den 1 april 2013 ska lämna en slutrapport om bl.a. hur medlen använts och vilka effekter som uppnåtts samt att regeringen avser att följa upp satsningen under 2013 genom den nämnda slutrapporten. Utskottet anser att den judiska befolkningens utsatthet är en viktig fråga. Utskottet vill dock inte föregripa regeringens uppföljning i frågan och avstyrker därmed motion 2012/13: K221 (KD).

Åtgärder för den nationella minoriteten romer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar 11 500 000 kronor till anslaget 7:2 *Åtgärder för den nationella minoriteten romer* för 2013 och avslår ett motionsyrkande i denna del om att anslaget ska avskaffas.

Jämför särskilt yttrande 2 (SD).

Anslaget används för samordning och utvecklingsarbete rörande romers rättigheter och livsvillkor.

Propositionen

Anslaget 7:2 *Åtgärder för den nationella minoriteten romer* fördes upp på statsbudgeten fr.o.m. 2012, vilket innebär att det inte finns något utfall för 2011. Mellan 2012 och 2015 tillförs anslaget 10 miljoner kronor årligen för att finansiera en satsning för den nationella minoriteten romer. Regeringen föreslår därför att 11 500 000 kronor anvisas under anslaget 7:2 *Åtgärder för den nationella minoriteten romer*.

Motionen

Jonas Åkerlund m.fl. (SD) föreslår i kommittémotion 2012/13:K331 att anslaget avskaffas. Motionärerna anser att det är olyckligt att ett budgetanslag har en sådan flagrant etnisk karaktär (yrkandet i denna del).

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen anvisar 11 500 000 kronor till anslaget 7:2 *Åtgärder för den nationella minoriteten romer* för 2013. Därmed avstyrks motion 2012/13:K331 (SD) yrkandet i denna del.

Medier

Området omfattar dagspress, radio och television och är delat mellan utgiftsområdena 1 Rikets styrelse och 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid. I den del av budgetpropositionen som behandlar det senare utgiftsområdet återfinns en mer utförlig beskrivning och analys av medieområdet. Under utgiftsområde 1 finns budgetförslag för anslagen 8:1 *Presstödsnämnden*, 8:2 *Presstöd* samt 8:3 *Myndigheten för radio och tv*.

Propositionen

Utgiftsutveckling

En mer utförlig beskrivning och analys av området Medier återfinns i den del av budgetpropositionen som behandlar utgiftsområde 17, som bereds av kulturutskottet.

För anslagen som ligger inom utgiftsområde 1 beräknas utgifterna för 2013 enligt propositionen till 598,8 miljoner kronor. De beräknade utgifterna för 2014, 2015 respektive 2016 är 599,4 miljoner kronor, 600,0 miljoner kronor respektive 600,7 miljoner kronor. Prognosen är att utgifterna under innevarande år kommer att uppgå till 579,7 miljoner kronor.

Mål och bedömningsgrunder

Målet för området är att stödja yttrandefrihet, mångfald, massmediernas oberoende och tillgänglighet samt att motverka skadliga inslag i massmedierna (utg.omr. 17 avsnitt 13.3). Målet har beslutats av riksdagen (prop. 2008/09:1 utg.omr. 17, bet. 2008/09:KrU1, rskr. 2008/09:92). I budgetpropositionen för 2013 (utg.omr. 17 avsnitt 13.4) anges att bedömningen av resultatet inom medierna bl.a. utgår från följande bedömningsgrunder:

- granskningsnämndens bedömning av huruvida programföretagen i allmänhetens tjänst har uppfyllt uppdraget i allmänhetens tjänst
- antalet tillstånds- och tillsynsärenden rörande radio och tv
- utbetalat presstödet i form av driftsstöd och distributionsstöd fördelat på antalet tidningar
- antalet utgivna taltidningar, kostnader samt antalet abonnenter för dessa
- antalet beslut i granskningsnämnden för radio och tv
- insatser för att skydda barn och unga mot skadlig mediepåverkan.

Resultat

I propositionen redogör regeringen för olika resultat inom området Medier (utg.omr. 17 avsnitt 14.4), för uppnådda resultat avseende radio och tv i allmänhetens tjänst, utbyte av tv-sändningar mellan Sverige och Finland, kommersiell radio och tv, lokal icke-kommersiell radio och tv, presstödet, taltidningar, skydd av barn och unga mot skadligt medieinnehåll samt sammanställning och spridning av information om utvecklingen inom medieområdet.

Inriktning

Målen för regeringens politik inom medieområdet är att stödja yttrandefrihet, mångfald, massmediernas oberoende och tillgänglighet samt att motverka skadliga inslag i massmedierna (prop. 2008/09:1, utg. omr. 17, bet. 2008/09:KrU1, rskr. 2008/09:92).

Regeringen anser att en mediemarknad präglad av mångfald, med fria och självständiga aktörer, tydliga spelregler och sund konkurrens ger goda förutsättningar för fri åsiktsbildning, fritt utbyte av idéer och reella möjligheter att granska olika företeelser och verksamheter i samhället. Tillgången till medier är nu avsevärt större än tidigare, bl.a. till följd av en ökad internationalisering, avregleringar på marknaden och den tekniska utvecklingen. Allt fler medieföretag väljer också att använda sig av flera olika tekniska plattformar för att föra ut sitt innehåll, såsom traditionell tv, mobiltelefoni och läsplattor. Både kommersiella och ideella aktörer är betydelsefulla för ett brett medieutbud med olika infallsvinklar. Medieområdet behöver samtidigt mer än enbart marknadslösningar. Det behövs enligt regeringen särskilda insatser för att säkerställa kvalitet och mångfald.

Avskaffandet av reklamskatten

Riksdagen tillkännagav den 10 april 2002 som sin mening vad skatteutskottet (bet. 2001/02:SkU20, rskr. 2001/02:201) anförde om att reklamskatten borde avvecklas och att frågan, med beaktande av de budgetpolitiska målen, borde prioriteras vid kommande budgetberedning. Sedan tidigare har ytterligare steg i avskaffandet av den resterande reklamskatten tagits. Senaste ändringarna trädde i kraft den 1 januari 2008 (prop. 2007/08:18, bet. 2007/08:SkU8, rskr. 2007/08:44). I samband med dessa ändringar erinrade skatteutskottet om att riksdagens tidigare tillkännagivande avsåg en avveckling av hela reklamskatten.

I budgetpropositionen för 2010 vidhöll regeringen sin inställning att den resterande reklamskatten bör avskaffas. Regeringen prioriterade dock skattesänkningar som på kort och lång sikt stärker sysselsättningen före ytterligare sänkning av reklamskatten. Samma bedömning gjorde regeringen i budgetpropositionerna för 2011 och 2012.

Även i årets budgetberedning har frågan om ytterligare steg i avskaffandet av reklamskatten prövats. Regeringen anser liksom tidigare att den resterande reklamskatten bör avskaffas. Regeringen har dock, med hänsyn till osäkerheten i den ekonomiska situationen, fortsatt att prioritera skatteändringar som på såväl kort som lång sikt stärker tillväxt och sysselsättning före ytterligare sänkning av reklamskatten.

Utskottets ställningstagande

Det som redovisas i propositionen om området Medier ger i detta sammanhang inte anledning till något uttalande från utskottets sida.

Presstödsnämnden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar 6 580 000 kronor till anslaget 8:1 *Presstödsnämnden* för 2013.

Anslaget används för Presstödsnämndens förvaltningskostnader. Presstödsnämndens huvudsakliga uppgift är att fördela det statliga stödet till dagspressen.

Propositionen*Verksamheten*

Presstödsnämnden publicerar årligen skriften Dagspressens ekonomi, som beskriver utvecklingen på dagspressmarknaden.

Presstödsnämnden har sedan den 1 januari 2011 nya uppgifter, bl.a. till följd av ändrade regler för prövningarna av presstöd. De nya uppgifterna innebär att nämndens prövning har blivit mer omfattande och att nya frågeställningar, bl.a. ökade krav på redovisning av kostnader för tidningsutgivning, ska hanteras.

Regeringen bedömer att Presstödsnämndens arbete med prövning av ansökningar om presstöd och tillämpning av presstödsförordningen bidrar till att värna mångfalden på dagstidningsmarknaden.

Anslaget

Regeringen föreslår att 6 580 000 kronor anvisas under anslaget 8:1 *Presstödsnämnden* för 2013, vilket motsvarar en ökning med 37 000 kronor (dvs. pris- och löneomräkning) jämfört med riksdagens budgetbeslut i december 2011.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen anvisar 6 580 000 kronor till anslaget 8:1 *Presstödsnämnden* för 2013.

Presstöd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar 567 119 000 kronor till anslaget 8:2 *Presstöd* för 2013 och avslår två motioner om förändringar av presstödet.

Anslaget används för bidrag till dagspressen. Presstödet lämnas i form av driftsstöd och distributionsstöd. Utgifterna för stödet styrs bl.a. av antalet stödberättigade tidningar och storleken på dessa tidningars upplagor.

Propositionen

Verksamheten

Presstödet har under 2011 uppgått till totalt 565,1 miljoner kronor (en minskning med ca 0,8 procent jämfört med 2010). Driftsstödet har uppgått till 499,8 miljoner kronor (en minskning med 0,6 procent) och betalats ut till 89 tidningar. I distributionsstöd har 65,3 miljoner kronor (en minskning med 2,2 procent) utbetalats till 135 tidningar.

Det totala antalet dagstidningar har ökat marginellt det senaste året även om deras sammanlagda upplaga har minskat under ett antal år. Antalet tidningar som får driftsstöd har dock ökat något. Trots att antalet tidningar har ökat har kostnaderna för driftsstöd minskat med tre miljoner kronor 2011 jämfört med 2010. De minskade kostnaderna förklaras främst av två faktorer. Driftsstödet till storstadstidningar har sänkts med anledning av nya bestämmelser i presstödsförordningen (1990:524) som trädde i kraft den 1 januari 2011. Därtill kommer att upplagorna sjunker för många tidningar, vilket kan få till följd att de hamnar på lägre stödnivå. Även kostnaderna för distributionsstödet fortsätter att minska som en följd av sjunkande upplagor.

Regeringen tillsatte i december 2011 en kommitté för att göra en översyn av det statliga stödet till dagspressen utifrån en bred genomlysning av dagens konkurrensförutsättningar på mediemarknaden och behoven av stöd till dagspressen (dir. 2011:112). Kommittén ska senast den 31 augusti 2013 lämna förslag till hur ett framtida stödsystem kan utformas. I ett delbetänkande, som lämnades i september 2012, har kommittén redovisat förslag rörande stödet för dagstidningar till nationella minoriteter i nuvarande presstödsförordning. Utgångspunkten för delbetänkandet är en rapport från Sametinget om förutsättningarna för gränsöverskridande tidningssamarbete på meänkieli och samiska.

Regeringen anser att de nya bestämmelser om redovisningskrav som tillämpas för första gången under 2011 bidrar till en bättre kontroll och uppföljning av stödet. Därigenom kan stödet nyttjas mer effektivt än tidigare och möjligheterna att uppnå målen förbättras. Distributionsstödet har sjunkit under flera år, som en följd av generellt sjunkande upplagor. Denna utveckling har inneburit att distributionsstödet relativa betydelse har minskat.

Anslaget

Regeringen föreslår att 567 119 000 kronor anvisas under anslaget 8:2 *Presstödet* för 2013. Anslagsbeloppet är oförändrat i förhållande till innevarande år.

Motionerna

Christian Holm (M) begär i motion 2012/13:K272 att presstödet avskaffas och att andra regler och förutsättningar som gör det enklare och mer lönsamt att driva inte bara företag utan även medieföretag införs. Av motionen framgår att presstödet i Sverige var en tillfällig lösning som infördes för över 40 år sedan men att presstödet nu snedvrider mediemarknaden, inte bara när det gäller enskilda dagstidningar utan hela medieutrymmet, och i förlängningen kan vara ett hinder för utvecklingen. Motionären anser att det skulle vara en positiv utveckling för Sveriges medier om riksdagen beslutar att avveckla presstödet under exempelvis en tvåårsperiod.

Berit Högman m.fl. (S) begär i motion 2012/13:K318 att utvecklingen av presstödet ska följas noga och förändringar vidtas innan 2017 för att inte endast förstatidningarna ska finnas kvar när den nya förordningen träder i kraft. Motionärerna anför att problemet för många av de lokala tidningarna är att de i och med det förändrade medieläget inte längre når upp till den upplagesiffra som krävs för att komma i fråga för bidragsstöd. De hamnar i en negativ ekonomisk spiral. I motionen anges bl.a. att en betydande del av dagspressen därmed utgörs av fådagartidningar, dvs. dagstidningar som utkommer en–två gånger per vecka.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen anvisar 567 119 000 kronor till anslaget 8:2 *Presstöd* för 2013. Utskottet noterar regeringens tillsättning i december 2011 av en kommitté för att göra en översyn av det statliga stödet till dagspressen utifrån en bred genomlysning av dagens konkurrensförutsättningar på mediemarknaden och behoven av stöd till dagspressen. Kommittén ska senast den 31 augusti 2013 lämna förslag till hur ett framtida stödsystem kan utformas. Utskottet önskar inte föregripa kommitténs översyn och avstyrker således motionerna 2012/13:K272 (M) och 2012/13:K318 (S).

Myndigheten för radio och tv m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar 25 061 000 kronor till anslaget 8:3 *Myndigheten för radio och tv* för 2013 och bemyndigar regeringen att disponera de avgifter som tas ut för att finansiera Myndigheten för radio och tv:s kostnader för handläggningen av ansökningar om att sända tv samt ansökningar om att sända digital kommersiell radio.

Anslaget används för Myndigheten för radio och tv:s förvaltningskostnader. Myndigheten ansvarar för bl.a. tillstånd, avgifter och registrering som rör ljudradio- och tv-sändningar riktade till allmänheten, för granskning och tillsyn av programföretagen samt för att följa utländska radio- och tv-sändningar som riktas till den svenska allmänheten.

Propositionen

Verksamheten

Myndigheten för radio och tv bildades den 1 augusti 2010 och övertog då de ansvarsområden som tidigare åvilat Radio- och TV-verket samt Granskningsnämnden för radio och TV. Dessa myndigheter avvecklades den 31 juli 2010. Delar av myndighetens verksamhet finansieras genom att medel anvisas från rundradiokontot till statsbudgetens inkomstsida. För 2013 föreslås att 7 660 000 kronor delfinansierar myndighetens verksamhet (se prop. 2012/13:1 utg.omr. 17 avsnitt 13.7).

Myndigheten för radio och tv ansvarar dels för inkassering och eventuell indrivning av särskild avgift enligt radio- och tv-lagen (under 2011 inkasserades sammanlagt ca 3,4 miljoner kronor i särskilda avgifter), dels för att utfärda utgivningsbevis för webbsidor m.m. (en ansökningsavgift om 2 000 kronor per ansökan eller ändringsansökan tas ut enligt förordningen [2002:916] om avgifter i vissa yttrandefrihetsärenden). Verksamheten kring utfärdande av utgivningsbevis är avgiftsfinansierad, och målet är från och med 2012 att avgifterna ska täcka myndighetens direkta kostnader fullt ut. Myndigheten för radio och tv arbetar aktivt med att informera om möjligheten att söka utgivningsbevis för att på detta sätt öka avgiftsintäkterna.

Anslaget

Regeringen föreslår att 25 061 000 kronor anvisas under anslaget 8:3 *Myndigheten för radio och tv* för 2013, vilket motsvarar en minskning med 371 000 kronor (dvs. pris- och löneomräkning) jämfört med riksdagens budgetbeslut i december 2011.

Bemyndigande

Myndigheten för radio och tv får enligt radio- och tv-lagen (2010:696) ta ut en avgift av den som hos myndigheten ansöker om tillstånd att sända tv eller tillstånd att sända digital kommersiell radio. Avgiften ska motsvara myndighetens kostnader för handläggningen av ärendena. Myndigheten för radio och tv kommer under 2013 att inleda en tillståndsprcess för tv där avgiften ska uppgå till 30 000 kronor per ansökan, och de sammanlagda avgiftsintäkterna kommer enligt myndighetens prognos att uppgå till 3 000 000 kronor. Kostnaderna för myndighetens tillståndsgivning beror på hur mycket sändningsutrymme som är tillgängligt, och antalet ansök-

ningar som kommer in varierar i regel kraftigt från år till år. Detta har hanterats genom att anslaget engångsvis har tillförts medel för att täcka kostnader för tillståndsgivningen. Denna finansieringsmodell är enligt regeringen inte ändamålsenlig. En modell där myndigheten i stället får disponera avgiftsintäkterna för att täcka kostnaderna för handläggningen av ansökningsärenden skulle vara mer ändamålsenlig och effektiv. En sådan modell har enligt regeringen stöd i de riktlinjer som gäller enligt budgetlagen (2011:203).

Regeringen föreslår därför att riksdagen bemyndigar regeringen att disponera de avgifter som tas ut för att finansiera Myndigheten för radio och tv:s kostnader för handläggningen av ansökningar om att sända tv samt ansökningar om att sända digital kommersiell radio. Regeringen avser att låta Myndigheten för radio och tv disponera dessa avgifter direkt. Regeringen beslutar om avgifternas storlek.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen anvisar 25 061 000 kronor till anslaget 8:3 *Myndigheten för radio och tv* för 2013. Utskottet föreslår vidare att riksdagen bemyndigar regeringen att disponera de avgifter som tas ut för att finansiera Myndigheten för radio och tv:s kostnader för handläggningen av ansökningar om att sända tv samt ansökningar om att sända digital kommersiell radio.

Budgetlagen och finansiering av investeringar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en översyn av budgetlagen i syfte att göra lånefinansiering av investeringar till en huvudprincip.

Jämför reservation 6 (V).

Motionen

Jonas Sjöstedt m.fl. (V) begär i partimotion 2012/13:T320 (yrkande 19) att riksdagen tillkännager för regeringen att budgetlagen bör ändras så att lånefinansiering kan utgöra huvudprincip. I motionen anges bl.a. att budgetlagen föreskriver att investeringar i infrastruktur, fastigheter m.m. i normalfallet ska finansieras via anslag i statsbudgeten. Således bokförs investeringarna som kostnader i statsbudgeten i takt med att utgifterna uppstår, vilket innebär att kostnaderna för investeringar i infrastruktur direktavskrivs. Motionärerna anser att detta är ett märkligt förfaringsätt eftersom investeringar i infrastruktur konsumeras över en lång tidsperiod och att det därför vore rimligare att kostnaden fördelas över dess livslängd. Vidare

påpekas att infrastrukturinvesteringarnas redovisning blir särskilt problematisk i kombination med systemet med utgiftstak. Kombinationen av snålt tilltagna utgiftstak och infrastrukturinvesteringar som direktavskrivs innebär enligt motionärerna att investeringar får konkurrera om utrymmet under utgiftstaken med löpande utgifter som sjukpenning, barnbidrag m.m. Detta riskerar att leda till att viktiga samhällsinvesteringar inte kommer till stånd eller skjuts på framtiden. Motionärerna anser att staten, i likhet med vad som är fallet i kommuner och företag, bör införa en investeringsbudget där man bokför kostnaderna för investeringarna genom avskrivningar. För att statsfinanserna ska vara stabila över tid och hållas under god kontroll föreslår motionärerna också ett tak för investeringsbudgeten, att den enbart ska omfatta fysiska investeringar och att de offentliga finanserna ska vara i balans över en konjunkturcykel. Frågan om att ändra redovisningsprinciperna för vissa av statsbudgetens utgifter och ändamål är komplicerad och måste enligt motionärerna föregås av en grundlig parlamentarisk utredning.

Tidigare behandling

Vid beredningen av lagärendet om budgetlagen (prop. 2010/11:40, bet. 2010/11:KU14, rskr. 2010/11:177) ändrades inte huvudprincipen om anslagsfinansiering av investeringar. Konstitutionsutskottet delade finansutskottets bedömning när det gäller anslagsfinansiering av infrastrukturinvesteringar (se nedan) och tillstyrkte således regeringens förslag rörande 7 kap. budgetlagen och avstyrkte de berörda motionsyrkandena. Riksdagen beslutade i enlighet med konstitutionsutskottets förslag.

I sitt yttrande till konstitutionsutskottet i detta lagärende framhöll finansutskottet när det gällde motionsförslag om att bl.a. investeringar som huvudprincip ska finansieras genom lån att finansutskottet vid flera tillfällen under de senaste åren hade uttalat sin syn på orsakerna till att investeringar i infrastruktur ska finansieras med anslag (bet. 2008/09:FiU1, 2009/10:FiU1). Delar av finansutskottets yttrande till konstitutionsutskottet sammanfattas nedan (se bet. 2010/11:KU14 s. 28 f.).

Det viktigaste skälet är att då underkastas investeringsutgiften samma budgetprövning som övriga utgifter. Det förhållandet att investeringarna är långsiktiga till sin karaktär har finansutskottet inte ansett vara något skäl att undanta dem från den årliga budgetprövningen, eftersom även andra utgifter i budgeten varierar vad gäller långsiktighet och ekonomiska konsekvenser för framtiden. Finansutskottet har också betonat att anslagsfinansiering av investeringar bidrar till tydlighet och transparens i budgeten. Finansutskottet pekar på att det realekonomiskt inte heller är någon skillnad om investeringen finansieras enligt huvudregeln i budgetlagen eller med lån i Riksgäldskontoret. I båda fallen är effekten på statsbudgetens saldo lika med investeringsutgiften. Finansiering enligt huvudprincipen innebär att investeringen belastar ett anslag, medan finansiering enligt undantaget innebär att Riksgäldskon-

torets nettoutlåning ökar. Båda påverkar statsbudgetens saldo och den offentliga sektorns finansiella sparande. Den faktiska uppoffringen görs alltså av skattebetalarna vid investeringstillfället.

Finansutskottet anser att argumenten för anslagsfinansiering av investeringar är lika giltiga nu som tidigare. Finansiering via lånefinansiering riskerar att försvaga både budgetprocessen och riksdagens inflytande över investeringsbesluten. Genom anslagsfinansiering underkastas investeringsutgiften (vid investeringstillfället) samma budgetprövning som övriga utgifter. Vid lånefinansiering kommer framtida anslagstilldelningar att bindas med räntor och amorteringar. Genom att särbehandla investeringsutgifter finns det en risk att långa amorteringstider skapar en obalanserad beslutssituation där finansieringsbördan ter sig avlägsen vid beslutstillfället.

Trafikutskottet har vid flera tillfällen behandlat motionsförslag om att lånefinansiera infrastruktursatsningar i stället för att anslagsfinansiera och direktavskrivna dem (se bl.a. bet. 2010/11:TU17 och 2011/12:TU13). Trafikutskottet har då hänvisat till ovannämnda resonemang och avstyrkt motionerna. Riksdagen har vid dessa tillfällen beslutat i enlighet med trafikutskottets förslag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet bedömer alltså att argumenten för anslagsfinansiering av investeringar är lika giltiga nu som vid tidpunkten för beredningen av lagändringen om en reformerad budgetlag. I likhet med finansutskottet anser konstitutionsutskottet att anslagsfinansiering av investeringar bidrar till tydlighet och transparens i budgeten. Finansiering via lånefinansiering riskerar enligt utskottet att försvaga både budgetprocessen och riksdagens inflytande över investeringsbesluten. Genom anslagsfinansiering underkastas investeringsutgiften (vid investeringstillfället) samma budgetprövning som övriga utgifter. En särbehandling av investeringsutgifter skulle kunna leda till en risk att långa amorteringstider skapar en obalanserad beslutssituation där finansieringsbördan ter sig avlägsen vid beslutstillfället. Utskottet avstyrker således motion 2012/13:T320 (V) yrkande 19.

Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar 19 104 000 kronor till anslaget 9:1 *Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information* för 2013.

Jämför särskilt yttrande 3 (V).

Området omfattar den forsknings- och analysverksamhet som bedrivs av Svenska institutet för europapolitiska studier (Sieps). Inom detta område finansieras vidare verksamhet som rör information om EU och om utvecklingen av samarbetet inom unionen.

Propositionen

Verksamheten m.m.

Sieps är en myndighet under regeringen vars målsättning är att ta fram forskning och analys som rör utvecklingen inom EU, göra forskningsrapporter, analyser och andra underlag tillgängliga för beslutsfattare på olika nivåer samt aktivt delta i och skapa internationellt forskningsutbyte.

En majoritet av de frågor som ryms inom samhällspolitiken har en EU-dimension. Politiska processer på EU-nivå påverkar det offentliga samtalet och den politiska diskussionen i Sverige. Sverige ska tillhöra kärnan i det europeiska samarbetet. En viktig del i detta och i en demokrati är att det finns underlag för en aktiv och initierad dialog i EU-politiska frågor. I sammanhanget är det vidare värdefullt med kunskaper om hur EU:s gemensamma institutioner fungerar och deras betydelse för medborgarna. Regeringen vill därför även under 2013 på olika sätt bidra till en god kunskapsgrund kring EU och ett initierat, mångfasetterat och livligt offentligt samtal kring EU-politiska överväganden.

Den av Sieps fastlagda inriktningen på forsknings- och utredningsverksamheten ligger enligt regeringen i linje med behovet av att få en initierad belysning av dessa problemställningar, ge regeringen och andra beslutfattare underlag för överväganden och lägga grunden för ett offentligt samtal i dessa frågor. Regeringen lägger vikt vid att Sieps även fortsättningsvis ska ha en hög målsättning när det gäller spridning, bl.a. genom publikationer och seminarier. Regeringen har för avsikt att utöka Sieps uppdrag till att myndigheten framgent även ska erbjuda olika EU-utbildningar riktade till tjänstemän i statsförvaltningen som en del i den långsiktiga kompetensförsörjningen på EU-området. Det nya uppdraget kommer att gälla från den 1 januari 2013.

EU:s gemensamma institutioner rekryterar och anställer varje år hundratals personer. En ny och mer ambitiös rekryteringsprocedur infördes 2010. Inom ramen för EU-informationen avser regeringen att även under 2013 använda medel inom anslaget för att genom särskilda informationsinsatser höja kunskapsnivån i Sverige när det gäller rekryteringsvägar till EU:s institutioner. Regeringen avsätter vidare medel från anslaget för att ge stöd till olika aktörer i syfte att stimulera ett mångsidigt offentligt samtal kring EU:s framtidsfrågor.

Under 2011 uppgick anslagssparandet till –46 000 kronor, under 2010 till 426 000 och under 2009 till 27 000 kronor.

Anslaget

Regeringen föreslår att 19 104 000 kronor anvisas under anslaget 9:1 *Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information* för 2013, vilket motsvarar en ökning med 62 000 kronor (dvs. pris- och löneomräkning) jämfört med riksdagens budgetbeslut i december 2011.

Motionerna

Jonas Sjöstedt m.fl. (V) föreslår i partimotion 2012/13:K370 att anslaget ska avskaffas och att Sieps bör läggas ned (yrkandet i denna del). Motionärerna anser att Sieps inte fyller funktionen att stimulera en bred och folkligt förankrad EU-debatt i Sverige.

Tidigare behandling

Senast utskottet behandlade motioner om att Sieps borde läggas ned var vid förra årets budgetbehandling (bet. 2011/12:KU1). Utskottet avstyrkte då ett motionsyrkande i ämnet. Vid tidigare behandlingar av motionsyrkanden om nedläggning av Sieps (exempelvis under hösten 2009) har konstitutionsutskottet delat utrikesutskottets bedömningar. Utrikesutskottet hade då i sitt yttrande till konstitutionsutskottet bedömt att Sverige borde ha tillgång till ett organ som kan förse de politiska beslutsfattarna med analyser och annat underlag om olika EU-frågor och att motionskrav om att lägga ned Sieps därmed saknade utskottets stöd (se bet. 2009/10:KU1).

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen anvisar 19 104 000 kronor till anslaget 9:1 *Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information* för 2013. Därmed avstyrker utskottet motion 2012/13:K370 (V) yrkandet i denna del.

Riksdagsförvaltningens årsredovisning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna.

Redogörelsen

I redogörelse 2011/12:RS2 lämnas en redovisning för Riksdagsförvaltningens verksamhet under verksamhetsåret 2011. Där lämnas uppgifter om riksdagens personal och Riksdagsförvaltningens organisation. Med utgångspunkt i riksdagsordningen samt i instruktionen har riksdagsstyrelsen formu-

lerat Riksdagsförvaltningens fem huvuduppdrag: Riksdagsförvaltningen ska skapa bästa möjliga förutsättningar för riksdagens och ledamöternas arbete genom att

- svara för väl fungerande stöd till arbetet i kammare och utskott m.m.
- svara för väl fungerande stöd och service till ledamöter och partikanslier
- främja kunskapen om riksdagen och dess arbete
- vårda och bevara riksdagens byggnader och samlingar
- vara en väl fungerande och framsynt myndighet och arbetsgivare.

Riksdagsförvaltningen redovisar resultatet fördelat på endast en verksamhetsgren Stödet till den parlamentariska processen. Verksamheten redovisas fördelad på uppdragsområden. Där anges hur arbetet inom dessa områden har bidragit till att Riksdagsförvaltningens övergripande mål uppfyllts. Enligt redogörelsen är bedömningen att Riksdagsförvaltningen under 2011 i allt väsentligt har fullgjort sina uppdrag så som de är formulerade i riksdagsordningen, i förvaltningens instruktion och övriga styrdokument samt i de särskilda beslut som riksdagsstyrelsen fattat.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna.

Föräldraledighet för statsråd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om en översyn i frågan om föräldraledighet för statsråd.

Motionerna

Caroline Szyber (KD) föreslår i motion 2012/13:K201 att frågan om att införa möjligheten till föräldraledighet för statsråd skyndsamt bör ses över. I motionen hänvisas till konstitutionsutskottets tidigare behandlingar av liknande motionsyrkanden. Motionären anger även att det är olyckligt att det saknas en formell möjlighet för statsråd att vara föräldralediga. Även om statsrådsuppdraget är ett mycket speciellt uppdrag anser motionären att detta inte är ett skäl för att föräldraledighet inte ska kunna införas. I motionen pekas även på exempel på sätt att hantera föräldraledighet för statsråd i Norge och Danmark. Vidare anføres i motionen att svenska riksdagsledamöter ersätts under frånvaro från uppdraget.

Tidigare behandling

Senast utskottet behandlade en motion om föräldralediga statsråd var vid förra årets budgetbehandling (bet. 2011/12:KU1). Utskottet konstaterade då alltjämt att ett statsråd inte är någon arbetstagare utan har ett uppdrag av en mycket speciell natur och att ett statsråd i princip alltid förutsätts vara i tjänst, även om regeringsformen utgår från att statsministern och andra statsråd kan ha förfall att fullgöra sina uppgifter, t.ex. på grund av sjukdom eller ledighet. Mot bakgrund av statsrådsuppdragets särskilda natur ansåg utskottet fortfarande att frågan om statsrådets möjligheter att vara föräldralediga inte lämpar sig för en lagreglering. I stället ansåg utskottet att regeringen praktiskt skulle lösa den situation som uppkommer vid ett statsråds behov av längre ledighet från fall till fall. Motionen avstyrktes. Utskottet resonerade på ett liknande sätt i samband med behandlingen av en motion hösten 1997 (bet. 1997/98:KU1).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar alltjämt att ett statsråd inte är någon arbetstagare utan har ett uppdrag av en mycket speciell natur, och att ett statsråd i princip alltid förutsätts vara i tjänst, även om regeringsformen utgår från att statsministern och andra statsråd kan ha förfall att fullgöra sina uppgifter, t.ex. på grund av sjukdom eller ledighet. Mot bakgrund av statsrådsuppdragets särskilda natur anser utskottet fortfarande att frågan om statsrådets möjligheter att vara föräldralediga inte lämpar sig för en lagreglering. Utskottet anser att regeringen praktiskt ska lösa den situation som uppkommer vid ett statsråds behov av längre ledighet från fall till fall. Därmed avstyrks motion 2012/13:K201 (KD).

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Insyn i kungliga hovstaten, punkt 2 (V)

av Mia Sydow Mölleby (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:K207 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 2.

Ställningstagande

I dagens svenska monarki kan statschefen inte granskas på något formellt sätt. Den granskning som sker är endast den genom media. Detta är en allvarlig brist som behöver åtgärdas, oavsett om Sverige ska övergå till republik eller inte. Jag anser att statschefen har specificerade uppgifter som självklart borde kunna granskas på samma sätt som all annan verksamhet som finansieras med offentliga medel. Verksamhetens effektivitet och hur den ekonomiska ersättningen används bör vara föremål för offentlig granskning. Ibland framförs synpunkter på att monarken måste få ha sin privata ekonomi i fred och att det därför inte går att granska kungahuset på samma sätt som annan verksamhet. Ett sätt att lösa det skulle enligt min mening kunna vara att monarken får ett arvode för sitt uppdrag som kan finansiera privata utgifter. I de fall andra medlemmar i kungafamiljen vikarierar för monarken får de då ett arvode. Omkostnader för representation, statsbesök och andra uppgifter som ingår i uppdraget bör finansieras genom anslag till Kungliga hovstaterna. De utgifterna är då tydligt avskilda från monarkens privata ekonomi och borde utan svårigheter kunna granskas. Exakt hur denna modell ska se ut behöver självklart utredas, men att en granskning och insyn i Kungliga Hovstaternas verksamhet och ekonomi behövs är helt klart.

2. Utrikesförvaltningens organisation, punkt 4 (V)

av Mia Sydow Mölleby (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2012/13:U208 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 10 och avslår motionerna

2012/13:K260 av Roger Haddad (FP),

2012/13:K350 av Anders Hansson (M),

2012/13:K377 av Annelie Enochson och Tuve Skånberg (båda KD),

2012/13:U262 av Lars Johansson m.fl. (S) yrkande 1,

2012/13:U306 av Urban Ahlin m.fl. (S) yrkande 98 och

2012/13:So595 av Helena Leander m.fl. (MP) yrkande 24.

Ställningstagande

Sveriges representation utomlands är en viktig resurs för vår utrikes-, bistånds- och näringspolitik. Vi behöver en väl rustad utrikesförvaltning både på UD i Stockholm och i världen. UD:s utrikespolitiska kompetens och analysförmåga måste upprätthållas. Vänsterpartiet vill slå vakt om UD:s möjligheter att såväl behålla som nyrekrytera kompetent personal. Att kunna analysera maktordningen mellan män och kvinnor och de olika uttryck den tar sig i olika delar av världen kräver kunskap. Att arbeta fram verktyg för att bryta denna maktordning kräver än mer kunskap. På de svenska ambassaderna skrivs årliga rapporter om situationen rörande mänskliga rättigheter och man tar fram underlag för samarbetsstrategier för utvecklingssamarbetet. I dessa är det viktigt att det finns med en tydlig analys utifrån ett könsmaktsperspektiv.

För att detta ska vara möjligt behöver kompetensen höjas, och alla ambassader och biståndskontor behöver ha en handläggare som ansvarar för jämställdhetsarbetet.

3. Kvinno- och mansjourer, punkt 5 (MP)

av Peter Eriksson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2012/13:K367 av Peter Eriksson m.fl. (MP) yrkande 1.

Ställningstagande

Kvinno- och mansjourerna kan i dag få bidrag från länsstyrelser och kommuner, men jag och mitt parti anser att detta saknar långsiktighet. Bidragen ges på årsbasis vilket medför att jourernas verksamhet inte kan planeras med någon rimlig visshet. Det statliga stödet är dessutom för litet, då den kommunala medfinansieringen inte alltid ges. Mot denna bakgrund anser jag att stödet till kvinno- och mansjourer måste ökas.

Riksdagen bör därför ge regeringen till känna att förutsättningarna för stödet till jourverksamheten måste ändras, så att verksamheten ges en långsiktigt stabil ekonomisk situation.

4. Länsstyrelser kartläggning av värdefulla skogar, punkt 6 (S)

av Björn von Sydow (S), Helene Petersson i Stockaryd (S), Billy Gustafsson (S), Phia Andersson (S), Hans Hoff (S) och Hans Ekström (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13: MJ455 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 44.

Ställningstagande

Vissa länsstyrelser arbetar med att kartlägga skogar med höga naturvärden släpar efter. Vi anser att det måste undersökas om dessa länsstyrelser behöver resursförstärkning för att klara sitt arbete eller om det räcker med en omfördelning för att prioritera detta viktiga uppdrag. Även om det av regeringens proposition om hållbart skydd av naturområden från juni 2009 framgick att kunskapsläget när det gäller värdefulla skogar är relativt gott, bl.a. tack vare Skogsstyrelsens och större skogsägares nyckelbiotopsinventeringar och de särskilda inventeringar av statliga skogar som Naturvårdsverket och länsstyrelserna genomfört, så fanns då fortfarande värdefulla skogar som inte hade uppmärksammats i inventeringarna.

Mot den bakgrunden anser vi att riksdagen ska tillkännage för regeringen att den bör se över de resurser länsstyrelserna har för att kartlägga värdefulla skogar för att se om dessa kan omprioriteras för att förstärka det arbetet.

5. Återinförande av avgifter vid djurskyddskontroller, punkt 7 (V)

av Mia Sydow Mölleby (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13: MJ312 av Jens Holm m.fl. (V) yrkande 3.

Ställningstagande

Den 1 januari 2009 trädde den borgerliga regeringens omorganisering av djurskyddskontrollerna i kraft. Omorganiseringen har med rätta fått utstå mycket kritik. Den borgerliga regeringen tog bl.a. bort möjligheten att ta ut avgiften för kontrollerna samt tillsköt inte tillräckligt med resurser. Trots vissa förbättringar i form av tillfälliga extramedel för djurskyddskontroller görs i dag fortfarande långt färre kontroller än tidigare. Antalet kontroller har nästan halverats: från drygt 23 000 år 2008 till 14 500 år 2011. Vänsterpartiet vill kraftsamla kring djurskyddskontrollen. Vi välkomnar att ansvaret numera ligger på länsstyrelserna. Det ger kontrollanterna större möjlighet till ett mer professionellt och effektivt arbete. Men kontrollverksamheten behöver ökade resurser.

Jag och mitt parti vill därför återinföra möjligheten att ta ut kontrollavgifter för kontrollanterna. På det sättet kan kontrollanterna få ett välbehövligt tillskott av resurser för att bedriva en bättre verksamhet. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6. Budgetlagen och finansiering av investeringar, punkt 11 (V)

av Mia Sydow Mölleby (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13: T320 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 19.

Ställningstagande

Budgetlagen föreskriver att investeringar i infrastruktur, fastigheter m.m. i normalfallet ska finansieras via anslag i statsbudgeten. Således bokförs investeringarna som kostnader i statsbudgeten i takt med att utgifterna uppstår, vilket innebär att kostnaderna för investeringar i infrastruktur direktav-

skrivs. Jag och mitt parti anser att detta är ett märkligt förfaringsätt eftersom investeringar i infrastruktur konsumeras över en lång tidsperiod och att det därför vore rimligare att kostnaden fördelas över dess livslängd. Här vill jag även påpeka att infrastrukturinvesteringarnas redovisning blir särskilt problematisk i kombination med systemet med utgiftstak. Kombinationen av snålt tilltagna utgiftstak och infrastrukturinvesteringar som direktavskrivs innebär i min mening att investeringar får konkurrera om utrymmet under utgiftstaken med löpande utgifter som sjukpenning, barnbidrag m.m. Detta riskerar att leda till att viktiga samhällsinvesteringar inte kommer till stånd eller skjuts på framtiden. Jag och mitt parti anser att staten, i likhet med vad som är fallet i kommuner och företag, bör införa en investeringsbudget där man bokför kostnaderna för investeringarna genom avskrivningar. För att statsfinanserna ska vara stabila över tid och hållas under god kontroll föreslår jag också ett tak för investeringsbudgeten, att den enbart ska omfatta fysiska investeringar och att de offentliga finanserna ska vara i balans över en konjunkturcykel. Frågan om att ändra redovisningsprinciperna för vissa av statsbudgetens utgifter och ändamål är komplicerad och måste i min mening föregås av en grundlig parlamentarisk utredning.

Mot bakgrund av det ovannämnda begär jag att riksdagen tillkännager för regeringen att budgetlagen bör ändras så att lånefinansiering kan utgöra huvudprincip.

Särskilda yttranden

1. Anslagen m.m. för 2013 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse, punkt 1 (MP)

Peter Eriksson (MP) anför:

Miljöpartiet har i budgetmotionen Nya jobb i ett modernare Sverige presenterat sin ekonomiska politik och sitt budgetförslag för 2013. Miljöpartiet menar att Sverige står inför stora utmaningar där vi samtidigt måste möta problem med hög arbetslöshet, förändrat klimat och en ekonomiskt orolig omvärld. Miljöpartiet menar därför att Sverige behöver satsningar på nya jobb och en ekonomisk politik som gynnar en långsiktigt hållbar grön omställning. Företagens villkor behöver förbättras genom sänkta kostnader för att anställa och minskat krångel med sjuklöneansvar. Unga människors möjligheter att få jobb och utbildning behöver underlättas så att deras chanser på arbetsmarknaden stärks.

I Miljöpartiets budgetmotion föreslog partiet utgiftsramar för utgiftsområde 1. Riksdagen fastställde dock den 21 november 2012 andra ekonomiska ramar för de olika utgiftsområdena i den statliga budgeten och gjorde en annan beräkning av statens inkomster avseende 2013 än vad som skulle bli fallet med Miljöpartiets förslag. Det innebär att riksdagen för detta år nu har fastställt såväl utgiftstak som ramar för de 27 utgiftsområdena och fattat beslut om de skatte- och avgiftsförändringar som ska träda i kraft nästa år. Miljöpartiets budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket. Jag vidhåller denna uppfattning och anser att anslagen inom utgiftsområde 1 borde ha utökats på det sätt som framgår av Miljöpartiets motion 2012/13:K371. Vi föreslår en ökning av anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* med sammanlagt 125 000 000 kronor i syfte att stärka bl.a. bidraget till länsstyrelsernas djurskyddskontroller med 40 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Dessutom vill vi lägga mer resurser på skogsskydd, havsmiljön och ett permanent och stabilt stöd till kvinno- och mansjourer. Slutligen vill vi även inrätta en ny integritetsskyddsmyndighet under utgiftsområde 4 Rättsväsendet. Detta skulle innebära att vissa verksamheter som nu utförs av bl.a. Datainspektionen förs över till denna nya integritetsskyddsmyndighet och att de medel som motsvarar det integritetsskyddsarbete som utförs av dessa myndigheter flyttas över till utgiftsområde 4. Detta skulle innebära en minskning av anslaget 6:3 *Datainspektionen* med 42 583 000 kronor (dvs. hela anslaget). Genom denna åtgärd minskas även antalet myndigheter i landet och den statliga verksamheten effektiviseras.

Då riksdagen i första steget av budgetprocessen har antagit ett rambeslut om en annan inriktning på den ekonomiska politiken än den som Miljöpartiet presenterat deltar jag inte i beslutet om fördelningen av anslag inom utgiftsområde 1, och jag presenterar inget formellt motförslag till utskottsbehandling.

2. Anslagen m.m. för 2013 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse, punkt 1 (SD)

Jonas Åkerlund (SD) anför:

Sverigedemokraterna är ett socialkonservativt parti med nationalistisk grundsyn som betraktar värdekonservatism och upprätthållandet av en solidarisk välfärdsmodell som de viktigaste verktygen i byggandet av det goda samhället. Partiets övergripande mål är att formera en demokratisk, politisk rörelse som slår vakt om den gemensamma nationella identitet som har utgjort grunden för framväxten av välfärdsstaten och vårt lands fredliga och demokratiska utveckling.

Sverigedemokraterna eftersträvar ett försiktigt framåtskridande som baseras på varsamhet, eftertanke och långsiktigt ansvarstagande. Vi eftersträvar ett demokratiskt, jämställt och miljövänligt samhälle där alla medborgare skyddas av, och är lika inför, lagen. Genom att kombinera frihet och trygghet, individualism och gemenskap hoppas vi kunna skapa ett folkhem som i så hög grad som möjligt är präglad av trygghet, välstånd, demokrati och en stark inre solidaritet.

Sverigedemokraterna står fritt från såväl socialismens som liberalismens ekonomiska teorier och kan därför inta ett pragmatiskt och verklighetsanpassat förhållningssätt i ekonomiska frågor. Förutsatt att det kan gagna Sverige och dess medborgare är vi öppna för samtal, diskussioner och samarbeten med alla andra partier.

I vår höstbudget stakar vi ut våra viktigaste visioner för de kommande åren. Vi visar att det inte måste finnas någon motsättning mellan ekonomisk tillväxt och sysselsättning å den ena sidan och allmän välfärd, trygghet och socialt ansvarstagande å den andra.

Rent statsfinansiellt är Sveriges ekonomiska utgångsläge relativt gott. Däremot biter sig arbetslösheten alltfjämt fast vid oroväckande höga nivåer. Vår avsikt är att skapa förutsättningar för Sveriges befintliga arbetskraft att möta den efterfrågan som finns på arbetsmarknaden. Vi ser till skillnad från regeringen inte något egenvärde i att bedriva en överdriven utbudspolitik när det gäller lågutbildad eller okvalificerad arbetskraft.

Sverigedemokraterna ställer sig otvetydigt bakom de finanspolitiska hörnstenarna överskottsmål för den offentliga sektorn, utgiftstak samt krav på kommuner och landsting om god ekonomisk hushållning.

Sverigedemokraterna har presenterat sitt budgetalternativ för utgiftsområde 1 i motion 2012/13:K331. Vi föreslår en höjning av anslaget 3:1 *Sametinget* med 5 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Vidare föreslår vi en ökning av anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* i syfte att inten-

sifiera länsstyrelsernas djurskyddskontroller med 45 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Vi föreslår även att anslaget 6:6 *Stöd till politiska partier* bör sänkas med 17 000 000 kronor och att anslaget 7:2 *Åtgärder för den nationella minoriteten romer* bör utgå helt eftersom anslaget saknar ändamålsenlig inriktning.

Då riksdagen i första steget av budgetprocessen har antagit ett rambeslut om en annan inriktning av den ekonomiska politiken än den som Sverigedemokraterna presenterat deltar jag inte i beslutet om fördelningen av anslag inom utgiftsområde 1, och jag presenterar inget formellt motförslag till utskottsbehandling.

3. Anslagen m.m. för 2013 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse, punkt 1 (V)

Mia Sydow Mölleby (V) anför:

Vänsterpartiet har i sin budgetmotion presenterat en politik som är ett helhetsalternativ till regeringens budgetproposition. När nu vårt förslag till budgettram har fallit väljer jag att i detta särskilda yttrande redovisa den politik Vänsterpartiet menar att Sverige behöver för en bättre framtid.

För Vänsterpartiet är full sysselsättning det överordnade målet för den ekonomiska politiken. Vi lägger fram förslag som skapar fler jobb, som utjämnar inkomstskillnaderna mellan kvinnor och män och som ökar den ekonomiska jämlikheten.

Vänsterpartiet föreslår stora och nödvändiga samhällsnyttiga investeringar som skapar jobb. Vi vill investera i gröna jobb för miljön och klimatet, bl.a. genom en satsning på förnybar energi. Vi vill se ett ökat bostadsbyggande och föreslår ett långsiktigt investeringsstöd för byggande av hyresrätter med rimliga hyror och som bidrar till energiomställningen. För att bygga bort bostadsbristen behövs det ca 20 000 nya hyresrätter om året, vilket vi beräknar nå efter fem år med vårt investeringsstöd. Det behövs också en omfattande upprustningssatsning riktad till miljonprogrammet, vilket vi finansierar. Tillgängligheten ska förbättras genom ett särskilt investeringsstöd. Genom våra satsningar på kraftigt ökad kapacitet för järnvägen kan förseningarna på allvar minskas för både människor och gods, och satsningarna skapar också nya jobb. Detsamma gäller våra förslag för att öka resandet med kollektivtrafik.

Det behövs bättre kvalitet i vård, skola och omsorg. Vi gör en stor satsning på äldreomsorgen, bl.a. genom fler anställda och utbildning. Statsbidragen till kommunerna ska värdesäkras, både för att garantera välfärdens kvalitet och för att skapa fler arbetstillfällen. En gymnasiegaranti föreslås som innebär att alla ska ha rätt till gymnasieutbildning innan de fyller 25 år. Vänsterpartiet satsar på ett generationsväxlingsprogram på arbetsmarknaden med 25 000 jobb- och utbildningsplatser. Vi föreslår ett särskilt statsbidrag för att öka lärartätheten i grundskolan, och vi föreslår en extra förstärkning av resurserna till skolor med särskilt stora behov. De som arbetar kvällar, nätter och helger ska ha rätt till den skattefinansierade barnom-

sorgen; därför satsar vi för att skapa 15 000 platser inom barnomsorgen på obekvämlig arbetstid. Vi föreslår också en stimulans till kommunerna så att barn till arbetslösa och föräldralediga ges rätt till 30 timmars förskola. Sjukförsäkringen förbättras, bl.a. genom slopad tidsbegränsning och möjligheter att återförsäkra de som har utförsäkrats till följd av regeringens försämringar. En individualiserad föräldraförsäkring föreslås och ett höjt och värdesäkrat underhållsstöd. Vi föreslår också att studiemedlen höjs.

För oss är utbildning centralt, och därför gör vi omfattande satsningar på utbildningsplatser i komvux, högskolor, yrkesutbildningar m.m. Vänsterpartiet satsar också på arbetsmarknadsåtgärder för att rusta människor för ett hållbart arbetsliv med plats för fler. Därför lägger vi bl.a. fram förslag om en stärkt arbetslöshetsförsäkring. Vi avskaffar programmet fas 3 och ersätter det med subventionerade jobb med avtalsenlig lön och utbildningsplatser. Vi satsar på förbättrad tillgänglighet på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning och ett förstärkt arbetsmiljöarbete.

I motsättning till dessa reformer står regeringens ensidiga skattesänkarpolitik. I och med den minskar möjligheterna att satsa på en bättre och utbyggd välfärd och en rättvis fördelning av de ekonomiska resurserna. Målsättningen för Vänsterpartiets skattepolitik är att få fler människor i arbete, trygga välfärden, öka jämlikheten och jämställdheten och skapa förutsättningar för en hållbar utveckling. Då behövs större skatteintäkter än i dag. Vi tar därför steg mot ett skattesystem byggt på principen skatt efter bärkraft och likformighet.

Vänsterpartiets förslag för utgiftsområde 1 i motion 2012/13:K370 är en del av vårt budgetalternativ som en helhet. Vi avvisar regeringens förslag på anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* och föreslår att anslaget minskas med ett högst rimligt sparbetning av hovstaten på ca 10 procent för 2013, dvs. med 12 000 000 kronor. Vidare föreslår vi att riksdagsledamöternas arvoden minskas avsevärt och knyts till prisbasbeloppet, vilket medför en minskning med 62 000 000 kronor av anslaget 2:1 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.* I motionen föreslår vi att JO utökas med en ny avdelning med ansvar för övervakning av mänskliga rättigheter i Sverige, vilket innebär en ökning av anslaget 2:4 *Riksdagens ombudsmän (JO)* med 5 000 000 kronor. Vi föreslår också att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* minskas med 300 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag och att Sieps läggs ned, vilket innebär att anslaget 9:1 *Svenska institutet för Europapolitiska studier samt EU-information* minskas med hela anslagsbeloppet, dvs. 19 104 000 kronor. Vad gäller vårt förslag att minska Regeringskansliets anslag med 300 000 000 kronor vill jag anföra följande. 2012 beviljades Regeringskansliet en anslagsökning på 300 000 000 kronor. Vänsterpartiet står fast vid att denna i min mening helt omotiverade ökning ska avvisas. Vi anser att besparingar bör ske på Regeringskansliet i Sverige och inte genom ytterligare nedläggningar av ambassader.

Då riksdagen i första steget av budgetprocessen har antagit ett rambeslut om en annan inriktning på den ekonomiska politiken än den som Vänsterpartiet presenterat deltar jag inte i beslutet om fördelningen av anslag inom utgiftsområde 1, och jag presenterar inget formellt motförslag till utskottsbehandling.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Proposition 2012/13:1

Proposition 2012/13:1 Budgetpropositionen för 2013 utgiftsområde 1:

1. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2013 för anslaget 6:1 Allmänna val och demokrati besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 15 000 000 kronor för 2014–2016 (avsnitt 9.9.1).
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2013 för anslaget 6:6 Stöd till politiska partier besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 171 200 000 kronor för 2014 (avsnitt 9.9.6).
3. Riksdagen bemyndigar regeringen att disponera de avgifter som tas ut för att finansiera Myndigheten för radio och tv:s kostnader för handläggningen av ansökningar om att sända tv samt ansökningar om att sända digital kommersiell radio (avsnitt 11.3).
4. Riksdagen anvisar regeringen för budgetåret 2013 ramanslagen under utgiftsområde 1 Rikets styrelse när det gäller anslag som står till regeringens disposition, enligt följande uppställning: (se prop.).
5. Riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen (avsnitt 2.1 och 5.4.1).
6. Riksdagen godkänner riksdagsstyrelsens investeringsplan för anslaget 2:2 Riksdagens förvaltningsanslag för 2013–2016 (avsnitt 5.4.2).
7. Riksdagen godkänner riksdagsstyrelsens investeringsplan för anslaget 2:3 Riksdagens fastighetsanslag för 2013–2016 (avsnitt 5.4.2).
8. Riksdagen bemyndigar Riksdagsförvaltningen att för 2013 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar som används i verksamheten som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 100 000 000 kronor (avsnitt 5.4.2).
9. Riksdagen bemyndigar Riksdagsförvaltningen att för 2013 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar som inklusive tidigare gjord upplåning uppgår till högst 500 000 000 kronor (avsnitt 5.4.3).
10. Riksdagen beslutar att det för anslaget 2:3 Riksdagens fastighetsanslag för 2013 ska finnas en anslagskredit på högst 5 procent av anvisat anslag (avsnitt 5.4.3).
11. Riksdagen anvisar för budgetåret 2013 ramanslagen under utgiftsområde 1 Rikets styrelse när det gäller anslag för Riksdagsförvaltningen, enligt följande uppställning: (se prop.).

12. Riksdagen beslutar att Riksdagens ombudsmän (JO) för 2013 får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet (avsnitt 5.4.4).
13. Riksdagen anvisar för budgetåret 2013 ett ramanslag under utgiftsområde 1 Rikets styrelse när det gäller anslag för Riksdagens ombudsmän (JO), enligt följande uppställning: (se prop.).

Redogörelse 2011/12:RS2

Redogörelse 2011/12:RS2 Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2011.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2012

2012/13:K201 av Caroline Szyber (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa möjligheten till föräldraledighet för statsråd.

2012/13:K204 av Mia Sydow Mölleby m.fl. (V):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om lagstiftning om en öppen redovisning av politiska partiers intäkter.

2012/13:K207 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om insyn i kungliga hovstaternas ekonomi och verksamhet.

2012/13:K221 av Annelie Enochson och Tuve Skånberg (båda KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om statens ansvar för att upprätthålla säkerheten för den judiska befolkningen och judiska institutioner i Sverige.

2012/13:K260 av Roger Haddad (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör öppna en ambassad i Beirut.

2012/13:K271 av Eva-Lena Jansson (S):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skyndsamt lägga fram en proposition i syfte att lagstifta om offentlig redovisning av ekonomiska bidrag till partier.

2012/13:K272 av Christian Holm (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör avskaffa presstödet och förenkla möjligheten att driva medieföretag.

2012/13:K318 av Berit Högman m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om presstödet.

2012/13:K331 av Jonas Åkerlund m.fl. (SD):

Riksdagen anvisar anslagen för 2013 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2012/13:K350 av Anders Hansson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett utökat samarbete mellan Sverige, Danmark och Norge med avseende på ambassader, representationer, delegationer och konsulat.

2012/13:K365 av Ibrahim Baylan (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om öppenhet vad gäller finansiering av personvalskampanj vid riksdagsval.

2012/13:K367 av Peter Eriksson m.fl. (MP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en ny modell för långsiktigt stabila ekonomiska förutsättningar för kvinno- och mansjourer.
2. Riksdagen anvisar med följande ändringar enligt tabellen i avsnitt 3 i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

2012/13:K370 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

Riksdagen anvisar anslagen för 2013 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2012/13:K377 av Annelie Enochson och Tuve Skånberg (båda KD):

Riksdagen begär att regeringen omlokaliserar Sveriges ambassad från Tel Aviv till västra Jerusalem.

2012/13:Ju373 av Morgan Johansson m.fl. (S):

31. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om partifinansieringen.

42. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att renodla ansvaret i regeringen när det gäller frågor som rör den s.k. barnsexturismen.

2012/13:U208 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att alla svenska ambassader och biståndskon- tor ska ha en handläggare som ansvarar för jämställdhetsarbetet.

2012/13:U262 av Lars Johansson m.fl. (S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att svensk diplomatisk representation snarast bör installeras i Somalias huvudstad Mogadishu.

2012/13:U306 av Urban Ahlin m.fl. (S):

98. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen i avsnitt 16 Sveriges representation i världen.

2012/13:U341 av Bodil Ceballos m.fl. (MP):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inom Regeringskansliet inrätta funktioner för styrningen av politiken för global utveckling (PGU).

2012/13:So595 av Helena Leander m.fl. (MP):

24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av hbtq-utbildning av ambassadörer och annan personal på Utrikesdepartementet.

2012/13:T320 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att budgetlagen bör ändras så att lånefinansiering kan utgöra huvudprincip.

2012/13:MJ312 av Jens Holm m.fl. (V):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att återinföra möjligheten för djurskyddskon- trollanterna att ta ut kontrollavgifter.

2012/13:MJ455 av Matilda Ernkrans m.fl. (S):

44. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör se över de resurser länssty- relserna har för att kartlägga värdefulla skogar för att se om dessa kan omprioriteras för att förstärka detta arbete.

BILAGA 2

Riksdagsstyrelsens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen

Härigenom föreskrivs att 10 § lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §¹

Stöd är avsett att bekosta handläggargjälpen åt riksdagens ledamöter. Stödet beräknas efter normen att det ska motsvara kostnaden för en politisk sekreterare per riksdagsledamot.

Vid bestämmandet av stödets storlek ska beloppet 53 900 kr per politisk sekreterare och månad ligga till grund för beräkningen.

Vid bestämmandet av stödets storlek ska beloppet 55 200 kr per politisk sekreterare och månad ligga till grund för beräkningen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

---

¹ Senaste lydelse 2011:1536.

BILAGA 3

Utskottets anslagsförslag

Utskottets förslag stämmer överens med regeringens, riksdagsstyrelsens och justitieombudsmännens förslag till anslagsfördelning. Företrädarna för Miljöpartiet de gröna, Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet redovisar sina ställningstaganden i särskilda yttranden.

Utskottets förslag till anslag för 2013 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse*Belopp i tusental kronor*

Anslag	Ändring	Utskottets förslag
1:1 <i>Kungliga hov- och slottsstaten</i>	±0	124 103
2:1 <i>Riksdagens ledamöter och partier m.m.¹</i>	±0	821 897
2:2 <i>Riksdagens förvaltningsanslag¹</i>	±0	684 519
2:3 <i>Riksdagens fastighetsanslag¹</i>	±0	70 000
2:4 <i>Riksdagens ombudsmän (JO)¹</i>	±0	82 145
3:1 <i>Sametinget</i>	±0	39 617
4:1 <i>Regeringskansliet m.m.</i>	±0	6 648 181
5:1 <i>Länsstyrelserna m.m.</i>	±0	2 467 895
6:1 <i>Allmänna val och demokrati</i>	±0	44 000
6:2 <i>Justitiekanslern</i>	±0	36 617
6:3 <i>Datainspektionen</i>	±0	42 583
6:4 <i>Svensk författningssamling</i>	±0	1 300
6:5 <i>Valmyndigheten</i>	±0	18 504
6:6 <i>Stöd till politiska partier</i>	±0	171 200
7:1 <i>Åtgärder för nationella minoriteter</i>	±0	96 917
7:2 <i>Åtgärder för den nationella minoriteten romer</i>	±0	11 500
8:1 <i>Presstödsnämnden</i>	±0	6 580
8:2 <i>Presstöd</i>	±0	567 119
8:3 <i>Myndigheten för radio och tv</i>	±0	25 061
9:1 <i>Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information</i>	±0	19 104
Summa	±0	11 978 842

¹ Anslag avsedda för riksdagen eller dess myndigheter.

Not: Med ändring avses ändringar av anslag gentemot förslag i propositionen (prop. 2012/13:1).

BILAGA 4

Utrikesutskottets yttrande 2012/13:UU1y

Utrikesförvaltningen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet beslutade vid ett sammanträde den 2 oktober 2012 att ge utrikesutskottet tillfälle att yttra sig över budgetproposition 2012/13: 1 utgiftsområde 1 Rikets styrelse samt därtill hörande motioner.

Utrikesutskottet väljer att i det följande lämna synpunkter på anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. inom utgiftsområde 1, i den del som avser utrikesrepresentationen, samt på motionerna 2012/13:U306 av Urban Ahlin m.fl. yrkande 98, 2012/13:U341 av Bodil Ceballos m.fl. (MP) yrkande 6, 2012/13:So595 av Helena Leander m.fl. (MP) yrkande 24, 2012/13:U208 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 10, 2012/13:U262 av Lars Johansson m.fl. (S) yrkande 1, 2012/13:K260 av Roger Haddad (FP), 2012/13:K377 av Annelie Enochson och Tuve Skånberg (båda KD) och 2012/13:K350 av Anders Hansson (M).

Utskottets överväganden

Propositionen

I propositionen föreslår regeringen att 6 648 miljoner kronor anslås anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. Anslaget används för Regeringskansliets förvaltningskostnader. I anslaget ingår Statsrådsberedningen, samtliga departement, Förvaltningsavdelningen, utrikesrepresentationen, kommittéväsendet och andra utredningar samt gemensamma ändamål.

Utrikesrepresentationen bestod i december 2011 av 99 utlandsmyndigheter, varav 86 ambassader, 6 konsulat samt 7 representationer och delegationer. Sverige har diplomatiska förbindelser med i stort sett alla självständiga stater i världen. I 85 av de 193 länder som är medlemmar i FN fanns i slutet av 2011 en svensk ambassad. Sverige har också ungefär 400 honorärkonsulat.

Under åren 1990 t.o.m. 2011 har 32 ambassader och 8 karriärkonsulat öppnats. För samma period har 30 ambassader och 25 karriärkonsulat stängts.

Motionerna

Socialdemokraterna framhåller i kommittémotion 2012/13:U306 av Urban Ahlin m.fl. yrkande 98 att Sveriges representation är en vital fråga för vårt lands utrikes-, bistånds- och näringspolitik. Motionärerna menar att Sverige har kunnat hantera globaliseringens negativa effekter samtidigt som vi dragit fördel av dess möjligheter. För att kunna fortsätta med detta måste vi söka breda lösningar för vår internationella politik och Sveriges närvaro i olika delar av världen för att tillvarata nationella intressen.

Miljöpartiet de gröna föreslår i kommittémotion 2012/13:U341 av Bodil Ceballos m.fl. (MP) yrkande 6 att Regeringskansliet förstärks för att samordna arbetet med politiken för global utveckling (PGU). På samma sätt behöver tjänstemän på de olika departementen och relevanta myndigheter ha ett tydligt uppdrag för arbetet med PGU och erforderlig kunskap om politiken om PGU på området. I kommittémotion 2012/13:So595 av Helena Leander m.fl. (MP) yrkande 24 understryks vikten av att ambassadörer och annan personal på Utrikesdepartementet får utbildning i hbtq-frågor.

Vänsterpartiet anför i partimotion 2012/13:U208 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 10 att alla svenska ambassader och biståndskontor ska ha en handläggare som ansvarar för jämställdhetsarbetet.

Ett antal enskilda motioner behandlar frågor om placering av svenska utlandsmyndigheter. I motion 2012/13:U262 av Lars Johansson m.fl. (S) yrkande 1 föreslås att en svensk diplomatisk representation snarast bör öppnas i Somalias huvudstad Mogadishu. Enligt motion 2012/13:K260 av

Roger Haddad (FP) bör Sverige öppna en ambassad i Beirut, och i motion 2012/13:K377 av Annelie Enochson och Tuve Skånberg (båda KD) föreslås att ambassaden i Tel Aviv omlokaliseras till västra Jerusalem.

I den enskilda motionen 2012/13:K350 av Anders Hansson (M) anförs att Sverige, Danmark och Norge bör öka sitt samarbete när det gäller representation, delegationer och konsulat.

Utskottet

Utskottet har inga invändningar mot regeringens förslag till medelstilldelning för anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m.

Sveriges representation utomlands är en viktig fråga för vårt lands utrikes-, bistånds- och näringspolitik. Enligt utskottets uppfattning är en väl rustad utrikesförvaltning, både på UD i Stockholm och på plats ute i världen, en förutsättning för att kunna vidmakthålla relationer som ligger till grund för samarbete på viktiga områden och för att kunna förstå politiska, ekonomiska och kulturella trender i världen.

Utskottet vill erinra om sitt tidigare uttalande (yttrande 2011/12:U1y) att regeringen löpande bör samråda med riksdagen om den fortsatta strategiska utvecklingen av Sveriges utrikesrepresentation. För att uppnå effektivitet i Utrikesförvaltningen är det också viktigt att slå vakt om utrikesdepartementets möjligheter att såväl behålla som rekrytera personal med olika kompetenser. Utskottet betonade även vikten av att Sverige stärker sin närvaro på viktiga tillväxtmarknader och att resurser satsas för att stödja viktiga framtidsbranschens exportsatsningar.

Kabinettssekreteraren informerade den 25 oktober utskottet om Utrikesförvaltningens ekonomiska läge och genomförandet av Utrikesförvaltningsutredningens rekommendationer (SOU 2011:21). Utrikesförvaltningens ekonomiska situation är i dagsläget att betrakta som stabil. Ett visst underskott under 2013, bl.a. till följd av låg kompensation för pris- och löneökningar, kommer att täckas med minskade personalkostnader till följd av naturlig avgång, minskade fastighetskostnader och effektiviserad verksamhet på utlandsmyndigheterna. Outnyttjade medel från 2012 kommer också att användas för att täcka underskottet. De besparingar som görs är dimensionerade så att ett visst utrymme kommer att finnas för omprioriteringar av verksamheten under kommande år.

När det gäller Utrikesförvaltningsutredningen berättade kabinettssekreteraren att ungefär 80 procent av utredarens sammanlagt 174 rekommendationer nu är genomförda. Bland annat innebär det att utlandsmyndigheterna gjorts mer flexibla och det är nu möjligt att ha utlandsmyndigheter med begränsad verksamhet. Effektiviseringar av verksamheten har också gjorts vad gäller konsulär beredskap. Rationaliseringar har även gjorts vad gäller migrationsärenden, administration och it-system.

Ett annat av utredningens förslag som genomförts är sammanslagningen av Invest Sweden och Exportrådet. Utskottet behandlade frågan i yttrande 2011/12:UU5y och vill särskilt erinra om sitt uttalande från det tillfället att främjandet är en integrerad del av den svenska utrikespolitiken och att de främjarinsatser som görs av olika aktörer måste genomsyras av de grundläggande principer om demokrati, mänskliga rättigheter, fred, jämställdhet och hållbar utveckling som den svenska utrikespolitiken vilar på. Svenska utlandsmyndigheter har en viktig roll i att detta synsätt vägleder främjandet på landnivå, och att de främjarinsatser som genomförs på ett långsiktigt hållbart sätt stärker Sverige bilden. Utskottet vill återigen understryka vikten av att utlandsmyndigheternas resurser och bemanning vid behov anpassas för att hantera detta.

Utskottet yttrade sig förra året om ett motionsyrkande om ökat nordisk-baltiskt samarbete och erinrade då om att de aktuella länderna i augusti 2011 undertecknade ett samförståndsavtal om postering av diplomater på varandras utlandsmyndigheter. Det framkom också vid kabinetssekreterarens föredragning att de nordiska länderna är samlokaliserade på ett trettio-tal platser och att det på ytterligare ett tjugotal pågår nordisk samverkan i olika former.

Utskottet vill med anledning av motionerna slutligen erinra om att besluts-kompetensen, enligt regeringsformen, i frågor som rör Regeringskansliets och utrikesförvaltningens organisation och personal samt fördelning av resurser inom utrikesförvaltningen, ligger hos regeringen eller hos de myndigheter som lyder under regeringen. Enligt utskottets mening är det mot denna bakgrund inte riksdagens uppgift att göra tillkännagivanden enligt motionärernas förslag i denna typ av frågor. Utskottet vill dock i detta sammanhang understryka vikten av att frågor om jämställdhet, sexuellt likabehandling och mångfald genomsyrar Regeringskansliets hela verksamhet.

Utskottet vill med anledning av motionerna också informera om att utskottet under innevarande riksmöte närmare kommer att behandla frågor som rör PGU (bet. 2012/13:UU12) respektive Mellanöstern (bet. 2012/13:UU13).

Med hänvisning till det anförda anser utskottet att motionerna 2012/13:U306 yrkande 98, 2012/13:U341 yrkande 6, 2012/13:So595 yrkande 24, 2012/13:U208 yrkande 10, 2012/13:U262 yrkande 1, 2012/13:K260, 2012/13:K377 och 2012/13:K350 bör avstyrkas av konstitutionsutskottet.

Stockholm den 8 november 2012

På utrikesutskottets vägnar

Sofia Arkelsten

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Sofia Arkelsten (M), Urban Ahlin (S), Carina Hägg (S), Tommy Waidelich (S), Carin Runeson (S), Olle Thorell (S), Kerstin Lundgren (C), Christer Winbäck (FP), Bodil Ceballos (MP), Julia Kronlid (SD), Hans Linde (V), Ulrik Nilsson (M), Désirée Liljevall (S), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M), Amir Adan (M), Ismail Kamil (FP) och Robert Halef (KD).

Avvikande meningar

1. Avvikande mening (S)

Urban Ahlin (S), Carina Hägg (S), Tommy Waidelich (S), Carin Runeson (S), Olle Thorell (S) och Désirée Liljevall (S) anför:

Sveriges representation utomlands är en vital fråga för vårt lands utrikes-, bistånds- och näringspolitik. Vi måste ha en väl rustad utrikesförvaltning både på Utrikesdepartementet i Stockholm och på plats ute i världen för att kunna förstå politiska, ekonomiska och kulturella trender och för att kunna upprätthålla relationer som ligger till grund för samarbete på en mängd viktiga områden. Vi vill slå vakt om UD:s möjligheter att såväl behålla som nyrekrytera kompetent personal.

Socialdemokraterna och regeringen slöt 2011 en överenskommelse som räddar ambassaderna i Hanoi, Buenos Aires, Luanda och Kuala Lumpur från nedläggning. Utöver det handlade överenskommelsen om vikten av att utrikesförvaltningen i närtid ytterligare stärker sin närvaro på viktiga tillväxtmarknader. Via Exportrådet ska riktade exportfrämjande åtgärder göras, exempelvis till länder där det finns planer på att avveckla den svenska representationen. Satsningen inriktas på att främja exporten i små och medelstora företag och inriktas dessutom på handel med samtliga BRIK-länder samt Irak. Satsningen riktas särskilt mot viktiga framtidsbranscher, exempelvis kreativa näringar, energieffektivisering och miljöteknik. Med länder som Brasilien och Indien med stark ekonomisk tillväxt växer det fram nya regionala och globala stormakter. Sveriges utrikes- och främjandepolitik bör avspegla detta. Därför välkomnar vi socialdemokrater att Sverige genom överenskommelsen mellan oss och regeringen nu öppnat ett konsulat i Mumbai. Regeringen bör under det kommande året redovisa resultaten av gjorda främjandesatsningar.

Vi socialdemokrater har utöver detta också lagt egna förslag om exportfrämjande åtgärder för att stärka de små och medelstora företagens export. Sverige har kunnat hantera globaliseringens negativa effekter samtidigt som vi dragit fördel av dess möjligheter. För att kunna fortsätta med detta måste vi söka breda lösningar för vår internationella politik och Sveriges närvaro i olika delar av världen för att tillvarata våra intressen.

Ett exempel på de kortsiktiga beslut som den borgerliga regeringen har tagit under tidigare år är det hårt kritiserade beslutet att lägga ned generalkonsulatet i New York. Vi socialdemokrater menar att denna besparing inte uppväger nackdelarna. Sverige bör ha ett generalkonsulat i New York. Det anförda innebär att vi anser att konstitutionsutskottet bör tillstyrka motion 2012/13:U306 yrkande 98.

2. Avvikande mening (MP)

Bodil Ceballos (MP) anför:

Miljöpartiet noterar att regeringen har utvecklat formen för sina resultatskrivelser för biståndet och PGU. I skrivelsen kring PGU lyfter regeringen för första gången fram exempel på de svåra målkonflikter som kommit upp de senaste åren. Miljöpartiet, som länge drivit frågan om transparens och öppenhet, välkomnar att regeringen mognat i sitt arbete. Miljöpartiet vill att regeringen inrättar funktioner inom Regeringskansliet för styrningen av PGU. Sverige skulle kunna generera mycket resurser för fattigdomsbekämpning om biståndet blev än effektivare fick genomsyra alla politikområden. PGU måste få en central plats i Regeringskansliet så att möjliga synergier och målkonflikter kan analyseras kontinuerligt. Det krävs ett politiskt åtagande från hela regeringen och ett tydligt uppdrag till alla ministrar. Regeringskansliet måste ansvara för den politiska styrningen och samordningen av PGU-arbetet. Utrikesdepartementet behöver förstärkt kapacitet att samordna arbetet. På samma sätt behöver tjänstemän på de olika departementen och relevanta myndigheter ha ett tydligt uppdrag för arbetet med PGU och erforderlig kunskap om politiken om PGU på området.

Sverige skulle kunna visa en mycket större solidaritet med hbtq-personer i världen, vara en mer aktiv förebild och arbeta internationellt med ett mer integrerat hbtq-perspektiv. Det finns ett stort behov av hbtq-utbildning för ambassadörer och annan personal på Utrikesdepartementet. Resultatet av en sådan utbildning kan vara att hbtq automatiskt inkluderas vid diskussioner om mänskliga rättigheter. Avrättningar, offentliga kränkningar och legal diskriminering av hbtq-personer i andra länder är sällan föremål för internationella protester. Det anförda innebär att jag anser att konstitutionsutskottet bör tillstyrka motionerna 2012/13:U341 yrkande 6 och 2012/13:So595 yrkande 24.

3. Avvikande mening (V)

Hans Linde (V) anför:

Sveriges representation utomlands är en viktig resurs för vår utrikes-, bistånds- och näringspolitik. Vi behöver en väl rustad utrikesförvaltning både på UD i Stockholm och i världen. UD:s utrikespolitiska kompetens och analysförmåga måste upprätthållas. Vänsterpartiet vill slå vakt om UD:s möjligheter att såväl behålla som nyrekrytera kompetent personal.

Att kunna analysera maktordningen mellan män och kvinnor och de olika uttryck den tar sig i olika delar av världen kräver kunskap. Att arbeta fram verktyg för att bryta denna maktordning kräver än mer kunskap.

På de svenska ambassaderna skrivs årliga rapporter om situationen när det gäller mänskliga rättigheter och man tar fram underlag för samarbetsstrategier för utvecklingssamarbetet. I dessa är det viktigt att det finns med en tydlig analys utifrån ett könsmaktsperspektiv. För att detta ska vara möjligt behöver kompetensen höjas, och alla ambassader och biståndskontor

behöver ha en handläggare som ansvarar för jämställdhetsarbetet. Det anförda innebär att jag anser att konstitutionsutskottet bör tillstyrka motion 2012/13:U208 yrkande 10.

Särskilda yttranden

Utlandsrepresentationen (V)

Hans Linde (V) anför:

Sveriges representation i utlandet är i grunden en fråga som beslutas av regeringen, inte av riksdagen. Det finns dock en möjlighet för riksdagen att inom budgetprocessen (exempelvis genom anslagsvillkor) tydliggöra hur medlen för utlandsrepresentationen – inom ramen för utgiftsområde 1 och anslaget 4:1 Regeringskansliet – ska användas. Vänsterpartiet vill därför i detta sammanhang utnyttja möjligheten att deklarerat partiets ståndpunkt när det gäller omläggningar av Sveriges ambassader och konsulat som regeringen har planerat och genomfört.

Vänsterpartiet är inte principiellt motståndare till att utlandsrepresentationer öppnas eller stängs, det är naturligt att det sker en kontinuerlig översyn av var det bedöms vara mest prioriterat att vara närvarande. Men det har varit uppenbart att den borgerliga regeringens omläggning av Sveriges utlandsrepresentation inte skett i ett politiskt vakuum. Den är starkt kopplad till en omläggning av svensk utrikespolitik bort från en självständig svensk utrikespolitik till allt tydligare band till USA, det som brukar kallas ”den transatlantiska länken”. Detta är en utveckling som Vänsterpartiet starkt motsätter sig. Därför var Vänsterpartiet kritiskt till att regeringen under förra mandatperioden stängde ambassaderna i bl.a. Managua (Nicaragua) och Gaborone (Botswana). Dessa två ambassader var tydliga symboler för Sveriges självständiga röst i världen, som Vänsterpartiet vill värna. Vänsterpartiet har motsatt sig att Sverige under rådande omständigheter åter bemannat och öppnat ambassaden i Irak (Bagdad) och uppgraderat sektionskontoret för bistånd till en ambassad i Afghanistan (Kabul). Vänsterpartiet har även motsatt sig att Sveriges delegation vid Nato i Bryssel uppgraderats, eftersom vi sett detta som ytterligare ett steg bort från en militär alliansfrihet som vi vill slå vakt om.

Utrikesdepartementet står nu igen inför ekonomiska problem. Det beror på flera saker, men vi noterar att de höga kostnaderna för ambassaderna i Bagdad och Kabul är en av orsakerna. Ytterligare en orsak är att regeringen över huvud taget inte har kompenserat UD för ökade lönekostnader och priser, den s.k. pris- och löneomräkningen. Vänsterpartiet är kritiskt till att regeringen valt att lägga pris- och löneomräkningen för 2013 på historiskt låga nivåer.

För 2012 beviljades Regeringskansliet en anslagsökning på 300 miljoner kronor. Vänsterpartiet står fast vid att denna helt omotiverade ökning ska avvisas. Vi föreslår därför att anslaget 4:1 Regeringskansliet minskas med 300 miljoner under 2013. Vi anser att besparingar bör ske på Regeringskansliet i Sverige, där vi ser tydliga möjligheter till besparingar. Men vi

har samtidigt varit tydliga med att vi anser att besparingarna inte bör ske på Utrikesdepartementet eller genom ytterligare nedläggningar av ambassader eller konsulat.